

Tilinpäätös

Sisältö

Hallituksen toimintakertomus vuodelta 2018.....	3	Taloudelliset tunnusluvut	68
Konsernitilinpäätös, IFRS	20	Viisivuotiskatsaus	68
Konsernin tuloslaskelma	20	Osakekohtaiset tunnusluvut.....	69
Laaja tuloslaskelma	21	Tunnuslukujen laskentakaavat	69
Konsernin tase.....	22	Osakkeet	70
Konsernin rahavirtalaskelma.....	23	Osakkeenomistajat.....	71
Konsernin oman pääoman muutoslaskelma.....	24	Emoyhtiön tilinpäätös, FAS	73
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	26	Emoyhtiön tuloslaskelma	73
1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet, IFRS	26	Emoyhtiön tase.....	74
2. Segmentti-informaatio	34	Emoyhtiön rahavirtalaskelma.....	75
3. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	36	Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	76
4. Hankinnat ja myynnit	37	1. Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, FAS	76
5. Liiketoiminnan muut tuotot	37	2. Liikevaihto	77
6. Liiketoiminnan kulut	37	3. Liiketoiminnan muut tuotot	77
7. Työsuhde-etuudet ja henkilöstö	38	4. Liiketoiminnan kulut	78
8. Rahoitustuotot ja -kulut	39	5. Tilintarkastajien palkkiot	78
9. Tuloverot	40	6. Henkilöstökulut ja henkilömäärä.....	78
10. Osakekohtainen tulos	41	7. Rahoitustuotot ja -kulut.....	79
11. Aineettomat hyödykkeet.....	42	8. Tilinpäätössiirrot	79
12. Aineelliset hyödykkeet.....	45	9. Tuloverot	79
13. Biologiset hyödykkeet.....	46	10. Aineettomat hyödykkeet.....	79
14. Sijoituskiinteistöt	47	11. Aineelliset hyödykkeet.....	80
15. Rahoitusvarat.....	47	12. Sijoitukset	82
16. Vaihto-omaisuus	48	13. Vaihto-omaisuus	83
17. Myyntisaamiset ja muut saamiset.....	48	14. Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä.....	83
18. Osakepääoma	49	15. Siirtosaamiset.....	83
19. Rahoitus.....	50	16. Rahat ja pankkisaamiset.....	83
20. Etuusperusteiset eläkevelvoitteet.....	55	17. Oma pääoma	84
21. Varaukset	59	18. Tilinpäätössiirtojen kertymä	84
22. Ostovelat ja muut velat.....	60	19. Pitkäaikaiset velat.....	84
23. Vastuusitoumukset	60	20. Velat konserniyrityksille	84
24. Lähipiiritapahtumat	61	21. Siirtovelat.....	85
25. Osakeperusteiset maksut	64	22. Leasingvastuut.....	85
26. Tytäryhtiöt ja muut osakeomistukset	65	23. Vastuusitoumukset	85
27. Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat.....	67	24. Johdannaissopimukset	85
		Hallituksen voitonjakoehdotus ja allekirjoitukset.....	86
		Tilintarkastuskertomus.....	89

Hallituksen toimintakertomus vuodelta 2018

Fiskars Group on johtava kuluttajatuoteyhtiö, joka tunnetaan ikonisista lifestyle-brändeistä. Fiskars Groupin visiona on vaikuttaa positiivisella ja kestäväällä tavalla ihmisten elämään tekemällä arjesta ainutkertaista – making the everyday extraordinary.

Fiskars Groupin liiketoiminnassa kuluttaja on kaiken tekemisen keskiössä. Sekä brändin, tuotteiden ja tuotevalikoiman kehittäminen, että markkinointi lähtevät perusteellisesta kuluttajatuntemuksesta. Voidaksemme tarjota monikanavaisen käyttäjäkokemuksen meidän on tiedettävä, miten kuluttajat toimivat eri kanavissa, niin fyysisessä kuin digimaailmassakin.

Brändi-, markkinointi- ja tuotekehitystiimit varmistavat, että tarjontamme pysyy kuluttajille relevanttina ja Fiskars Groupin brändien ainutlaatuisuutta vaalivana. Lisäksi brändi- ja markkinointitiimit määrittävät brändipäämäärän, markkinointikonseptit ja toimet, joiden avulla tuotteita esitellään kaikilla markkinoilla ja kussakin kuluttajakontaktipisteessä kuluttajaa puhuttelevalla tavalla.

Laatuun, kustannustehokkuuteen ja kestävään kehitykseen keskittyvällä toimitusketjulla on tärkeä rooli valmistuksessa, materiaalihankinnoissa ja logistiikassa. Fiskars Groupilla on omia tuotantolaitoksia Aasiassa, Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa sekä niitä täydentävä alihankintaverkosto. Toimitusketju keskittyy varmistamaan, että tuotteiden laatu, tuotantotavat sekä tuotannon sosiaaliset ja ympäristönäkökohdat vastaavat vastuullisen toiminnan vaatimuksia.

Yhtiön liiketoimintamallin ydinelementti, myynti ja jakelu, on paraikaa mullistusten kourissa globaalisti. Monet perinteiset myyntikanavat ovat vaikeuksissa uusien digitaalisten alustojen vallatessa alaa ja roolien muuttuessa. Fiskars Groupin oman vähittäismyynnin merkitys on kasvussa, ja olemme entistä useammin suoraan tekemisissä kuluttajien kanssa.

Samanaikaisesti Fiskars Group tekee tiivistä yhteistyötä asiakkaiden (kuten tavaratalojen ja rautakauppaketjujen) kanssa kehittääkseen tarjontaa kategorioissa, joissa Fiskars Group on läsnä.

Fiskars Group on riippuvainen lahjakkaiden työntekijöiden panoksesta yrityksen menestykseen, ja se vaalii yhteistyön, innovoinnin ja luovuuden kulttuuria. Henkilöstön osaamisen kehittäminen kaikilla alueilla – brändin kehittämisen, T&K-toiminnan, myynnin, tuotannon ja liiketoiminnan kehittämisen saralla – on välttämätöntä, jotta yrityksen arvo nousee pitkällä aikavälillä.

Fiskars Groupin asemaan kuluttajatuotemarkkinoilla vaikuttaa kolme globaalia megatrendiä. Digitalisaatio, luonnonvarojen hupeneminen ja kaupungistuminen muuttavat toimintaympäristöä sekä luovat uusia mahdollisuuksia ja haasteita.

Vuosi 2018 lyhyesti: Vertailukelpoinen EBITA, rahavirta kasvoi ja vertailukelpoinen liikevaihto laski

Fiskars Groupin vertailukelpoinen EBITA kasvoi vuonna 2018, vaikka vertailukelpoinen liikevaihto laski. Kasvanut tulos on vuoden viimeisen vahvan tuloksen ansiota. Tämä osoittaa, että yhtiö pystyy tekemään tulosta myös haastavassa markkinatilanteessa. Toiminnan tehostaminen on edistynyt hyvin lukuisten muutosohjelmien ja strategisten hankkeiden ansiosta. Yhtiöllä on edelleen varaa parantaa toimintaansa työskentelemällä entistä yhtenäisemmin sekä hyödyntämällä kaikkien vahvuuksia ja yhteistä osaamista.

Functional-segmentin koko vuoden suoritus oli myönteinen, kun sen vertailukelpoinen EBITA kasvoi selvästi. Tämä on merkittävää, sillä vertailukelpoinen liikevaihto pysyi edellisvuoden tasolla lähinnä ensimmäisellä neljänneksellä vallinneen kylmän kevät sään vuoksi. Functional EMEA liiketoiminta suoritui hyvin, ja myös sen vertailukelpoinen EBITA kasvoi viimeisellä neljänneksellä. Outdoor-liiketoiminta on kehittynyt erinomaisesti vuoden aikana, eikä viimeinen neljännes ollut poikkeus.

Myös Living-segmentin vuosi päättyi positiivisissa merkeissä, kun vertailukelpoinen EBITA kasvoi tällä tärkeällä neljänneksellä. Koko vuosi oli Living-segmentin molemmille liiketoiminnoille haastava. Lokakuussa Living-segmentissä käynnistettiin uudelleenjärjestelyohjelma, joka keskittyy lähinnä English & Crystal Living liiketoimintaan. Ohjelman tavoitteena on lisätä toiminnan tehokkuutta, yksinkertaistaa liiketoiminnan rakennetta sekä vauhdittaa pitkän aikavälin strategista kehitystä vuosina 2018–2021.

Marraskuussa Fiskars Group päivitti pitkän tähtäimen taloudelliset tavoitteet kannattavuuden osalta. Tavoitteena on, että EBITA-marginaali saavuttaa 12 %. Samalla myös strategiset prioriteetit päivitettiin kasvun tueksi. Yhtiö tekee töitä löytääkseen kasvumahdollisuuksia ydinmarkkinoilla ja kategorioissa ja hakee uusia mahdollisuuksia uusilla alueilla.

Toimintaympäristön lisääntyvä epävarmuus ja tuontitullien mahdolliset korotukset voivat vaikuttaa tulokseemme vuonna 2019. Jatkamme strategisten prioriteettiemme toteuttamista ja odotamme vertailukelpoisen liikevaihdon ja vertailukelpoisen EBITAn vuonna 2019 olevan viime vuoden tasolla. Näkymiin vaikuttavat yhtiön kasvupanostukset, joiden odotetaan luovan kestäväää arvoa pitkällä tähtäimellä. Lisäksi toimintaympäristön muutoksessa on merkittäviä riskejä, ts. Brexit ja USA:n tullitariffit. Epäsuotuisalla kehityksellä näistä jommassakummassa tai molemmissa voi olla merkittävä negatiivinen vaikutus vertailukelpoiseen liikevaihtoon ja vertailukelpoiseen EBITAan. Myös valuuttakurssien muutoksilla voi olla merkittävä vaikutus vertailukelpoiseen EBITAan.

Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja vuonna 2018 oli 136,8 milj. euroa (130,5). Osakekohtainen tulos oli 1,00 euroa (2.04, vertailukelpoinen luku 0,98).

Ehdotus osingonjaosta

Hallitus ehdottaa vuoden 2019 varsinaiselle yhtiökokoukselle, että hallitus valtuutetaan päättämään Fiskarsin omistamien Wärtsilä Oyj Abp:n osakkeiden jakamisesta ylimääräisenä osinkona Fiskars Groupin osakkeenomistajille. Hallitus odottaa tällä hetkellä päättävänsä kaikkien tai lähes kaikkien Fiskars Groupin omistamien Wärtsilä-osakkeiden jakamisesta osakeosinkona 6.6.2019 pidettäväksi sovitussa kokouksessaan edellyttäen, että varsinainen yhtiökokous valtuuttaa hallituksen päättämään osakeosingosta.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että enintään 0,54 euroa osakkeelta maksetaan osakkeenomistajille käteisosinkona. Ehdotuksen mukaan käteisosinko jaettaisiin kahteen osaan niin, että Yhtiökokous päättäisi 0,27 euron osakekohtaisesta käteisosingosta, joka maksetaan osakkeenomistajille Yhtiökokouksen jälkeen maaliskuussa 2019, ja lisäksi hallitus

ehdottaa, että Yhtiökokous valtuuttaa hallituksen päättämään harkintansa mukaan enintään 0,27 euron osakekohtaisen lisäkäteisosingon jakamisesta. Hallitus odottaa päättävänsä 0,27 euron lisäkäteisosingosta 5.9.2019 pidettäväksi sovitussa kokouksessaan edellyttäen, että varsinainen yhtiökokous valtuuttaa hallituksen päättämään lisäkäteisosingosta.

Konsernin tuloskehitys

Vuonna 2018 Fiskars Groupin liiketoiminta muodostui kahdesta strategisesta liiketoimintayksiköstä (Strategic Business Unit) Living ja Functional. Fiskars-konsernin kolme varsinaista raportointisegmenttiä ovat Living, Functional ja Muut. Living-liiketoimintayksikköön kuuluvat English & Crystal Living -liiketoiminta, johon kuuluvat muun muassa Waterford-, Wedgwood-, Royal Albert- ja Royal Doulton -brändit. Scandinavian Living -liiketoimintaan kuuluvat muun muassa Iittala-, Royal Copenhagen-, Rörstrand- ja Arabia-brändit. Functional-liiketoimintayksikkö koostuu Functional Americas, Functional EMEA ja Outdoor-liiketoiminnoista ja siihen kuuluvat muun muassa Fiskars-, Gerber- ja Gilmour-brändit. Fiskars Groupin Muut-segmentti sisältää konsernin sijoitukset, kiinteistöyksikön, konsernitoiminnot ja yhteiset toiminnot.

LIKEVAIHTO

MILJ. EUROA	2018	2017	MUUOTS	VERT. KELP. MUUTOS*
Konserni	1 118,5	1 185,5	-5,6 %	-2,4 %
Living	529,6	573,9	-7,7 %	-5,4 %
Functional	585,2	607,8	-3,7 %	0,5 %
Muut	3,8	3,8	-1,3 %	-1,3 %

* Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla

Fiskars Groupin liikevaihto laski 5,6 % ja oli 1 118,5 milj. euroa (2017: 1 185,5, mikä sisälsi 1,7 milj. euroa myydyistä liiketoiminnoista). Vertailukelpoinen liikevaihto laski 2,4 %. Functional segmentin vertailukelpoinen liikevaihto pysyi edellisvuoden tasolla. Outdoor- ja Functional Americas -liiketoimintojen positiivista kehitystä himmensi Functional EMEA -liiketoiminnan kylmästä keväästä johtunut myynnin lasku. Living-segmentin vertailukelpoinen liikevaihto laski. Tämä johtui English & Crystal Living -liiketoiminnasta, jolla on ollut haasteita useilla markkinoilla ja useissa kanavissa koko vuoden ajan.

VERTAILUKELPOINEN EBITA

MILJ. EUROA	2018	2017	MUUTOS
Konserni	121,7	119,0	2 %
Living	57,0	70,7	-19 %
Functional	75,5	59,7	27 %
Muut	-10,8	-11,5	6 %

Vertailukelpoinen EBITA (ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä) kasvoi 2 % ja oli 121,7 milj. euroa (119,0). Vuonna 2018 valuuttakurssimuutosten kielteinen vaikutus vertailukelpoiseen EBITAan oli -4,2 milj. euroa. Functional-segmentissä vertailukelpoinen EBITA kasvoi tarkastelujaksolla. Sen sijaan Living-segmentissä vertailukelpoinen EBITA laski. EBITA:n vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat -9,2 milj. euroa (-5,8), ja ne liittyivät pääosin Living-liiketoiminnan uudelleenjärjestelyohjelmaan, Alignment-ohjelmaan sekä ehdotettuun Leborgne-liiketoiminnan myyntiin. Fiskars Groupin EBITA vuonna 2018 oli 112,5 milj. euroa (113,2) ja EBITA-marginaali oli 10,1 % (9,5 %).

Toimintaympäristö vuonna 2018

Toimintaympäristö oli vaihteleva läpi vuoden. Yhdysvalloissa talous kasvoi voimakkaasti vaimeasta ensimmäisestä neljänneksestä huolimatta. Kaiken kaikkiaan kuluttajien luottamus pysyi Yhdysvalloissa vuoden aikana hyvällä tasolla, vaikkakin huoli kansainväliseen kauppaan liittyvien ongelmien kärjistyisestä heikensi luottamusta ajoittain. Ensimmäisellä neljänneksellä kylmä sää vaikutti merkittävästi puutarhatuotteiden kysyntään ja vähensi myymälöiden asiakasmääriä sekä Yhdysvalloissa että Euroopassa.

Euroopassa sekä kuluttajien luottamus että vähittäismyynti olivat vuoden alussa korkealla tasolla mutta laskivat vuoden aikana. Haasteet näkyivät erityisen selvästi Isossa-Britanniassa. Pohjoismaissa toimintaympäristö pysyi kuitenkin suhteellisen suotuisana.

Japanissa markkinatilanne vaihteli vuoden aikana. Vuoden alussa kuluttajien luottamus oli korkealla, mutta väheni vuoden edetessä. Vähittäismyyntin osalta kolmas neljännes oli positiivinen, mutta muu osa vuodesta oli haastavampi. Australian markkinoilla suuri osa vuodesta oli haastava, mutta vuoden loppua kohti tilanne alkoi parantua.

Raportointisegmentit ja maantieteellinen jakauma

LIVING-SEGMENTTI VUONNA 2018

MILJ. EUROA	2018	2017	MUUTOS
Liikevaihto*	529,6	573,9	-7,7 %
Vertailukelpoinen EBITA	57,0	70,7	-19 %
Investoinnit	23,8	14,0	71 %

* Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla liikevaihto Living-segmentissä laski 5,4 % vuonna 2018.

Living-segmentin liikevaihto laski edellisvuodesta ja oli 529,6 milj. euroa (2017: 573,9). Vertailukelpoinen liikevaihto laski 5,4 % pääosin English & Crystal Living -liiketoiminnan vaikutuksesta. Liiketoiminnalla on ollut vuoden aikana haasteita lähinnä Isossa-Britanniassa, Yhdysvalloissa ja Australiassa sekä matkailu- ja ravintola-alan kanavassa. Tämä on varjostanut positiivista kehitystä Aasiassa.

Scandinavian Living -liiketoiminnan vertailukelpoinen liikevaihto laski lähinnä Skandinaviassa toisella ja kolmannella neljänneksellä ilmenneiden haasteiden seurauksena. Aasian ja Tyynenmeren alueella liikevaihto kasvoi.

Living-segmentin vertailukelpoinen EBITA laski 19 % ja oli 57,0 milj. euroa (70,7). Lasku johtui English & Crystal Living -liiketoiminnan laskeneista volyyymeista. Myös Scandinavian Living -liiketoiminnan vertailukelpoinen EBITA laski. Kannattavuutta painoivat panostukset omaan vähittäismyyntiin ja jakelukanavien laajentamiseen.

FUNCTIONAL-SEGMENTTI VUONNA 2018

MILJ. EUROA	2018	2017	MUUTOS
Liikevaihto*	585,2	607,8	-3,7 %
Vertailukelpoinen EBITA	75,5	59,7	27 %
Investoinnit	18,9	19,4	-2,6 %

* Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla ja ilman myytyä Euroopan ruukkuliiketoimintaa (joulukuussa 2016) Functional-segmentin liikevaihto kasvoi 0,5 % vuonna 2018.

Functional-segmentin liikevaihto laski edellisvuodesta ja oli 585,2 milj. euroa (2017: 607,8). Vertailukelpoinen liikevaihto pysyi lähes edellisvuoden tasolla. Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi eniten Outdoor-liiketoiminnassa julkiselle sektorille kohdistuneen myynnin, monitoimityökalujen ja kalastustuotteiden lanseerauksen tukemana. Myös Functional Americas -liiketoiminnan vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi uusien jakelukanavien myötä.

Functional EMEA -liiketoiminnan vertailukelpoinen liikevaihto laski, koska puutarhatuotteiden kehitys toisella vuosineljänneksellä ei täysin kompensoinut vaisua ensimmäistä neljänneestä. Myös Itä-Euroopan jakeluverkoston rationalisoinnilla vuoden jälkipuoliskolla oli lyhyellä aikavälillä negatiivinen vaikutus.

Functional-segmentin vertailukelpoinen EBITA kasvoi vuoden aikana ja oli 75,5 milj. euroa (59,7). Kasvu johtui operatiivisen tehokkuuden paranemisesta sekä Outdoor liiketoiminnan lisääntyneestä liikevaihdosta. Vertailukelpoinen EBITA kasvoi myös Functional EMEA -liiketoiminnassa mutta laski Functional Americas -liiketoiminnassa. Tämä johtui valuuttakurssimuutoksista ja epäsuotuisasta tuotevalikoimasta.

MUUT-SEGMENTTI VUONNA 2018

MILJ. EUROA	2018	2017	MUUTOS
Liikevaihto	3,8	3,8	-1,3 %
Vertailukelpoinen EBITA	-10,8	-11,5	6 %
Investoinnit	3,5	2,0	75 %

Muut-segmentti sisältää konsernin sijoitukset, kiinteistöyksikön, konsernitoiminnot ja yhteiset toiminnot.

Muut-segmentin liikevaihto pysyi edellisvuoden tasolla ja oli 3,8 milj. euroa (2017: 3,8) ja koostui puunmyynnistä sekä vuokratuloista. Muut-segmentin vertailukelpoinen EBITA oli -10,8 milj. euroa (-11,5).

Fiskarsin aktiivisten sijoitusten markkina-arvo tilikauden lopussa oli 453,6 milj. euroa (31.12.2017:572,4). Tämä sisälsi Wärtsilän osakkeita, päätöskurssin ollessa 13,90 euroa osakkeelta (52,60 euroa vuoden 2017 lopussa, ennen 2:1 splittiä maaliskuussa).

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien sijoitusten nettomuutos laajassa tuloslaskelmassa vuonna 2018 oli -95,0 milj. euroa vuonna 2017 (107,9, kirjattiin tulosvaikutteisesti tuloslaskelmaan).

LIKEVAIHDON MAANTIETEELLINEN JAKAUMA VUONNA 2018

MILJ. EUROA	2018	2017	MUUTOS	VERT. KELP. MUUTOS*
Eurooppa	531,2	568,5	-6,6 %	-5,0 %
Amerikka	444,4	463,0	-4,0 %	1,3 %
Aasia-Tyynimeri	141,7	152,8	-7,3 %	-3,2 %
Kohdistamattomat**	1,3	1,2	1 %	5 %

* Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla ja ilman myytyä ruukkuliiketoimintaa Euroopassa (joulukuussa 2016).

** Maantieteellisesti kohdistamattomat valuuttakurssierot.

Liikevaihto laski Euroopassa 6,6 % ja oli 531,2 milj. euroa (2017: 568,5). Vertailukelpoinen liikevaihto laski 5,0 %, mikä johtui Functional EMEA-, English & Crystal Living- ja Scandinavian Living liiketoiminnoista. Suuri osa matkailu- ja ravintola-alan kanavan myynnistä sisältyy Euroopassa English & Crystal Living liiketoimintaan, mikä vaikutti osaltaan laskuun.

Amerikka-segmentin liikevaihto laski 4,0 % ja oli 444,4 milj. euroa (463,0). Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 1,3 %. Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi Functional Americas- ja Outdoor-liiketoiminnoissa, mutta kasvua himmensi English & Crystal Living liiketoiminnan liikevaihdon lasku.

Liikevaihto laski Aasia-Tyynimerellä 7,3 % ja oli 141,7 milj. euroa (152,8). Vertailukelpoinen liikevaihto laski 3,2 % pääosin English & Crystal Living- liiketoiminnan vuoksi.

Tuotekehitys

Koko vuoden tuotekehityskulut olivat 18,4 milj. euroa (2017: 18,8) eli 1,6 % liikevaihdosta (1,6 %).

Henkilöstö

Fiskars Groupin palveluksessa vuoden lopussa oli 7 615 (7 932) henkilöä, joista 1 125 (1 126) Suomessa. Muutos edellisvuoteen verrattuna johtui pääosin määritelmien yhdenmukaistamisesta myymälä- ja tuotantohenkilöstön osalta sekä Alignment-ohjelmasta.

Vuonna 2018 Fiskars Groupin palveluksessa oli keskimäärin 7 094 (2017: 7 709) kokoaikaista vastaavaa työntekijää (FTE). Functional-segmentissä FTE-luku oli 2 147 (2 289), Living-segmentissä 4 865 (5 379) ja Muut-segmentissä 82 (41) vuonna 2018.

Living-liiketoiminnan muutosohjelma

Fiskars Group käynnisti lokakuussa 2018 muutosohjelman Living-liiketoiminnassa. Tavoitteena on lisätä toiminnan tehokkuutta, yksinkertaistaa liiketoiminnan rakennetta sekä vauhdittaa pitkän aikavälin strategista kehitystä.

Suunnitellun ohjelman tavoitteena on pienentää konsernin vuotuisia kustannuksia noin 17 milj. eurolla, kun ohjelma on täysin toteutettu. Tavoiteltujen kustannussäästöjen odotetaan toteutuvan vaiheittain siten, että suurin osa säästöistä vaikuttaisi konsernin tulokseen sen jälkeen kun ohjelma on päättynyt, arviolta vuoden 2021 loppuun mennessä. Suunnitellun ohjelman kokonaiskustannukset ovat arviolta 40 milj. euroa vuosina 2018–2021. Vuoden 2018 loppuun mennessä kustannuksia oli kirjattu 2,5 milj. euroa. Kustannukset on tarkoitus kirjata vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä.

Ehdotettuihin muutoksiin lukeutuu globaalin vähittäiskauppa- ja jakeluverkoston sekä toimitusketjun ja organisaatorakenteen optimointi, ja ohjelma keskittyy lähinnä English & Crystal Living -liiketoimintaan sen kannattavuuden parantamiseksi. Suunnitelmien edetessä Fiskars Group työskentelee tiiviisti henkilöstönsä ja henkilöstön edustajien kanssa varmistaakseen, että osapuolilla on kaikki tarvittava tieto saatavilla ja heidän kanssaan neuvotellaan esitettyistä muutoksista. Prosessit ja ajankohdat vaihtelevat maittain.

Rahoituserät ja nettotulos

Wärtsilä Oyj Abp:n osakkeita ei enää käsitellä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina. Vuoden 2018 lopussa Fiskars omisti 32 645 343 Wärtsilän osaketta eli 5,52 % Wärtsilän osakepääomasta.

Käypään arvoon laajaan tulokseen kirjattavien sijoitusten nettomuutos, joka koostuu Fiskars Groupin omistamista Wärtsiläosakkeista, oli vuonna 2018 -118,8 milj. euroa (2017: 107,9). Wärtsilän osakkeen päätöskurssi vuoden lopussa oli 13,90 euroa (52,60, ei suoraan vertailukelpoinen maksuttoman osakeannin (split) takia. Osakeannissa jokaista osaketta kohti annettiin kaksi uutta osaketta).

Muut rahoitustuotot ja -kulut olivat vuonna 2018 9,4 milj. euroa (11,4), mihin sisältyi -0,7 milj. euroa (0,6) valuuttakurssieroja, sekä 15,0 milj. euroa (14,1) koko vuoden aikana saatuja osinkoja Wärtsilä-omistuksesta. Wärtsilä-osakkeiden osinkojen ensimmäinen erä tuloutui maaliskuussa ja toinen erä syyskuussa 2018.

Tulos ennen veroja vuonna 2018 oli 103,0 milj. euroa (217,8). Verot olivat -21,1 milj. euroa (-50,8). Ero johtuu pääasiassa Fiskars Groupin omistamien Wärtsilän osakkeiden käyvän arvon kirjaamisesta. Osakekohtainen tulos oli 1,00 euroa (0,98). Osakekohtainen tulos ei sisällä sijoitusten käyvän arvon nettomuutosta. Vuoden 2017 vertailulukua on oikaistu vastaavasti.

Rahavirta, tase ja rahoitus

Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja vuonna 2018 oli 136,8 milj. euroa (2017: 130,5). Rahavirta rahoituseristä ja veroista oli -30,9 milj. euroa (-26,7). Investointien rahavirta oli -28,0 milj. euroa (-12,4), ja siihen sisältyi -46,2 milj. euroa investointeja käyttöomaisuushyödykkeisiin, 2,7 milj. euroa tuottoja käyttöomaisuuden myynnistä sekä 15,0 milj. euroa saaduista osingoista. Rahoituksen rahavirta oli -84,6 milj. euroa (-78,0), mikä sisältää -12,8 milj. euron lyhytaikaisten velkojen muutoksen, 20,0 milj. euron lyhytaikaisten saamisten muutoksen, -30,3 milj. euron pitkäaikaisen lainan lyhennyksen sekä -59,5 milj. euroa maksetuista osingoista. Vuoden 2017 vertailuluku sisälsi 22,0 milj. euron positiivisen rahavirran rahamarkkinasijoituksista, -87,0 milj. euroa maksetuista osingoista ja 53,0 milj. euron lyhytaikaisten velkojen muutoksen.

Koko vuoden investoinnit olivat yhteensä 46,2 milj. euroa (35,4) ja liittyivät pääosin tehtaiden laajennuksiin ja toiminnan tehostamiseen. Koko vuoden poistot ja arvonalentumiset olivat 43,8 milj. euroa (38,8).

Fiskars Groupin käyttöpääoma oli joulukuun lopussa 197,1 milj. euroa (195,9). Omavaraisuusaste oli 70 % (69 %) ja nettovelkaantumistaso 11 % (12 %).

Rahavarat olivat kauden lopussa 24,2 milj. euroa (31,1). Korollinen nettovelka oli 135,4 milj. euroa (147,7). Wärsilän osakkeiden arvoksi kirjattiin katsauskauden lopussa 453,6 milj. euroa (572,4).

Lyhytaikaista korollista velkaa oli 9,6 milj. euroa (48,5) ja pitkäaikaista 151,3 milj. euroa (151,4). Lyhytaikainen velka koostui ensisijaisesti yritystodistuksista. Lisäksi Fiskars Groupilla oli 300,0 milj. euroa (300,0) käyttämättömiä sitovia valmiusluottoja pohjoismaisissa pankeissa.

Ei-taloudellisen tiedon raportointi

Ympäristö

Luonnonvarojen vastuullinen käyttö ja käytön vähentäminen sekä materiaalien huolellinen uudelleenkäyttö ja kierrätys ovat keskeinen osa Fiskars Groupin toimitusketjustrategiaa. Fiskars Groupin ympäristö- ja energianäkemyksiä ohjaavat kaksi pääperiaatetta: pitkäjänteisen kilpailukykyyn tukeminen ja negatiivisten vaikutusten vähentäminen.

Uudet kiertotalouteen perustuvat liiketoimintamallit, kuten materiaalien elinkaaren pidentäminen, mahdollistavat lisäarvon tuottamisen ja auttavat Fiskars Groupia vähentämään uusiutumattomien raaka-aineiden käyttöä. Fiskars Group on sitoutunut edistämään tehokkuutta ja löytämään uusia ratkaisuja läpi koko arvoketjun.

Politiikat ja sitoumukset

Fiskars Group julkaisi vuonna 2017 Toimitusketjun ympäristöpolitiikan, jossa määritettiin yhteiset tavoitteet ja yhdenmukaistettiin yhtiön omien tuotantolaitosten toimintatapoja. Toimittajien toimintaohje linjaa toimittajien ympäristövastuusiin kohdistuvat odotukset, ja jokaisen toimittajan on allekirjoitettava se ja sitouduttava siihen voidakseen harjoittaa liiketoimintaa Fiskars Groupin kanssa.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Fiskars Groupin ympäristöasioiden hallinta perustuu kansainvälisiin standardeihin ja ohjeisiin, kuten ISO 14001:een. Vuonna 2017 asetetut pitkän aikavälin tavoitteet vuodelle 2027 ovat johtaneet moniin parannuksiin Fiskars Groupin tuotantoyksiköissä ja jakelukeskuksissa. Tavoitteiden vertailuvuotena on vuosi 2017, ja tavoitteissa edistymistä seurattiin ensimmäisen kerran vuonna 2018.

Fiskars Group jatkoi vuonna 2018 globaalin raportointialustan kehittämistä ja otti käyttöön uuden, yksinkertaistetun globaalin alustan, jolla kerätään ympäristötietoa tuotantolaitoksista ja jakelukeskuksista. Fiskars Group noudattaa raportoinnissa GRI-standardeja, ja sen indikaattorit ovat linjassa GRI-tulosindikaattorien kanssa.

Tavoite 2027: Vähennämme koko konsernin energiankulutusta 30 %

Fiskars Group toteutti vuonna 2018 monia energiankulutusta ja päästöjä vähentäviä toimenpiteitä. Kokonaisenergiankulutus laski ja vuoden kulutus oli 1 069 TJ (1 121 TJ). Energiaintensiteetti (MWh/liikevaihto) puolestaan pysyi lähes samalla tasolla: 265 (262). Säästöt saavutettiin energiansäästötoimenpiteillä ja muuttamalla joidenkin tuotantoyksiköiden tuotantovalikoimaa. Vuonna 2018 toteutettuja toimenpiteitä olivat esimerkiksi LED-valaistuksen asentaminen sekä investoinnit uuteen kompressoriin Indonesian keramiikkatehtaalla ja uuteen uuniin Suomen lasitehtaalla.

ENERGIA

GRI 302-1 Organisaation oma energiankulutus, TJ

MILJ. EUROA	2018	2017
Suora energiankulutus: uusiutumaton	726	774
Suora energiankulutus: uusiutuva	6	6
Epäsuora energiankulutus	336	340
Kokonaisenergiankulutus	1 069	1 121

1 TJ = 277 777 MWh

Tavoitteet 2027:
Vähennämme oman tuotannon CO₂-päästöjä koko konsernissa 50 %
Vähennämme epäsuoria CO₂-päästöjä (Scope 3) 30 %

Vuonna 2018 konserninlaajuiset CO₂-päästöt vähenivät 22 % verrattuna edellisvuoteen, joka on myös pitkän aikavälin tavoitteiden vertailuvuosi. Suorat (Scope 1) ja sijaintiperusteiset (Scope 2) päästöt pysyivät edellisvuoden tasolla. Hankintaperusteiset (Scope 2) päästöt laskivat 35 % vuoden 2017 tasosta ja olivat 28 000 t CO₂ (43 000 t CO₂). Laskun takana olivat uusiutuvaan sähköön tehdyt investoinnit Suomessa ja Sloveniassa.

Fiskars Groupin Scope 3 päästöjen (kuljetukset ja liikematkat) raportointiin kehitettiin vuonna 2018 ne raportoidaan ensimmäistä kertaa. Konsernin matkustuspolitiikassa ohjataan henkilöstöä tekemään kestävän kehityksen mukaisia valintoja ja miettimään matkustamisen tarpeellisuutta. Logistiikkatiimi optimoi jatkuvasti reittejä ja täyttöasteita logistiikkakumppaneiden kanssa.

PÄÄSTÖT

GRI 305-1 Suorat (Scope 1) kasvihuonekaasupäästöt, 1 000 t CO₂

MILJ. EUROA	2018	2017
Scope 1 päästöt	40	43

GRI 305-2 Energia, epäsuorat (Scope 2) kasvihuonekaasupäästöt, 1 000 t CO₂

MILJ. EUROA	2018	2017
Scope 2 päästöt		
Hankintaperusteiset	28	43
Sijaintiperusteiset	34	34

GRI 305-3 Muut epäsuorat (Scope 3) kasvihuonekaasupäästöt, 1 000 t CO₂

MILJ. EUROA	2018
Scope 3 päästöt	
Liikematkat	5
Tuotteiden ja materiaalien kuljetukset	26

Tavoite 2027: 100 % tuotantolaitoksissa syntyvästä jätteestä kierrätetään tai hyödynnetään – ei kaatopaikkajätettä

Fiskars Groupin tavoitteena on, että jätettä ei mene lainkaan kaatopaikalle vuoteen 2027 mennessä. Tavoitteen eteen on tehty töitä jo monen vuoden ajan. Vuoden 2018 aikana useita hankkeita toteutettiin Fiskars Groupin tuotantolaitoksilla jätteiden kierrättämiseksi tai talteen ottamiseksi, esimerkiksi keramiikan kierrätys Fiskars Groupin tuotantolaitoksella Thaimaassa. Vuonna 2018 kaatopaikkajätteen määrä väheni 52 % ja kaatopaikkajätteen kokonaismäärä oli 1 899 tonnia (2017: 3 955 tonnia).

KAATOPAIKKAJÄTE

GRI 306-2 Jätteet jätelajeittain ja käsittelytavoittain, t

MILJ. EUROA	2018	2017
Kaatopaikkajäte	1 899	3 955

Sosiaaliset ja henkilöstöasiat

Fiskars Group on sitoutunut kannustamaan työntekijöitä oppimaan, kehittymään ammatissaan ja hyödyntämään uusia ideoita, taitoja ja näkemyksiä. Fiskars Group rakentaa globaalin yhteistyön kulttuuria ja tarvitsee monipuolisen tiimin voidakseen palvella asiakkaita parhaalla mahdollisella tavalla. Konsernin pitkän aikavälin tavoitteena on houkutella, kehittää ja pitää palveluksessa monitaitoinen tiimi eri taustoista ja kulttuureista tulevia osajia.

Fiskars Groupin tärkeimpiin painopisteisiin kuuluu varmistaa työntekijöiden ja arvoketjuun kuuluvien henkilöiden turvallisuus ja hyvinvointi. Turvallisuus- ja vaaratietoisuuden parantamiseksi Fiskars Group edistää nolla työtaturmaa kulttuuria. Aktiivinen panostus työtaturmien ja läheltä piti -tilanteiden vähentämiseen ja kannustus vaarahavaintojen raportointiin on tärkeää, jotta koossa on tiimi, joka on sitoutunut ja kykenee parhaimpaansa.

Politiikat ja sitoumukset

Fiskars Group on linjannut työsuuhdekäytäntöjä ja ohjeita, joilla tuetaan johtoa, henkilöstöä ja yhteistyökumppaneita päivittäisessä työssä.

Fiskars Groupin toimintaohjeessa on kuvattu yksityiskohtaisesti Fiskarsin tavat harjoittaa liiketoimintaa eettisellä ja kestäväällä tavalla. Vastaavat toimittajiin kohdistuvat odotukset sisältyvät Fiskarsin toimittajien toimintaohjeeseen.

Fiskars Group on laatinut osallisuutta ja monimuotoisuutta koskevan sitoumuksen luodakseen vahvan perustan globaalin yhteistyön kulttuurille, jossa toimii ihmisiä eri taustoista ja kulttuureista.

Työntekijöiden ja Fiskars Groupin arvoketjuun kuuluvien henkilöiden turvallisuus ja hyvinvointi ovat yhtiölle ensisijaisen tärkeitä. Vuonna 2017 Fiskars Group julkisti toimitusketjun työsuojelupolitiikan tukeakseen nolla onnettomuutta kulttuuria yhtiössä. Fiskars Groupin toimittajien toimintaohje käsittelee terveys- ja turvallisuusnäkökohtia, kuten työturvallisuutta, hätävalmiutta, työsuojeluasioiden hallintaa ja niihin liittyvää viestintää.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Fiskars Group järjestää säännöllisesti pakollisia koulutuksia varmistaakseen, että kaikki työntekijät osaavat noudattaa työssään toimintaohjeen mukaisia periaatteita ja ohjeistuksia. Joka toinen vuosi koulutetaan kaikki työntekijät ja välivuonna kaikki uudet työntekijät. Vuonna 2018 koulutuksen oli suorittanut 98,5 % henkilöstöstä.

Fiskars Groupin pitkän aikavälin tavoitteena on nolla poissaoloon johtanutta työtapatuurmaa (Lost Time Accidents, LTA). Fiskars Group järjesti ensimmäisen globaalin turvallisuuspäivän juhlistaakseen työtapatuurmien ja vaaratilanteiden ehkäisemiseksi tehtyä työtä sekä muistuttaakseen työntekijöitä siitä, että jokainen on vastuussa työympäristön turvallisuudesta. Työturvallisuutta edistettiin Fiskars Groupin toimipisteissä erilaisilla aktiviteeteilla.

Turvallisuusjohtamista tuetaan mittaamalla turvallisuuden tasoa. Vuonna 2018 tapaturmataajuus (Lost Time Accident Frequency, LTAF) kasvoi ja oli 5,9 (2017: 4,5). Myös menetettyjen työpäivien prosenttiosuus (Lost Day Rate, LDR) oli edellisvuotta korkeampi, 36,9 (28,6). Vuosi oli haastava tietyissä toimipisteissä sattuneiden useiden onnettomuuksien vuoksi, ja tulokset osoittavat, että on välttämätöntä jatkaa turvallisuuskulttuurin kehittämistä ja ennaltaehkäistä työtapatuurmia, jotta voimme saavuttaa tavoitteeksi asetetun nolla poissaoloon johtanutta työtapatuurmaa.

Varmistaakseen tarvittavan fokuksen ja käytäntöjen toteutuksen Fiskars Group on asettanut pitkän aikavälin tavoitteet vuodelle 2027.

Tavoite 2027: houkutella, kehittää ja pitää palveluksessa monimuotoinen ja kyvykäs tiimi sekä pidentää nuorten ammattilaisten uraa Fiskars Groupissa 25 %.

Nuorten ammattilaisten keskimääräisessä uran pituudessa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuosien 2017 ja 2018 välillä. Toimistoissa ja tuotannossa luvut pienuivät hieman, kun taas myymälöissä keskimääräinen uran pituus kasvoi hieman vuonna 2018. Koko henkilöstön keskimääräinen uran pituus on 10,44 vuotta, ja nuorten ammattilaisten urapolut ovat huomattavasti lyhyempiä.

Fiskars Groupin henkilöstökyselyn tulokset osoittivat, että niiden työntekijöiden osuus, jotka aikoivat jäädä Fiskars Groupiin pitkäksi aikaa, väheni kaksi prosenttiyksikköä ja 24 % uusista työntekijöistä ilmoitti työtyytyväisyyskyselyssä aikovansa lähteä alle kahden vuoden päästä.

Nuorten ammattilaisten urien lyheneminen on globaali trendi ja siksikin niiden pidentäminen on jatkossa yksi Fiskars Groupin painopistealueista.

NUORTEN AMMATTILAISTEN KESKIMÄÄRÄINEN URAN PITUUS

Fiskars Groupin raportoima tieto

SUKUPUOLEN MUKAAN	2018			2017		
	TOIMISTO	TUOTANTO	MYYMÄLÄT	TOIMISTO	TUOTANTO	MYYMÄLÄT
Nainen	3,8	4,5	2,6	3,9	4,7	2,5
Mies	3,8	6,4	3,0	4,1	6,8	3,1

MONIMUOTOISUUS JA YHDENVERTAISET MAHDOLLISUUDET

GRI 405-1 Hallintoelinten ja henkilöstön monimuotoisuus

HALLITUS	2018	2017
Ikäryhmän mukaan		
< 30	0 %	0 %
30–50	30 %	30 %
< 50	70 %	70 %
Sukupuolen mukaan		
Nainen	40 %	40 %
Mies	60 %	60 %

JOHTORYHMÄ	2018	2017
Ikäryhmän mukaan		
< 30	0 %	0 %
30–50	63 %	17 %
< 50	37 %	83 %
Sukupuolen mukaan		
Nainen	63 %	50 %
Mies	37 %	50 %

PÄÄLLIKÖT	2018	2017
Ikäryhmän mukaan		
< 30	3 %	2 %
30–50	64 %	66 %
< 50	33 %	32 %
Sukupuolen mukaan		
Nainen	55 %	55 %
Mies		

Fiskars Groupin tavoite 2027:

Fiskars Groupissa työskentelevät naiset ja miehet kokevat, että heillä on yhtäläiset mahdollisuudet ja että he ovat yhtä sitoutuneita, ja naisten tulos on parantunut huipputasolle.

Vuoden 2018 tyytyväisyyskyselyn mukaan naisten ja miesten mahdollistamista ja sitoutumista koskevien erojen kaventaminen vaatii lisätyötä. Kaiken kaikkiaan mahdollistaminen ja sitoutuminen pysyvät vakaana, mikä kertoo sinnikkydestä vuoden 2018 lukuisten muutosten edessä. Tätä vahvuutta kannattaa tukea myös jatkossa.

NAISTEN JA MIESTEN MAHDOLLISTAMINEN JA SITOUTUMINEN TYÖTYTYVÄISYYSKYSELYSSÄ

FISKARS GROUPIN AIHE	2018	2017
Mahdollistaminen		
Nainen	67 %	65 %
Mies	75 %	73 %
Sitoutuminen		
Nainen	70 %	70 %
Mies	76 %	75 %

Ihmisoikeudet sekä korruption ja lahjonnan vastaiset toimet

Fiskars Groupilla on tärkeä mahdollisuus vaikuttaa ihmisten elämään arvoketjun eri osissa. Fiskars Group kunnioittaa ihmisoikeuksia ja tunnustaa kaikkien ihmisten yhdenvertaisuuden.

Fiskars Group noudattaa ehdotonta rehtiyttä ja vastuullisuutta kaikessa toiminnassaan työntekijöiden ja kolmansien osapuolten kanssa. Tämän sitoumuksen mukaisesti Fiskars Group odottaa myös työntekijöidensä ja muiden arvoketjuun kuuluvien toimivan kaikissa tilanteissa puolueettomasti ja vilpittömin mielin. Rehtiys on yksi Fiskars Groupin neljästä arvosta, ja jokaisen johtajan ja työntekijän edellytetään toimivan työssään rehdisti.

Politiikat ja sitoumukset

Fiskars Groupin sitoumus ihmisoikeuksien toteutumiseen kiteytyy yhtiön arvoihin ja on kirjattu sen käytäntöihin. Fiskars Groupin toimintaohjeessa on kuvattu yksityiskohtaisesti, miten Fiskars harjoittaa liiketoimintaa eettisellä ja kestäväällä tavalla. Toimintaohje kattaa työolot, työntekijöiden oikeudet, korruption ja lahjonnan vastaiset toimet sekä työturvallisuuden.

Vastaavat toimittajiin kohdistuvat odotukset sisältyvät Fiskars Groupin toimittajien toimintaohjeeseen. Jokaisen toimittajan on allekirjoitettava Fiskars Groupin toimittajien toimintaohje ja sitouduttava siihen voidakseen harjoittaa liiketoimintaa Fiskarsin kanssa.

Allekirjoittamalla YK:n Global Compact sitoumuksen Fiskars Group on sitoutunut torjumaan ihmisoikeuksien polkemista ja toimimaan korruption ja lahjonnan kitkemiseksi. Tätä sitoumusta tukee Fiskars Groupin korruption ja lahjonnan vastainen politiikka, johon on kirjattu työntekijöitä ja yhteistyökumppaneita koskeva puolueettoman ja vilpittömän toiminnan vaatimus. Poliittikka kattaa kaikki Fiskars Groupin palveluksessa ja sen kanssa yhteistyössä toimivat asemasta ja sijaintimaasta riippumatta. Fiskars Group odottaa myös kaikkien liikekumppaniensa noudattavan tämän politiikan mukaisia periaatteita. Fiskars Group edellyttää liikekumppaniensa varmistavan, että niiden työntekijöille ja alihankkijoille kerrotaan kyseiset periaatteet.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Fiskars Groupin politiikkoihin on kirjattu yhtiön lähestymistapa ihmisoikeuksiin sekä korruption ja lahjonnan vastaiseen taisteluun. Poliitiikat luovat pohjan myös täytäntöönpanolle ja tavoitteille. Fiskars Group on asettanut pitkän aikavälin tavoitteet vuodelle 2027 ja lyhyen aikavälin tavoitteet ja toimintasuunnitelman vuosille 2017–2020 ihmisoikeuksien vahvistamiseksi sekä korruption ja lahjonnan torjumiseksi koko arvoketjussa.

Fiskars Group kartoittaa tietoisuutta ja sitoutuneisuutta ihmisoikeuksiin sekä korruption ja lahjonnan vastaiseen työhön selvittämällä, kuinka suuri osa työntekijöistä on osallistunut Toimintaohje-koulutukseen. Joka toinen vuosi koulutetaan kaikki työntekijät ja välivuonna kaikki uudet työntekijät. Vuonna 2018 koulutuksen oli suorittanut 98,5 % henkilöstöstä.

Vuonna 2018 otettiin käyttöön uusi Fiskars Groupin vihjelinja. Tämä kolmannen osapuolen tarjoama palvelu on luottamuksellinen ja anonyymi kanava, jonka kautta työntekijät voivat raportoida työpaikkaan liittyviä asioita ja valituksia tai toimintaohjeiden rikkomusepäilyjä. Toimintaohjeiden noudattamisen valvoja ja eettinen neuvosto käsittelevät luottamuksellisesti kaikki rikkomus- ja väärinkäytösepäilyt.

Vuonna 2018 vihjelinjan kautta raportoitiin yhteensä kahdeksan valitusta tai rikkomusepäilyä. Kaiken kaikkiaan Fiskars Groupin sisäinen tarkastus tutki 18 rikkomusepäilyä. Tapaukset liittyivät uudelleenjärjestelyprosessista tehtyihin valituksiin, yhtiön varojen väärinkäyttöön, tuotteiden varastamiseen, turvallisuusohjeiden rikkomuksiin, henkilöstöetujen väärinkäyttöön, tietoturvarikkomuksiin, seksuaaliseen häirintään ja johtamiskäytäntöihin. Vuoden aikana tutkittiin, ratkaistiin ja vietiin päätökseen 14 tapausta. Neljän tapauksen tutkinta tai seuranta on vielä kesken.

Fiskars Groupin toimittajien suoriutumista seurataan säännöllisin tarkastuksin. Fiskars Group tukee kehitystä tarjoamalla koulutusta ja työpajoja. Lisäksi Fiskars Group on järjestänyt toimittajien toimintaohjetta sekä toimittajien kestävä kehityksen hallintaa koskevia koulutuksia omille työntekijöilleen eri toiminnoissa lisätäkseen näiden valvutuneisuutta.

Fiskars Groupin auditointiohjelma on keskeinen työkalu, jolla seurataan, miten yhtiön toimittajat noudattavat ihmisoikeuksia. Vuonna 2018 auditointi kattoi 44 % (2017: 32 %) kaikista toimittajista, jotka toimittivat yhtiölle aktiivisesti valmiita tuotteita globaalin hankintatoimen kautta. Auditointeja tehtiin yhteensä 85, mikä sisältää valmiiden tuotteiden toimittajien auditoinnit, seuranta-auditoinnit ja toisen tason toimittajien auditoinnit.

Riskit

Fiskars Groupin riskienhallinnan yleisenä tavoitteena on tunnistaa, arvioida ja hallita Fiskarsin liiketoimintatavoitteiden saavuttamista uhkaavia riskejä. Mainitut aiheet on käyty läpi ja Fiskars Groupin keskeisimmät riskit on tunnistettu. Fiskars Group hallitsee riskejä useilla hallintaprosesseilla, kuten toimittajien riskinhallintaprosessilla ja strategisilla aloitteilla päästöjen ja energiankulutuksen vähentämiseksi.

Ilmastonmuutos, luonnonvarojen hupeneminen ja muuttuvat kuluttajatottumukset tuovat Fiskars Groupille useita uusia strategisia, operatiivisia ja taloudellisia riskejä, mutta myös mahdollisuuksia. Päästöjen, uusiutumattomien materiaalien ja jätteiden aiheuttamien kustannusten uskotaan tulevaisuudessa kasvavan. Kuluttajat ovat entistä kiinnostuneempia uusista, kiertotalouteen perustuvista liike- ja palvelumalleista, kuten vuokraamisesta ja tuotteiden palautuksesta myyjälle.

Ihmisoikeuksiin sekä korruptioon ja lahjontaan liittyviä riskejä pidetään lähinnä vaatimustenmukaisuus-, maine- ja taloudellisia riskeinä, mutta Fiskars Group katsoo ne myös operatiiviseksi riskiksi. Keskeisimmät riskit liittyvät toimittajien johdon rikkeisiin sekä toimittajien kykyyn vastata omien toimittajiensa toimista, työsuojelusta sekä korruption ja lahjonnan nollatoleranssista koko arvoketjussa.

Muutoksia johdossa ja organisaatiossa

Fiskars Group ilmoitti 11.1.2018 konsernin johtoryhmää koskevasta uudistuksesta ja laajennuksesta. Samalla Fiskars Group lakkautti laajennetun johtoryhmän sekä konsernitoimintojen johtoryhmän yksinkertaistaakseen johdon organisaatiota. Fiskars Group nimitti Ulla Lettijeffin (DI) Living-liiketoiminnan johtajaksi ja Fiskars Groupin johtoryhmän jäseneksi. Johtoryhmään nimitettiin myös seuraavat uudet jäsenet: toimitusketjusta vastaava johtaja Risto Gaggl (DI), lakiasiaintoiminnan johtaja Päivi Timonen (OTK, varatuomari) ja viestintä- ja vastuullisuusjohtaja Maija Taimi (KTM). Fiskars nimitti myös talousjohtaja Sari Pohjosen toimitusjohtajan sijaiseksi.

Fiskars Group julkisti 15.3.2018 Niklas Lindholmin (KTT, KTM) nimityksen henkilöstöjohtajaksi ja Fiskars Groupin johtoryhmän jäseneksi. Hän aloitti yhtiön palveluksessa 1.8.2018 ja raportoi konsernin toimitusjohtajalle Jaana Tuomiselle.

Fiskars Group julkisti 11.6.2018, että Functional-liiketoiminnan johtaja Paul Tonnesen on päättänyt lähteä yhtiöstä. Fiskars on käynnistänyt uuden johtajan haun. Toimitusjohtaja Jaana Tuominen toimii oman tehtävänsä ohella Functional-liiketoiminnan väliaikaisena johtajana.

Fiskars Group julkisti 12.6.2018 Tuomas Hyyryläisen (KTM) nimityksen kasvujohtajaksi ja Fiskars Groupin johtoryhmän jäseneksi 1.9.2018 lähtien. Hän raportoi konsernin toimitusjohtajalle Jaana Tuomiselle.

Näiden muutosten jälkeen Fiskars Groupin johtoryhmä koostuu yhdeksästä jäsenestä:

- Jaana Tuominen, toimitusjohtaja
- Sari Pohjonen, talousjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen
- Risto Gaggl, toimitusketjusta vastaava johtaja
- Tuomas Hyyryläinen, kasvujohtaja
- Ulla Lettijeff, Living-liiketoiminnan johtaja
- Niklas Lindholm, henkilöstöjohtaja
- Maija Taimi, viestintä- ja vastuullisuusjohtaja
- Päivi Timonen, lakiasiaintoiminnan johtaja
- Functional-liiketoiminnan johtaja, nimitetään myöhemmin

Katsauskauden muut merkittävät tapahtumat

Uusi osakeperusteinen pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä Fiskars Groupin avainhenkilöille

Fiskars Oyj Abp ilmoitti 7.2.2018, että sen hallitus oli päättänyt uudesta Fiskars Groupin johtoryhmälle ja muille avainhenkilöille suunnatusta osakeperusteisesta pitkän aikavälin kannustinjärjestelmästä. Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä on osa yhtiön avainhenkilöiden palkitsemisohjelmaa, ja sen tavoitteena on tukea yhtiön strategian toteuttamista sekä yhtenäistää avainhenkilöiden ja yhtiön osakkeenomistajien tavoitteet yhtiön arvon kasvattamiseksi.

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmässä on kolme kolmivuotista ansaintajaksoa, jotka muodostuvat kalenterivuosista 2018–2020, 2019–2021 ja 2020–2022. Hallitus päättää kullekin ansaintajaksolle erikseen kannustinjärjestelmään kuuluvat avainhenkilöt ja kullekin osallistujalle tulevat minimi-, tavoite- ja enimmäispalkkiot sekä suorituskriteerit ja niihin liittyvät tavoitteet.

Avainhenkilölle maksettavan palkkion määrä riippuu ennalta määritettyjen tavoitteiden saavuttamisesta. Palkkiota ei makseta, jos tavoitteita ei saavuteta tai jos osallistujan työ- tai toimisuuhde päättyy ennen palkkion maksamista. Ensimmäisellä ansaintajaksolla kannustinjärjestelmään kuuluu enintään 48 avainhenkilöä ja järjestelmän tavoitteet liittyvät yhtiön osakkeen kokonaistuottoon, konsernin EBITAan ja liikevaihtoon.

Jos kannustinjärjestelmän tavoitteet saavutetaan, palkkiot maksetaan kunkin ansaintajakson päätyttyä. Palkkio maksetaan yhtiön osakkeina sen jälkeen, kun palkkiosta on vähennetty osakepalkkiosta aiheutuvien verojen ja veroluonteisten maksujen kattamiseksi vaadittava käteisosuus. Yhtiöllä on kuitenkin oikeus maksaa palkkio tietyissä tilanteissa kokonaisuudessaan rahana. Mikäli kaikki enimmäistavoitteet saavutetaan, ansaintajakson 2018–2020 perusteella osakkeina maksettava enimmäispalkkio vastaa bruttona yhteensä enintään 314 321 yhtiön osaketta. Lähtökohtaisesti avainhenkilöille annettavat osakkeet maksetaan yhtiön olemassa olevilla osakkeilla, joten pitkän aikavälin kannustinjärjestelmällä ei odoteta olevan osakkeenomistajien omistusta laimentavaa vaikutusta.

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmään kuuluvia Fiskars Groupin johtoryhmän jäseniä koskee yhtiön osakkeiden omistusvaatimus, jonka mukaan heidän tulee säilyttää omistuksessaan vähintään 50 % järjestelmän nojalla saamistaan netto-osakkeista, kunnes heidän osakeomistuksensa Fiskarsissa vastaa vähintään 50 % (ja toimitusjohtajan osalta vähintään 100 %) heidän vuosittaisen kiinteän bruttopalkkansa määrästä.

Fiskars Group ilmoitti 13.12.2018, että sen hallitus on päättänyt osakeperusteisen pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän toisen ansaintajakson 2019–2021 alkamisesta sekä sen osallistujista ja ansaintakriteereistä. Ansaintajaksolla 2019–2021 kannustinjärjestelmään voi kuulua enintään 50 avainhenkilöä ja järjestelmän tavoitteet liittyvät yhtiön osakkeen kokonaistuottoon, konsernin nettokäyttöpääomaan ja liikevaihtoon. Jos kannustinjärjestelmän tavoitteet saavutetaan, palkkiot maksetaan keväällä 2022. Mikäli kaikki enimmäistavoitteet saavutetaan, ansaintajakson 2019–2021 perusteella osakkeina maksettava enimmäispalkkio vastaa bruttona yhteensä enintään 450 000 yhtiön osaketta.

Fiskars Oyj Abp:n suunnattu maksuton osakeanti pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän 2015–2019 perusteella

Fiskars Oyj Abp ilmoitti 14.3.2018, että sen hallitus oli päättänyt suunnatusta maksuttomasta osakeannista Fiskarsin pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän 2015–2019 perusteella ansaintajakson 2015–2017 osakepalkkioiden maksamiseksi.

Osakeannissa annettiin vastikkeetta 15 168 Fiskarsin hallussa ollutta yhtiön osaketta ansaintajakson 2015–2017 piiriin kuuluville avainhenkilöille osakepohjaisen kannustinjärjestelmän 2015–2019 ehtojen mukaisesti. Kannustinjärjestelmän perustamisesta ja sen keskeisistä ehdoista on tiedotettu 6.2.2015 julkaistulla pörssitiedotteella.

Päätös osakeannista perustui Fiskars Oyj Abp:n varsinaisen yhtiökokouksen 14.3.2018 hallitukselle antamaan valtuutukseen. Osakkeet luovutettiin kannustinjärjestelmään kuuluville henkilöille 15.–16.3.2018. Luovutuksen jälkeen Fiskarsin hallussa oli 176 299 omaa osaketta.

Näkymät vuodelle 2018 päivitetty 18.7.2018

Fiskars Group alensi 18.7.2018 vertailukelpoisen liikevaihdon ohjaustaan koko vuodelle 2018 ja tiedotti että: "Fiskars Group odottaa vertailukelpoisen liikevaihdon jäävän hieman edellisvuodesta. Aiemmin Fiskars Group odotti vertailukelpoisen liikevaihdon kasvavan vuoteen 2017 verrattuna. Fiskars Group odottaa edelleen vertailukelpoisen EBITAn kasvavan vuonna 2018 vuoteen 2017 verrattuna.

Vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä poikkeuksellisen kylmä kevät Euroopassa ja Yhdysvalloissa vaikutti liikevaihtoon puutarhatuotteissa, joissa ensimmäinen vuosineljännes on yleensä vahva. Puutarhatuotteiden myynnin kehitys Euroopassa oli odotettua heikompa

myös toisella vuosineljänneksellä. Samanaikaisesti kaupankäyntiympäristön muutokset ja haasteet joillakin päämarkkinoilla vaikuttivat edelleen English & Crystal Living -liiketoiminnan liikevaihtoon."

Täsmäytyspäivä ja maksupäivä varsinaisen yhtiökokouksen 2018 päättämälle toiselle osinkoerälle

Fiskars Groupin hallitus päätti 7.9.2018 varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti, että toisen osinkoerän 0,36 euroa osakkeelta maksupäivä oli 18.9.2018. Osingon irtoamispäivä oli 10.9.2018 ja täsmäytyspäivä 11.9.2018.

Täsmennetty strategia ja päivitetty pitkän tähtäimen taloudelliset tavoitteet

Fiskars Group täsmensi 8.11.2018 strategiaansa tukeakseen kasvua ja päivitti pitkän tähtäimen taloudellisia tavoitteitaan koskien kannattavuutta. Tavoitteena jatkossa on, että raportoitu EBITA-marginaali saavuttaa 12 %. Aikaisemmin tavoitteena oli, että raportoitu EBITA-marginaali ylittää 10 %.

Fiskarsin pitkän tähtäimen taloudelliset tavoitteet kattavat neljä aluetta: kasvu, kannattavuus, pääomarakenne ja osinko:

- Kasvu (ennallaan): Liikevaihdon keskimääräinen vuosittainen kasvu, sekä orgaanisesti että valituin yritysostoin, ylittää 5 %
- Kannattavuus: EBITA-marginaali saavuttaa 12 % (aiemmin: ylittää 10 %)
- Pääomarakenne (ennallaan): Nettovelkaantumisaste alle 100 %
- Osinko (ennallaan): Tavoitteena on jakaa vakaata, ajan myötä kasvavaa osinkoa, joka maksetaan kaksi kertaa vuodessa

Lisäksi Fiskars Group tarkensi strategisia prioriteettejaan. Jatkossa prioriteettejamme ovat työnteekijöidemme inspirointi, kuluttajien innostaminen, liiketoiminnan kasvattaminen ja tuottojen lisääminen. Tulemme seuraamaan näiden etenemistä vaikeuduilla mittareilla, mukaan lukien henkilöstön tyytyväisyys ja sitoutuneisuus, brändien haluttuus, liikevaihto tuotetta (SKU) kohden sekä nettokäyttöpääoma.

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä

Fiskars Group noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n hyväksymää Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia, joka tuli voimaan 1.1.2015. Koodin raportointisuositusten mukainen Fiskars Groupin selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2018 julkaistaan erillisenä raporttina viikolla 8 vuonna 2019.

Ylin päättävä elin on yhtiökokous, joka valitsee yhtiön hallituksen. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallitus nimittää ja tarvittaessa erottaa toimitusjohtajan. Fiskars Groupin yhtiöjärjestys ei sisällä seikkoja, jotka olisivat omiaan olennaisesti vaikuttamaan julkiseen ostotarjoukseen yhtiön arvopapereista.

Tilikauden 2017 osinko

Fiskars Oyj Abp:n varsinainen yhtiökokous päätti maksaa osinkoa 0,72 euroa osakkeelta 31.12.2017 päättyneeltä tilikaudelta. Osinko maksettiin kahdessa erässä. Ensimmäinen 0,36 euron osakekohtainen osinko maksettiin 23.3.2018. Toinen 0,36 euron erä maksettiin 18.9.2018.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Fiskars Oyj Abp:llä on yksi osakesarja (FSKRS). Jokaisella osakkeella on yksi ääni ja yhtäläiset oikeudet. Osakkeiden kokonaismäärä on 81 905 242. Fiskars Oyj Abp:n omistuksessa oli vuosineljänneksen lopussa 332 560 omaa osaketta. Osakepääoma pysyi entisellään 77 510 200 eurossa.

Fiskars Groupin osakkeet noteerataan Nasdaq Helsingin Large Cap -listalla. Osakkeen vaihdolla painotettu keskimurssi oli vuonna 2018 18,73 euroa (2017: 20,75). Joulukuun lopun päätöskurssi oli 15,04 euroa osakkeelta (23,96), ja Fiskars Groupin markkina-arvo oli 1 226,9 milj. euroa (1 957,9). Vuonna 2018 osakkeita vaihdettiin Nasdaq Helsingissä ja vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla. 3,1 milj. kappaletta (5,2), mikä on 3,9 % (6,4 %) osakkeiden määrästä. Osakkeenomistajia oli joulukuun 2018 lopussa yhteensä 20 013 (19 536).

Liputusilmoitukset

Fiskars Groupille ei vuoden aikana ilmoitettu merkittävistä muutoksista sen suurimpien osakkeenomistajien omistuksissa.

Omien osakkeiden hankinta

Fiskars Oyj Abp:n hallitus päätti 30.4.2018 aloittaa yhtiön omien osakkeiden hankinnan varsinaisen yhtiökokouksen 14.3.2018 antaman valtuutuksen perusteella.

Fiskars Group hankkii omia osakkeita enintään 200 000 kappaletta eli enintään noin 0,2 % koko osakekannasta. Osakkeet hankitaan Nasdaq Helsingin järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä hankintahetken markkinahintaan. Omien osakkeiden hankinta alkoi 9.5.2018, ja se päättyy viimeistään seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen lopussa vuonna 2019.

Hallituksen valtuutukset

Hallituksen valtuuttaminen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta

Varsinainen yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään yhteensä enintään 4 000 000 oman osakkeen hankkimisesta, yhdessä tai useammassa erässä, yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Omia osakkeita voidaan hankkia Nasdaq Helsinki Oyj:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä muodostuneeseen hankintahetken markkinahintaan. Yhtiön omia osakkeita voidaan hankkia yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, käytettäväksi vastikkeena yrityskaupoissa tai teollisissa järjestelyissä ja osana yhtiön kannustinjärjestelmää sekä muutoin edelleen luovutettavaksi, yhtiöllä pidettäväksi tai mitätöitäväksi. Hallitus päättää kaikista muista omien osakkeiden hankkimiseen liittyvistä ehdoista. Yhtiön omia osakkeita voidaan valtuutuksen nojalla hankkia muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa (suunnattu hankkiminen). Valtuutus on voimassa 30.6.2019 asti, ja se päättää varsinaisen yhtiökokouksen 9.3.2017 hallitukselle antaman vastaavan valtuutuksen.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään omien osakkeiden luovuttamisesta (osakeanti)

Varsinainen yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta (osakeanti) yhteensä enintään 4 000 000 kappaletta, yhdessä tai useammassa erässä, joko maksua vastaan tai maksutta. Yhtiön omia osakkeita voidaan luovuttaa esimerkiksi vastikkeena yrityskaupoissa tai teollisissa järjestelyissä tai käytettäväksi yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi tai osana yhtiön kannustinjärjestelmää. Hallitus päättää kaikista muista omien osakkeiden luovuttamiseen liittyvistä ehdoista. Yhtiön omien osakkeiden luovuttaminen voi tapahtua myös poikkeamalla osakkeenomistajien etuoikeudesta yhtiön osakkeisiin (suunnattu osakeanti). Valtuutus on voimassa 30.6.2019 asti, ja se päättää varsinaisen yhtiökokouksen 9.3.2017 hallitukselle antaman vastaavan valtuutuksen.

Hallitus ja valiokunnat

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenmääräksi kymmenen. Hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen Paul Ehrnrooth, Ingrid Jonasson Blank, Louise Fromond, Gustaf Gripenberg, Jyri Luomakoski, Inka Mero, Fabian Månsson, Peter Sjölander ja Ritva Sotamaa. Hallituksen uudeksi jäseneksi valittiin Albert Ehrnrooth. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy vuoden 2019 varsinaiseen yhtiökokoukseen.

Hallitus valitsi järjestäytymiskokouksessaan 14.3.2018 Paul Ehrnroothin hallituksen puheenjohtajaksi ja Jyri Luomakosken hallituksen varapuheenjohtajaksi. Hallitus päätti perustaa tarkastusvaliokunnan, henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan sekä nimitysvaliokunnan.

Hallitus valitsi tarkastusvaliokunnan jäseniksi Jyri Luomakosken (puheenjohtaja), Albert Ehrnroothin, Louise Fromondin, Gustaf Gripenbergin ja Ritva Sotamaan. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan jäseniksi hallitus valitsi Paul Ehrnroothin (puheenjohtaja), Ingrid Jonasson Blankin, Inka Meron ja Peter Sjölanderin. Nimitysvaliokunnan puheenjohtajaksi hallitus valitsi Paul Ehrnroothin ja jäseneksi Fabian Månssonin sekä ulkopuoliseksi jäseneksi Alexander Ehrnroothin.

Riskit ja liiketoiminnan epävarmuustekijät

Fiskars Group on tunnistanut riskejä ja epävarmuustekijöitä, joilla voi olla haitallinen vaikutus yhtiön liiketoimintaan, liikevaihtoon tai tulokseen. Keskeisimpien riskien ja riskienhallinnan tarkempi kuvaus löytyy yhtiön hallinnointiraportista ja nettisivuilta.

Globaalina yhtiönä Fiskars Group on alttiina makrotalouden, geopolitiikan ja megatrendin mahdollisille riskeille. Pitkäaikainen talouden laskusuhdanne, kulutuskysynnän lasku ja muutokset kuluttajakäyttäytymisessä voivat vaikuttaa negatiivisesti konsernin liikevaihtoon ja tulokseen. Epävakaa geopolitiittinen tilanne, mukaan lukien muuttuvat tulli- ja rajakäytännöt, ovat omiaan luomaan epävarmuustekijöitä yhtiön liiketoiminnalle.

Fiskars Group tuo tuotteita Isosta-Britanniasta ja vie sinne tuotteita. Mikäli Iso-Britannia ja EU eivät pääse yksimielisyyteen erosopimuksesta, voi sillä olla negatiivinen vaikutus Fiskarsin vertailukelpoiseen liikevaihtoon ja vertailukelpoiseen EBITAan vuonna 2019. On todennäköistä, että kulut kasvavat ja työmäärä lisääntyy molemmilla puolilla ja että tullit ja sääntelyyn liittyvät esteet haittaavat jatkossa merkittävästi vientiä ja tuontia. EU-eron pitkäaikaisia vaikutuksia lakeihin, säädöksiin, veroihin sekä muihin tekijöihin on etukäteen vaikea arvioida.

Monimutkainen ja alati muuttuva oikeudellinen sekä lainsäädännöllinen ympäristö ja verolainsäädäntö voivat altistaa yhtiön vaatimustenmukaisuus- ja oikeuskäsittelyriskeille. Oletetulla vaatimusten vastaisella toiminnalla saattaisi olla huomattavan negatiivinen vaikutus konsernin tulokseen ja maineeseen.

Konsernin yhtiössä suoritetaan verotarkastuksia useissa maissa. Lisääntyneet verotustoimet voivat johtaa esimerkiksi kaksinkertaiseen verotukseen, sakkoihin ja muihin lisäkustannuksiin. Fiskars Group jatkaa muutoksen hakemista Suomen Konserniverokeskuksen Oikaisulautakunnalta, liittyen vuonna 2016 vastaanotettuun jälkiverotuspäätökseen, jossa yhtiölle määrättiin yhteensä 28,3 milj. euron jälkiverot, korkokulut ja veronkorotukset.

Ilmastonmuutos on yksi kokonaisvaltaisimmista maailmanlaajuisista haasteista. Lisääntyvä sääntely uusiutuvan energian käytölle, energiatehokkuudelle ja päästöille sekä raaka-aineiden käytölle voi kasvattaa kustannuksia sekä aiheuttaa hetkellisiä keskeytyksiä tuotannossa. Vastuullisen toiminnan laiminlyönti voi altistaa Fiskars Groupin myös korvausvaatimuksille ja maineen menetykselle.

Pitkään jatkuvat epäsuotuisat sääolot, kuten kylmä ja sateinen kevät tai lumeton talvi, voivat vaikuttaa haitallisesti tiettyjen tuotteiden kysyntään. Asumisen tuotteiden myynti painottuu voimakkaasti vuoden viimeiselle neljännekselle. Tuotteiden saatavuuden tai kysynnän mahdolliset ongelmat viimeisellä vuosineljänneksellä saattavat vaikuttaa merkittävästi koko tilikauden tulokseen.

Suurin osa Fiskars Groupin toimittajista sijaitsee Aasiassa, omaa tuotantoa on Yhdysvalloissa, Euroopassa ja Aasiassa. Fiskars Groupin tuotteita myydään pääasiassa tukku- ja vähittäisliikkeille sekä suoraan kuluttajille omien myymälöiden ja verkkokauppojen kautta. Markkinamuutokset sekä keskeytykset tuotannossa tai toimituksessa hankaloittavat täsmällistä toimitusta asiakkaille. Yhdenkin tärkeän asiakkaan menettäminen, tuotevalikoiman pientyminen tärkeissä kanavissa tai tärkeimpien asiakkaiden liiketoimintavolyymien supistuminen alentaisi konsernin liikevaihtoa ja tulosta oleellisesti.

Fiskars Groupin tavoitteena on toimittaa korkealaatuisia, toimivia ja tarkoitukseen sopivia tuotteita. Tuotteiden toimintaan ja turvallisuuteen liittyvien vaatimusten laiminlyönti voisi asettaa Fiskars Groupin alttiiksi vahingonkorvausvaatimuksille, tuotteiden takaisinvedolle sekä maineriskille. Fiskars Groupin tunnetut tuotemerkit, ovat alttiina myös tekijänoikeusrikkomuksille.

Fiskars Group on yhä riippuvaisempi keskitetyistä tietotekniikkajärjestelmistä, jotka pitävät sisällään runsaasti toiminnan kannalta sensitiivistä dataa. Järjestelmien rikkoutuminen tai toimintahäiriöt voivat vaikuttaa tarvittavien liiketoimintaprosessien suorittamiseen. Kyberhyökkäykset ovat alati kasvava ja kehittyvä globaali uhka. Kontrollimekanismeista huolimatta, Fiskars Group ei ole täysin immuuni kyberhyökkäys- ja petosyrityksille.

Fiskars Group on alttiina valuuttakurssimuutoksille, joilla voi olla negatiivinen vaikutus konsernin raportoituun liikevaihtoon, liiketulokseen, taseeseen ja kassavirtaan. Tärkeimmät transaktioriskit liittyvät Thaimaan bahtin vahvistumiseen sekä Japanin jenin, Australian dollarin ja Ruotsin kruunun heikentymiseen. Merkittävin muuntoriski liittyy Yhdysvaltain dollarin heikentymiseen. Fiskars Groupin rahoitusinvestoinnit koostuvat Wärtsilän osakkeista ja muista rahoitusinvestoinneista. Rahoitusinvestointien arvo voi myös vaihdella useista eri syistä.

Yrityskaupat ovat osa Fiskars Groupin kasvustrategiaa. Kaikkiin yrityskauppoihin ja hankittujen yritysten integrointiin liittyy riskejä huolellisesta due diligence -prosessista huolimatta.

Fiskars Groupin työntekijät ovat tärkeässä asemassa sopivan riskikulttuurin luomisessa ja mahdollisuuksien tunnistamisessa. Fiskars Groupilta edellytetään vastuullisia ja eettisiä työtapoja, ihmisoikeuksien kunnioittamista, korruption ja lahjonnan vastaista työtä, työ- ja turvallisuusriskien poistamista ja motivoivan ja inspiroivan työilmapiirin luomista. Nämä asiat ovat tärkeitä, jotta yhtiö onnistuu lahjakkaiden ja sitoutuneiden ammattilaisten palkkaamisessa ja palveluksessa pitämisessä.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Fiskars Group ilmoitti 7.2.2019, että yhtiön hallitus ehdottaa vuoden 2019 varsinaiselle yhtiökokoukselle, että hallitus valtuutetaan päättämään Fiskarsin omistamien Wärtsilä Oyj Abp:n osakkeiden jakamisesta ylimääräisenä osinkona Fiskars Groupin osakkeenomistajille. Hallitus odottaa tällä hetkellä päättävänsä kaikkien tai lähes kaikkien Fiskars Groupin omistamien Wärtsilä-osakkeiden jakamisesta osakeosinkona 6.6.2019 pidettäväksi sovitussa kokouksessaan edellyttäen, että varsinainen yhtiökokous valtuuttaa hallituksen päättämään osakeosingosta.

Lisäksi hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että enintään 0,54 euroa osakkeelta maksetaan osakkeenomistajille käteisosinkona. Ehdotuksen mukaan käteisosinko jaettaisiin kahteen osaan niin, että yhtiökokous päättäisi 0,27 euron osakekohtaisesta käteisingosta, joka maksetaan osakkeenomistajille yhtiökokouksen jälkeen maaliskuussa 2019, ja lisäksi hallitus ehdottaa, että yhtiökokous valtuuttaa hallituksen päättämään harkintansa mukaan enintään 0,27 euron osakekohtaisen lisäkäteisingon jakamisesta. Hallitus odottaa päättävänsä 0,27 euron lisäkäteisingosta 5.9.2019 pidettäväksi sovitussa kokouksessaan edellyttäen, että varsinainen yhtiökokous valtuuttaa hallituksen päättämään lisäkäteisingosta.

Näkymät vuodelle 2019

Vuonna 2019 Fiskars Group odottaa konsernin vertailukelpoisen liikevaihdon ja vertailukelpoisen EBITAn olevan viime vuoden tasolla.

Näkymiin vaikuttavat yhtiön kasvupanostukset, joiden odotetaan luovan kestäväää arvoa pitkällä tähtäimellä. Lisäksi toimintaympäristön muutoksessa on merkittäviä riskejä, ts. Brexit ja USA:n tullitariffit. Näiden riskien epäsuotuisalla kehityksellä voi olla merkittävä negatiivinen vaikutus vertailukelpoiseen liikevaihtoon ja vertailukelpoiseen EBITAan. Myös valuuttakurssien muutoksilla voi olla merkittävä vaikutus vertailukelpoiseen EBITAan.

Vertailukelpoinen liikevaihto ei sisällä valuuttakurssien sekä ostettujen ja myytyjen liiketoimintojen vaikutusta. EBITAn vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisältävät uudelleenjärjestelykuluja, arvonalentumisia tai varauksia, integraatiotoimiin liittyviä kuluja, hankittuja ja myytyjä liiketoimintoja sekä liiketoimintojen myyntien tulovaikutusta.

Ehdotus osingonjaosta

Fiskarsin tavoitteena on jakaa vakaata, ajan myötä kasvavaa osinkoa, joka maksetaan kaksi kertaa vuodessa. Emoyhtiön taseen perusteella emoyhtiön jakokelpoinen pääoma tilikauden 2018 päättyessä oli 894,7 milj. euroa (2017: 935,1 milj. euroa).

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2018 päättyneeltä tilikaudelta maksetaan osinkoa alla olevan mukaisesti.

a) Käteisosinko

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osakkeenomistajille maksetaan käteisosinkoa 0,27 euroa osakkeelta. Osingon irtoamispäivä on 14.3.2019. Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä 15.3.2019 merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinko maksetaan 22.3.2019.

Lisäksi hallitus ehdottaa, että varsinainen yhtiökokous valtuuttaa hallituksen päättämään harkintansa mukaan lisäkäteisosingon jakamisesta. Valtuutuksen nojalla jaettavan osingon enimmäismäärä on 0,27 euroa osakkeelta. Hallitus valtuutettaisiin päättämään kaikista muista lisäkäteisosinkoon liittyvistä ehdoista. Valtuutus olisi voimassa yhtiön seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

Hallitus odottaa päättävänsä 0,27 euron lisäkäteisosingosta 5.9.2019 pidettäväksi sovitussa kokouksessaan edellyttäen, että varsinainen yhtiökokous valtuuttaa hallituksen päättämään lisäkäteisosingosta. Olettaen, että päätös tehdään kyseisenä päivänä, lisäkäteisosingon irtoamispäivä olisi 6.9.2019, osingonmaksun täsmäytyspäivä olisi 9.9.2019 ja osingon maksupäivä olisi 16.9.2019.

b) Valtuutus jakaa ylimääräistä osinkoa Wärtsilä Oyj Abp:n osakkeiden muodossa

Yllä ehdotetun käteisosingon lisäksi hallitus ehdottaa, että varsinainen yhtiökokous valtuuttaa hallituksen päättämään harkintansa mukaan osakkeina maksettavan osingon jakamisesta alla olevan mukaisesti.

Hallitus olisi valtuutettu jakamaan enintään 32 645 343 yhtiön omistamaa Wärtsilä Oyj Abp:n ("Wärtsilä") osaketta, joka vastaa yhtiön omistamien Wärtsilä-osakkeiden tämänhetkistä kokonaismäärää.

Osakkeenomistaja saisi 2 Wärtsilän osaketta kutakin 5 omistamaansa yhtiön osaketta kohden.

Osakkeiden jakosuhteesta johtuvien Wärtsilä-osakkeiden murto-osia ei jaeta osakkeina, vaan vastaava määrä hyvitetään osakkeenomistajille käteisellä. Hallitus olisi valtuutettu päättämään kaikista muista ehdoista ja käytännön kysymyksistä murto-osien käteishyvitysten maksamiseen liittyen.

Osakeosingon arvo tulee vastaamaan jaettavien yhtiön Wärtsilä-osakkeiden markkina-arvoa jakohetkellä. Osakkeenomistajan murto-osia vastaavan käteishyvityksen määrä tulee perustumaan osakeosingon verotusarvoon, joka odotetaan laskettavan Wärtsilän osakkeesta

maksettujen hintojen kaupankäyntimäärillä painotetun keskiarvon perusteella sinä päivänä, kun osakeosinko on nostettavissa. Asian havainnollistamiseksi (huomioiden, että osakkeiden markkina-arvo muuttuu jatkuvasti), laskettuna Wärtsilän osakkeesta maksettujen hintojen kaupankäyntimäärillä painotetulla keskiarvolla 5.2.2019 ja olettaen, että kaikki 32 645 343 Wärtsilä-osaketta jaetaan osinkona, osakeosingon kokonaisarvo olisi noin 473,4 milj. euroa (5,80 euroa osakkeelta).

Yhtiö huolehtisi osakeosingosta aiheutuvan varainsiirtoveron maksamisesta osakkeenomistajien puolesta. Varainsiirtovero on 1,6 % osakeosingon arvosta.

Hallitus olisi valtuutettu päättämään kaikista muista osakeosingon jakamiseen liittyvistä seikoista, mukaan lukien mutta ei rajoittuen osakeosingon mahdollisen jakamisen vaatimien teknisten korjausten sekä muutosten tekemiseen.

Valtuutus olisi voimassa yhtiön seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

Hallitus odottaa tällä hetkellä päättävänsä osakeosingon jakamisesta 6.6.2019 pidettäväksi sovitussa kokouksessaan edellyttäen, että varsinainen yhtiökokous valtuuttaa hallituksen päättämään osakeosingosta. Ehdotettu valtuutus rakenne ja jakoajoitus perustuvat Euroclear Finlandilta saatuun ohjeistukseen, jonka mukaan aiemmin toteutettava osakeosingonjako ei olisi teknisesti turvallista toteuttaa.

Olettaen, että hallitus tekee päätöksen kyseisenä päivänä osakeosingon irtaamispäivä olisi 7.6.2019, osakeosingon maksun täsmäytyspäivä olisi 10.6.2019 ja osakeosingon maksupäivä olisi 11.6.2019. Käteisenä maksettavien murto-osien maksupäivä olisi 17.6.2019. Yhtiö tiedottaisi erikseen muutoksista tämänhetkiseen aikatauluun tai rakenteeseen.

Osinkoon oikeuttavien osakkeiden määrä oli tilinpäätöstiedotteen julkaisupäivänä 81 566 682. Mikäli käteisosinko ja Wärtsilän osakkeina maksettava ylimääräinen osinko jaettaisiin Fiskars Groupin yhtiökokouskutsussa olevan ehdotuksen mukaisesti, yhtiön jakokelpoisen oman pääoman määrää laskisi noin 482,3 milj. eurolla (perustuen Wärtsilä-osakkeiden kirjanpitoarvoon yhtiö taseessa). Yhtiön omistamien Wärtsilä-osakkeiden tämänhetkinen markkina arvo on noin 473,4 milj. euroa (laskettuna Wärtsilän osakkeesta

maksettujen hintojen kaupankäyntimäärillä painotetulla keskiarvolla 5.2.2019). Wärtsilä-osakkeiden markkina-arvo niiden jakopäivänä (tämänhetkisen odotuksen mukaan kesäkuussa) tulee olemaan ratkaiseva laskettaessa osingon lopullista arvoa ja lopullista vaikutusta jakokelpoiseen omaan pääomaan.

Ehdotetun osakeosingon johdosta tänä vuonna maksettavien osinkojen kokonaismäärä olisi poikkeuksellisen korkea. Sen jälkeen, kun ylimääräinen osakeosinko on mahdollisesti jaettu, Fiskars Group ei enää saisi osinkotuloa näistä osakkeista ja tämä vaikuttaisi Fiskars Groupin osinkojen tulevan kehityksen lähtötasoon.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu käteisosingon ja ylimääräisen osakeosingon jako vaaranna hallituksen käsityksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Helsingissä 6.2.2019

FISKARS OYJ ABP

Hallitus

Konsernitilinpäätös, IFRS

KONSERNIN TULOSLASKELMA

MILJ. EUROA	LIITE	2018		2017	
Liikevaihto	2	1 118,5		1 185,5	
Hankinnan ja valmistuksen kulut	6	-633,5		-673,3	
Bruttokate		485,1	43 %	512,2	43 %
Liiketoiminnan muut tuotot	5	5,2		7,1	
Myyntin ja markkinoinnin kulut	6	-281,4		-300,2	
Hallinnon kulut	6	-90,1		-99,9	
Tutkimus- ja kehittämiskulut	6	-18,4		-18,8	
Liikkeenarvon ja muiden aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset	6	-8,6			
Liiketoiminnan muut kulut	6	-0,2		-2,5	
Liiketulos (EBIT)		91,6	8 %	97,9	8 %
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	13	2,0		0,7	
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavien sijoitusten arvomuutos*	8	0,0		107,9	
Muut rahoitustuotot ja -kulut	8	9,4		11,4	
Tulos ennen veroja		103,0	9 %	217,8	18 %
Tuloverot	9	-21,1		-50,8	
Tilikauden tulos		81,7	7 %	167,1	14 %

MILJ. EUROA	LIITE	2018		2017	
Jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajat		81,6		166,4	
Määräysvallattomat omistajat		0,2		0,7	
		81,7		167,1	
Emoyhtiön omistajille kuuluva tulos/osake, euroa (laimentamaton ja laimennettu)	10	1,00		2,04**	

* Perustuen uuteen IFRS 9 standardiin, joka on otettu käyttöön 1.1.2018 alkaen, Wärtsilän omistusosuuden käyvän arvon muutos on esitetty laajassa tuloslaskelmassa sisältäen laskennalliset verot, tuloslaskelmassa esittämisen sijaan. Vertailukautta ei ole oikaistu.

** Tulos/osake sisältää käypään arvoon laajan tulokseen kirjattavien sijoituksen arvomuutokset. Vuoden 2017 oikaistu luku, 0,98 euroa, ei sisällä tätä arvomuutosta.

LAAJA TULOSLASKELMA

MILJ. EUROA	LIITE	2018	2017
Tilikauden tulos		81,7	167,1
Tilikauden muut laajan tuloksen erät:			
Saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:			
Muuntoerot		8,3	-29,4
Rahavirran suojaukset		0,2	0,6
Ei siirretä tulosvaikutteisiksi:			
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen vakuutus- matemaattiset voitot (tappiot) verovaikutuksen jälkeen	20	0,5	0,2
Laajaan tulokseen vaikuttavat käyvän arvon muutokset		-95,0	
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen yhteensä		-86,0	-28,6
Tilikauden laaja tulos yhteensä			
		-4,2	138,5
Jakautuminen:			
Emoyhtiön osakkeenomistajat		-4,4	137,8
Määräysvallattomat omistajat		0,2	0,7
		-4,2	138,5

Liitetiedot ovat olennainen osa konsernitilinpäätöstä.

KONSERNIN TASE

MILJ. EUROA	LIITE	31.12.2018	31.12.2017	
VARAT				
Pitkäaikaiset varat				
Liikearvo	11	217,4	221,9	
Muut aineettomat hyödykkeet	11	280,5	279,5	
Aineelliset hyödykkeet	12	159,8	155,1	
Biologiset hyödykkeet	13	43,6	41,6	
Sijoituskiinteistöt	14	3,9	3,9	
Rahoitusvarat				
Osakkeet, käypään arvoon tulosvaikutteisesti	15	25,3	21,7	
Muut sijoitukset	15	8,8	8,7	
Laskennalliset verosaamiset	9	30,2	29,2	
Pitkäaikaiset varat yhteensä		769,4	45 %	761,7 41 %
Lyhytaikaiset varat				
Vaihto-omaisuus	16	219,9	205,2	
Myyntisaamiset ja muut saamiset	17	220,4	214,4	
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		31,3	33,2	
Korolliset saamiset		0,0	20,0	
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset	15		572,4	
Käypään arvoon laajaan tuloksen kautta kirjattavat sijoitukset	15	453,6		
Rahavarat ja muut rahoitusvarat	15	24,4	31,1	
Lyhytaikaiset varat yhteensä		949,7	55 %	1 076,3 59 %
Varat yhteensä		1 719,2	100 %	1 837,9 100 %

MILJ. EUROA	LIITE	31.12.2018	31.12.2017	
OMA PÄÄOMA JA VELAT				
Oma pääoma				
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma		1 207,0	1 269,4	
Vähemmistöosuus		2,7	2,8	
Oma pääoma yhteensä	18	1 209,7	70 %	1 272,1 69 %
Pitkäaikaiset velat				
Korolliset velat	19	151,3	151,4	
Muut velat		6,8	7,3	
Laskennalliset verovelat	9	43,9	73,2	
Eläkevelvoitteet	20	12,7	13,3	
Varaukset	21	5,1	6,9	
Pitkäaikaiset velat yhteensä		219,9	13 %	252,0 14 %
Lyhytaikaiset velat				
Korolliset velat	19	9,6	48,5	
Ostovelat ja muut velat	22	268,2	246,9	
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		6,5	10,0	
Varaukset	21	5,4	8,4	
Lyhytaikaiset velat yhteensä		289,7	17 %	313,7 17 %
Oma pääoma ja velat yhteensä		1 719,2	100 %	1 837,9 100 %

Liitetiedot ovat olennainen osa konsernitilinpäätöstä.

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

MILJ. EUROA	2018	2017
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Tulos ennen veroja	103,0	217,8
Oikaisut		
Poistot ja arvonalentumiset	43,8	38,8
Pitkäaikaisten varojen myynnistä ja romutuksesta syntyneet voitot ja tappiot	-1,9	-4,3
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavien sijoitusten arvonmuutos	0,0	-107,9
Muut rahoituserät	-9,4	-11,2
Biologisten hyödykkeiden muutos	-2,0	-0,7
Varausten muutos ja muut liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	-9,4	-8,5
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	124,1	124,0
Käyttöpääoman muutos		
Korottomien saamisten muutos	-2,6	-23,8
Vaihto-omaisuuden muutos	-8,5	8,5
Korottomien velkojen muutos	23,8	21,8
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	136,8	130,5
Maksetut rahoituskulut (netto)	-4,7	-0,7
Maksetut verot	-26,2	-26,0
Liiketoiminnan rahavirta (A)	105,9	103,8

MILJ. EUROA	2018	2017
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Hankinnat ja investoinnit rahoitusvaroihin	-0,9	-1,9
Investoinnit käyttöomaisuushyödykkeisiin	-46,2	-32,8
Käyttöomaisuushyödykkeiden luovutustulot	2,7	9,5
Myyttävänä olevien pitkäaikaisten omaisuserien luovutustulot	0,0	-1,3
Tytäryhtiöosakkeiden luovutustulot	0,0	0,0
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavien sijoitusten luovutustulot	0,0	0,0
Muut osinkotuotot	15,0	14,1
Muu investointien rahavirta	1,5	0,0
Investointien rahavirta (B)	-28,0	-12,4
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Omien osakkeiden hankinta	-2,8	-0,1
Lyhytaikaisten saamisten muutos	20,0	2,0
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0,6	0,9
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-30,3	-1,3
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-12,8	7,3
Rahoitusleasingvelkojen maksut	-0,3	-0,6
Muiden rahoituserien rahavirta	0,5	0,7
Maksetut osingot	-59,5	-87,0
Rahoituksen rahavirta (C)	-84,6	-78,0
Likvidien varojen muutos (A+B+C)	-6,6	13,5
Likvidit varat kauden alussa	31,1	17,7
Kurssimuutosten vaikutus	0,0	-0,1
Likvidit varat kauden lopussa	24,4	31,1

Korollisista nettovelan muutoksista, joihin ei liity maksutapahtumaa, muodostui 0,3 miljoonaa euroa johtuen realisoitumattomista valuuttakurssieroista.

Liitetiedot ovat olennainen osa konsernitiilinpäätöstä.

KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOSLASKELMA

EMOYHTIÖN OMISTAJILLE KUULUVA OMA PÄÄOMA									
MILJ. EUROA	OSAKEPÄÄOMA	OMAT OSAKKEET	MUUNTOEROT	KÄYVÄN ARVON RAHASTO	VAK.MAT. VOITOT JA TAPPIOT	SIJOITUKSET FVTOCI	KERT. VOITTOVARAT	MÄÄRÄYS- VALLATTOM. OMISTAJIEN OSUUS	YHTEENSÄ
31.12.2016	77,5	-3,2	32,3	-1,2	-4,6		1 117,3	1,9	1 220,1
Muuntoeron muutos			-29,3					-0,1	-29,4
Rahavirran suojaukset				0,6					0,6
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen vakuutusmatemaattiset voitot (tappiot) verojen jälkeen					0,2				0,2
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen, yhteensä	0,0	0,0	-29,3	0,6	0,2		0,0	-0,1	-28,6
Tilikauden tulos							166,4	0,7	167,1
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0,0	0,0	-29,3	0,6	0,2		166,4	0,6	138,5
Yritysjärjestelyistä johtuvat muutokset								0,7	0,7
Omien osakkeiden hankinta		-0,1							-0,1
Maksetut osingot							-86,6	-0,4	-87,0
31.12.2017	77,5	-3,2	3,0	-0,6	-4,4		1 197,1	2,8	1 272,1

MILJ. EUROA	EMOYHTIÖN OMISTAJILLE KUULUVA OMA PÄÄOMA							KERT. VOITTOVARAT	MÄÄRÄYS- VALLATTOM. OMISTAJIEN OSUUS	YHTEENSÄ
	OSAKEPÄÄOMA	OMAT OSAKKEET	MUUNTOEROT	KÄYVÄN ARVON RAHASTO	VAK.MAT. VOITOT JA TAPPIOT	SIJOITUKSET FVTOCI				
Implementointi IFRS 9								-1,0		-1,0
IFRS 2 muutosten implementointi								0,5		0,5
Alkava saldo 1.1.2018	77,5	-3,2	3,0	-0,6	-4,4			1 196,5	2,8	1 271,6
Muuntoeron muutos			8,1						0,2	8,3
Rahavirran suojaukset				0,2						0,2
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen vakuutusmatemaattiset voitot (tappiot) verojen jälkeen					0,5					0,5
Tilikauden tulos								-95,0		-95,0
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen, yhteensä	0,0	0,0	8,1	0,2	0,5	-95,0		0,0	0,2	-86,0
Tilikauden tulos								81,6	0,2	81,7
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0,0	0,0	8,1	0,2	0,5	-95,0		81,6	0,4	-4,2
Omien osakkeiden hankinta ja luovutukset		-2,8						0,3		-2,5
Maksetut osingot								-59,1	-0,5	-59,5
Muut muutokset*								4,4		4,4
31.12.2018	77,5	-6,0	11,1	-0,4	-3,9	-95,0		1 223,6	2,7	1 209,7

* Sisältää 2,9 milj. euroa johtuen IFRIC 23 käyttöönotosta kirjattuna suoraan omaan pääomaan.

Liitetiedot ovat olennainen osa konsernitilinpäätöstä.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet, IFRS

Fiskars Oyj Abp on Nasdaq Helsingissä noteerattu suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Raasepori ja rekisteröity osoite on Hämeentie 135 A, Helsinki. Fiskars Oyj Abp on Fiskars-konsernin emoyhtiö. Fiskars-konserni valmistaa ja markkinoi brändättyjä kuluttajatuotteita maailmanlaajuisesti. Fiskarsin varsinaiset raportointisegmentit ovat Living, Functional ja Muut. Lisäksi Fiskars raportoi konsernitason liikevaihdon kolmelta maantieteelliseltä alueelta: Eurooppa, Amerikka ja Aasia-Tyynimeri. Konsernilla on kiinteistöliiketoimintaa Muut-segmentissä. Konsernin kansainväliset pääbrändit ovat Fiskars, Iittala, Gerber, Waterford, Wedgwood ja Royal Copenhagen.

Fiskars Oyj Abp:n hallitus on hyväksynyt tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Laatimisperusta

Fiskars Oyj Abp:n ("Fiskars" tai "konserni") konsernitilinpäätös on laadittu 31.12.2018 voimassa olevien Euroopan Unionin hyväksymien kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja, biologisia hyödykkeitä sekä etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin liittyviä varoja ja velkoja, jotka on arvostettu käypään arvoon.

Konserniyhtiöt raportoivat tilinpäätöksissään liiketoimensa sen taloudellisen ympäristön valuutan mukaisesti, jossa ne pääasiallisesti toimivat ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on emoyhtiön toimintavaluutta. Luvut esitetään miljoonina euroina yhdellä desimaalilla.

Arvioiden käyttö

Laatiessaan tilinpäätöstä kansainvälisen tilinpäätösstandardien mukaisesti, konsernin johto joutuu tekemään arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöserien arvostukseen ja jaksotukseen. Nämä arviot ja oletukset perustuvat historialliseen kokemukseen ja muihin perusteltavissa oleviin oletuksiin, joiden uskotaan olevan järkeviä raportointikauden päättymispäivänä vallitsevissa olosuhteissa. Nämä arviot muodostavat perustan tilinpäätöksen sisältyvien erien arvioinnille. Markkinoiden ja yleisen taloudellisen tilanteen kehitys saattavat vaikuttaa arvioiden pohjana oleviin muuttujiin ja toteutumat saattavat poiketa merkittävästi arvioista. Arviot liittyvät lähinnä:

- arvonalentumistestauksissa tehtyihin oletuksiin (liitetieto 11),
- epäkurantin vaihto-omaisuuden määrään (liitetieto 16),
- myyntisaamisten arvonalentumistappioiden kirjaamiseen (liitetieto 17),
- uudelleenjärjestelyvarauksiin (liitetieto 21),
- eläkevelvoitteiden määrittämiseen (liitetieto 20),
- biologisten hyödykkeiden arvonmäärittämiseen (liitetieto 13) sekä
- laskennallisten verosaamisten hyödyntämiseen tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan (liitetieto 9).

Konsernitilinpäätös

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Fiskars Oyj Abp:n sekä kaikki sen suoraan tai välillisesti omistamat tytäryhtiöt (yli 50 % äänimäärästä) tai yhtiöt, joissa sillä muutoin on määräysvalta. Hankitut tai perustetut tytäryhtiöt sisältyvät konsernitilinpäätökseen hankinta tai perustamishetkestä määräysvallan päättymiseen saakka.

Tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintamenetelmää käyttäen. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, voitonjako, saamiset ja velat sekä sisäisten tapahtumien realisoitumattomat katteet eliminoidaan konsernitilinpäätöksen yhdistelyssä. Tilikauden voiton tai tappion jakautuminen emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään tuloslaskelmassa sekä laajan tuloksen jakautuminen emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajassa tuloslaskelmassa. Määräysvallattomien omistajien osuus on esitetty konsernitaseen omassa pääomassa erillään emoyhtiön omistajille kuuluvasta omasta pääomasta.

Sijoitukset osakkuusyhtiöihin, joissa Fiskarsilla on huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa, yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmän mukaisesti. Huomattava vaikutusvalta syntyy yleensä silloin, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa.

Ulkomaan rahan määräisten erien muuttaminen

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISET LIIKETAPAHTUMAT

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Raportointikauden päättymispäivänä taseen monetaariset varat ja velat arvostetaan raportointikauden päättymispäivän valuuttakursseilla. Muuntamisesta syntyneet kurssierot kirjataan tuloslaskelmaan ja esitetään rahoituserissä lukuun ottamatta myyntisaamisista ja ostoveloista syntyviä kurssieroja, jotka esitetään liikevoitossa. Ulkomaan rahan määräiset ei-monetaariset erät arvostetaan tapahtumapäivän kurssiin, lukuun ottamatta käypiin arvoihin arvostettuja eriä, jotka arvostetaan käyttäen käyvän arvon määrittämispäivän kurseja.

ULKOMAISTEN TYTÄRYHTIÖIDEN TILINPÄÄTÖSTEN MUUNTAMINEN

Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat, laajat tuloslaskelmat sekä rahavirrat on muunnettu euroiksi kauden keskikurssiin ja taseet raportointikauden päättymispäivän kurssiin. Tästä syntyvät muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään konsernin omassa pääomassa. Kurssiero, joka johtuu voiton tai tappion sekä laajan tuloksen muuntamisesta tuloslaskelmassa ja laajassa tuloslaskelmassa keskikurssin mukaan ja raportointikauden päättymispäivän kurssiin taseessa, kirjataan muihin laajan tuloksen eriin, ja se sisältyy oman pääoman muuntoeroihin. Myös ulkomaisiin yksiköihin tehtyjä nettosijoituksia suojaavien rahoitusinstrumenttien arvonmuutoksen tehokas osuus kirjataan vastaavalla tavalla. Kun tytäryrityksestä luovutaan kokonaan tai osittain, kertyneet muuntoerot siirretään tulosvaikutteisiksi osana luovutusvoittoa tai -tappiota.

Liikevaihto ja tuloutusperiaatteet

Liikevaihtoa laskettaessa myyntitutuista on vähennetty välilliset verot, myönnettyt alennukset ja ulkomaan rahan määräisten myyntisaamisten kurssierot. Myyntituotot tavaroiden myynnistä tuloutetaan, kun suoritusvelvoite on täytetty, toisin sanoen, kun suoritusvelvoitteeseen liittyvän tuotteen tai palvelun määräysvalta on siirtynyt asiakkaalle eli kun tuote on toimitusehtojen mukaisesti toimitettu asiakkaalle. Konsernilla ei ole sellaisia pitkäaikaishankkeita, jotka tuloutettaisiin valmistusasteeseen perustuen.

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muina tuottoina esitetään muut kuin varsinaiseen suoritemyyntiin liittyvät tuotot, kuten käyttöomaisuuden myyntivoitot, vuokratuotot sekä tietynlaisten provision purkamiset tai muut vastaavat tuotot, joita ei lueta liikevaihtoon. Liiketoiminnan muissa kuluissa esitetään käyttöomaisuushyödykkeiden luovutuksesta syntyvät tappiot, integraatiokustannukset sekä muut vastaavat kustannukset, jotka eivät luonteensa vuoksi kuulu muihin eriin.

Eläkeveloitteet

Konserniyhtiöillä on useita eläkejärjestelyjä, jotka perustuvat paikallisiin olosuhteisiin ja käytäntöihin niissä maissa, joissa yhtiöt toimivat. Nämä luokitellaan joko maksu- tai etuuspohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle. Mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta, konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä. Pääosa konserniyhtiöiden eläkejärjestelyistä on luokiteltu maksupohjaisiksi ja niiden maksut kirjataan tuloslaskelmaan kuluiksi sillä tilikaudella, jonka aikana maksuvelvollisuus on syntynyt.

Etuuspohjaisten järjestelyjen kustannukset lasketaan ja kirjataan järjestelyn ehtojen mukaisesti, vakuutusmatemaattisiin laskelmiin perustuen. Eläkemenot kirjataan kuluiksi kyseisten henkilöiden palvelusajalle. Eläkeveloitteet määritetään ennustettujen eläkemaksujen diskontattuun nykyarvoon, vähennettynä eläkejärjestelyyn kuuluvien varojen raportointikauden päättymispäivän käyvällä arvolla. Vakuutusmatemaattisten laskelmien oletusten muutokset voivat vaikuttaa esitettyihin eläkeveloitteisiin ja eläkekuluihin. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Liiketulos

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele liikutuloksen käsitettä. Fiskarsin liikutuloksen (EBIT) määritelmän mukaan liiketulos on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut oikaistuina valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella sekä omaan käyttöön valmistuksesta syntyneillä kuluilla, vähennetään työsuhte-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Liiketulos sisältää varsinaisten raportointisegmenttien – Living, Functional ja Muut -liiketulokset. EBITA on laskettu liikutuloksesta lisäämällä takaisin aineettomien hyödykkeiden poistot. Biologisten varojen käyvän arvon muutos esitetään tuloslaskelmassa omana rivinä liikutuloksen jälkeen.

Aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alun perin hankintamenoon siinä tapauksessa, että hankintameno on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Omaisuuserien jäännösarvot sekä taloudelliset vaikutusajat tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden lopussa ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia. Ehdot täyttävän omaisuuserän hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot aktivoidaan osaksi kyseisen omaisuuserän hankintamenoa.

LIKEARVO

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenosta, joka ylittää konsernin osuuden hankitun yrityksen tai liiketoiminnan yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen nettomääräisestä käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä arvonalentumistappioilla. Liikearvosta ei kirjata säännönmukaisia poistoja, vaan sen mahdollinen arvonalentuminen arvioidaan vähintään vuosittain. Tätä varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille, osakkuusyhtiöiden osalta liikearvo sisältyy osakkuusyritysosuuden tasearvoon. Yksikön kerrytettävissä olevaa rahamäärää verrataan vuosittain tai useammin, jos on viitteitä arvonalentumisesta, sen kirjanpitoarvoon mahdollisen arvonalentumisen määrittelemiseksi.

Ehdollinen lisäkauppahinta on arvostettava käypään arvoon ja myöhemmät muutokset tulosvaikutteisesti. Kaikki hankintaan liittyvät kustannukset, kuten asiantuntijakorvaukset, kirjataan kuluksi eikä aktivoida. Jokaisessa yksittäisessä hankinnassa on mahdollisuus arvostaa määräysvallattomien omistajien osuus joko osuutena nettovarallisuudesta tai käypään arvoon.

TUTKIMUS- JA KEHITYSMENOT

Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolloin ne toteutuvat lukuun ottamatta tuotekehitysmenoja, jotka aktivoidaan IAS 38:n kriteerien täytyessä. Aktivoidut tuotekehitysmenot, jotka sisältävät lähinnä välittömiä henkilöstökustannuksia ja ulkopuolisia palveluita, kirjataan aineettomiin hyödykkeisiin.

Aineeton hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Aktivoidut kehittämismenot arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen hankintamenoon kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettynä. Aktivoidujen kehittämismenojen taloudellinen vaikutusaika on 3–6 vuotta, jonka kuluessa ne kirjataan tasapoistoina kuluiksi.

MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Muut aineettomat hyödykkeet koostuvat mm. patenteista, aktivoiduista tuotekehityshankkeista, ohjelmistoista ja liiketoimintahankintojen yhteydessä omistukseen tulleista tavaramerkeistä ja asiakassuhteista. Ne arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumistappioilla vähennettynä. Tähän luokkaan kuuluvat aineettomat hyödykkeet poistetaan tasapoistoina niiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa pääasiallisesti seuraavin poistojoin:

- ATK-ohjelmistot 3–10 vuotta
- Asiakassuhteet 5–15 vuotta
- Muut 3–10 vuotta

Niistä aineettomista hyödykkeistä, kuten liiketoimintahankintojen yhteydessä hankituista tavaramerkeistä tai brändeistä, joille ei ole määritettävissä taloudellista vaikutusaikaa, ei tehdä poistoja, vaan niiden tasearvo testataan vähintään vuosittain arvonalentumistestein.

Aineellinen käyttöomaisuus

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan taseessa alkuperäiseen hankintamenoon kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumistappioilla vähennettynä. Ehdot täyttävän omaisuuserän hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot aktivoidaan osaksi kyseisen omaisuuserän hankintamenoa.

Aineellisista hyödykkeistä tehdään tasapoistot, jotka perustuvat arvioituun taloudelliseen vaikutusaikaan. Omaisuuserien jäännösarvot sekä taloudelliset vaikutusajat tarkistetaan

vähintään jokaisen tilikauden lopussa ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia. Poistoajat ovat seuraavat:

- Rakennukset 20–40 vuotta
- Koneet ja kalusto 3–10 vuotta
- Maa- ja vesialueet Ei poistoja

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin. Myyntitappiot sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin.

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset, joissa kaikki oleelliset vuokraohteen omistukseen liittyvät riskit ja hyödyt siirtyvät konsernille, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimuksilla hankitut omaisuuserät kirjataan vuokra-ajan alkamisajankohtana aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin käypään arvoon tai vähimmäisvuokrien nykyarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Sopimukseen liittyvä velka kirjataan korollisiin rahoitusvelkoihin. Vuokramaksut jaetaan rahoituskuluihin ja velan vähennykseen.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella maksetut vuokrat käsitellään kuluina tasasuuruksina erinä vuokra-ajan kuluessa.

Sijoituskiinteistöt

Kiinteistöt, joita ei käytetä konsernin omassa toiminnassa tai joita konserni pitää hallussaan hankkiakseen vuokratuottoja tai omaisuuden arvonnousua, luokitellaan sijoituskiinteistöiksi. Nämä kiinteistöt arvostetaan hankintamenoonsa vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Sijoituskiinteistöistä kirjataan poistot kohteesta riippuen 20–40 vuoden kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset

Konsernin liiketoiminta on jaettu toimintasegmenttejä pienempiin rahavirtoja tuottaviin yksiköihin. Näihin yksiköihin liittyvien omaisuuserien arvoja tarkastellaan jokaisena raportointikauden päättymispäivänä arvonalentumisviitteiden havaitsemiseksi.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo, taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat aineettomat hyödykkeet sekä keskeneräiset aineettomat hyödykkeet.

Mahdollisen arvonalentumistarpeen määrittämiseksi omaisuuserän kirjanpitoarvoa tai rahavirtaa tuottavan yksikön nettovarojen kirjanpitoarvoja verrataan siitä kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on joko vastaisten rahavirtojen nykyarvo (käyttöarvo) tai käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla sen mukaan, kumpi näistä on suurempi. Omaisuuserästä kirjataan arvonalentumistappio, kun sen kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä muihin aineettomiin hyödykkeisiin paitsi liikearvoon liittyvä aiemmin kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan vain siinä tapauksessa, että omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää määritettäessä käytetyissä arvioissa on tapahtunut muutos arvonalentumisen kirjaamisen jälkeen. Arvonalentumistappio peruutetaan korkeintaan siihen omaisuuserän kirjanpitoarvoon asti, joka olisi sen poistoilla vähennetty kirjanpitoarvo, jos siitä ei aikaisempina vuosina olisi kirjattu arvonalentumista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta missään tilanteessa.

Biologiset hyödykkeet

Fiskarsin biologiset hyödykkeet koostuvat konsernin Suomessa olevasta puuvarannosta. Nämä omaisuuserät on arvostettu käypään arvoonsa arvioiduilla myyntikustannuksilla vähennettynä. Puuvarannon nettokasvusta sekä markkina-arvon muutoksesta johtuva käyvän arvon muutos esitetään tuloslaskelmassa omana rivinä liiketuloksen (EBIT) jälkeen. Myyntituotto puun myynnistä sisältyy liiketulokseen.

Biologisten varojen arvo perustuu Luonnonvarakeskuksen kantohintatilastosta laskettuun kolmen vuoden liukuvaan keskiarvoon, joka on kerrottu arvioiduilla puutavaralajikohtaisilla puumäärillä niiden realisointiin liittyvät kulut ja riskit huomioon ottaen.

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Pitkäaikaiset omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät ja velat luokitellaan myytävänä oleviksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä olevaksi luokittelun ehtojen katsotaan täyttyvän, kun myynti on erittäin todennäköinen ja omaisuuserä (tai luovutettavien erien ryhmä) on välittömästi myytävissä

nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin, johto on sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta.

Luokitteluhetkestä lähtien myytävänä olevat omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) arvostetaan kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuville menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä. Myytävänä olevat omaisuuserät, luovutettavien erien ryhmät, myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät sekä luovutettavien erien ryhmään sisältyvät velat esitetään taseessa erillään muista eristä.

Lopetettu toiminto on yhteisön osa, yleensä erillinen keskeinen liiketoiminta-alue tai maantieteellinen alue, josta on luovuttu tai luovutaan koordinoitun suunnitelman mukaisesti. Lopetetun toiminnon tulos esitetään erillään jatkuvista toiminnoista laajassa tuloslaskelmassa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus esitetään taseessa hankintamenoon tai nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi niistä on alempi. Arvostuksessa noudatetaan FIFO-periaatetta. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenoon sisällytetään välittömien hankinta- ja valmistuskustannusten sekä muiden kustannusten lisäksi osuus valmistuksen yleiskustannuksista normaalilla tuotantoasteella määritettynä. Nettorealisointiarvo on se summa, joka voidaan saada normaalissa liiketoiminnassa saadusta myynnistä vähennettynä tuotteen valmiiksi saattamiseen ja myyntiin tarvittavilla menoilla. Vaihto-omaisuus esitetään epäkuranttiudesta ja hitaasti kiertävästä vaihto-omaisuudesta johtuvalla arvonalentumiskirjauksella vähennettynä.

Rahoitusinstrumentit

RAHOITUSVARAT

Fiskarsin rahoitusvarat on luokiteltu seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, käypään arvoon laajaan tuloslaskelmaan kirjattavat sijoitukset, lainat ja muut saamiset sekä myytävissä olevat rahoitusvarat. Rahoitusvarat luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä niiden käyttötarkoituksen perusteella. Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon silloin, kun kyseessä on erä,

jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä. Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittävilta osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI / LAAJAAN TULOSLASKELMAAN KIRJATTAVAT RAHOITUSVARAT

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat -ryhmään luokitellaan sellaiset rahoitusvaroihin kuuluvat erät, jotka on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi tai jotka luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen tapahtuessa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi (käyvän arvon vaihtoehto). Fiskarsissa tähän ryhmään sisältyvät sijoitukset noteerattuihin arvopapereihin sekä ne johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja tai joiden suhteen ei sovelleta suojauslaskentaa.

Ryhmän erät arvostetaan käypään arvoon sekä alun perin kirjanpitoon merkittäessä että sen jälkeen. Noteerattujen sijoitusten käypä arvo perustuu raportointikauden päättymispäivänä noteerattuun markkinahintaan ja käyvän arvon muutokset, sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot, kirjataan tuloslaskelman rahoituseriin. Johdannaisten käypien arvojen määrittämisperusteet on selostettu alla osiossa Johdannaiset ja suojauslaskenta.

LAINAT JA MUUT SAAMISET

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisten rahoitusvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla, eikä Fiskars pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa tai alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä luokittele myytävissä oleviksi. Lainat ja muut saamiset -ryhmään kuuluvat lyhytaikaisista saamisista myyntisaamiset ja muut saamiset sekä pitkäaikaiset lainasaamiset, jotka on esitetty konsernitaseen erässä Muut sijoitukset.

Ryhmän erät arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon. Epävarmojen saamisten määrä arvioidaan perustuen yksittäisten erien riskiin. Arvion perusteella saamisista oikaistaan vastaamaan enintään todennäköistä arvoa. Lainat ja muut saamiset sisältyvät taseessa luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin: viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua raportointikauden päättymispäivästä.

MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT

Myytäviksi olevat rahoitusvarat ovat sellaisia johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, jotka on nimenomaisesti luokiteltu myytävissä oleviksi tai joita ei ole luokiteltu joko lainoiksi ja muiksi saamisiksi, eräpäivään asti pidettäväksi sijoituksiksi eikä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi. Fiskarsissa tähän ryhmään sisältyvät sijoitukset noteeraamattomiin arvopapereihin. Jos näiden sijoitusten käypiä arvoja ei voida määrittää luotettavasti, ne arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon. Myytävissä olevat rahoitusvarat sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, ellei konserni ole luopumassa niistä 12 kuukauden kuluessa raportointikauden päättymispäivästä, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin.

RAHAVARAT

Taseen Rahavarat -erään sisältyvät käteisvarat, eli käteinen raha ja vaadittaessa maksettavat talletukset, sekä muut rahavarat. Muut rahavarat koostuvat erittäin likvideistä sijoituksista, jotka ovat helposti vaihdettavissa etukäteen tiedossa olevaan määrään käteisvaroja ja joiden arvonmuutosten riski on vähäinen. Muihin rahavaroihin luettavien erien juoksuaika on hankinta-ajankohtana enintään kolme kuukautta. Luotollisten tilien velkasaldot sisältyvät lyhytaikaisiin korollisiin rahoitusvelkoihin.

RAHOITUSVELAT JA VIERAAN PÄÄOMAN MENOT

Fiskarsin rahoitusvelat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat (sisältäen johdannaisvelat) sekä jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat velat. Rahoitusvelat kirjataan alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Transaktiomenot sisällytetään jaksotettuun hankintamenuon arvostettavien rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuon, lukuun ottamatta johdannaisvelkoja, jotka arvostetaan käypään arvoon. Rahoitusvelat luokitellaan pitkäaikaisiin ja lyhytaikaisiin velkoihin: jälkimmäisiin kuuluvat kaikki ne rahoitusvelat, joiden maksua konsernilla ei ole ehdotonta oikeutta siirtää vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäivästä. Rahoitusvelka (tai sen osa) kirjataan pois taseesta vasta silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa, eli kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

Lainasitoumuksiin liittyvät järjestelypalkkiot käsitellään transaktiokuluina siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että lainoja ei tulla nostamaan. Loppuosa järjestelypalkkiosta jaksotetaan lainasitoumuksen odotetulle voimassaoloajalle.

JOHDANNAISET JA SUOJAUSLASKENTA

Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, on kirjattu käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Johdannaiset arvostetaan alun perin kirjanpitoon merkittäessä alkuperäiseen hankintamenuon ja sen jälkeen kunkin raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon. Johdannaisten käyvät arvot perustuvat vallitseviin markkina-arvoihin tai arvoihin, jotka on johdettu markkina-arvoista raportointikauden päättymispäivänä. Käypien arvojen muutokset kirjataan rahoituseriin.

Kassavirtasuojaukseen suunniteltujen, kelvollisten ja tehokkaiden johdannaisten osalta Fiskars on soveltanut suojauslaskentaa. Niiden käypien arvojen muutokset on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin. Tilinpäätöshetkellä tällaisia johdannaisia olivat lainoja suojaavat korkojohdannaiset.

KÄYVÄN ARVON LUOKITTELU

Hierarkiatasoon 1 kuuluvat rahoitusinstrumentit, joille on olemassa aktiivisilla markkinoilla julkisesti noteerattu hinta, tasoon 2 instrumentit, joiden arvonmäärittämisessä on käytetty suoraan havainnoitavissa olevia markkinahintoja ja tasoon 3 instrumentit, joiden arvonmäärittämisessä suoria markkinahintoja ei ole käytettävissä. Taso 1 sisältää pörssinoteeratut osakkeet, taso 2 korolliset velat ja johdannaiset ja taso 3 sijoitukset noteeraamattomiin osakkeisiin ja rahastoihin.

Varaukset ja ehdolliset velat

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun sitä koskeva yksityiskohtainen ja asianmukainen suunnitelma on laadittu ja annettu niille, joita suunnitelma koskee, riittävä peruste odottaa, että uudelleenjärjestely toteutetaan. Varauksena kirjattava määrä vastaa parasta arviota menoista, joita olemassa olevan velvoitteen täyttäminen edellyttää raportointikauden päättymispäivänä. Jos osasta velvoitetta on mahdollista saada korvaus kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa.

Konserni voi olla osallisena liiketoimintaan liittyvissä riita- ja oikeusprosesseissa. Tilinpäätöksessä varaudutaan näihin liittyviin kustannuksiin, kun niiden määrä on arvioitavissa luotettavasti ja niiden toteutuminen on todennäköistä. Muuten kyseiset ehdolliset velat esitetään liitetietona.

Tuloverot

Konsernin tuloverokulu koostuu verotettavaan tuloon perustuvista veroista sekä laskennallisista veroista. Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot lasketaan käyttäen tilinpäätöshetkellä hyväksyttyä tai käytännössä hyväksyttyä verokantaa. Laskennalliset verovelat ja -saamiset kirjataan varojen ja velkojen kirjanpidollisten ja verotuksellisten arvojen väliaikaisista eroista käyttäen tilinpäätöshetkellä hyväksytyjä tai käytännössä hyväksyttyjä verokantoja. Laskennallinen verovelka kirjataan täysimääräisesti veronalaisista väliaikaisista eroista. Laskennalliset verosaamiset kirjataan vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista, verotuksessa käyttämättömistä tappioista ja veronhyvityksistä siltä osin kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa tai on veronalaisia väliaikaisia eroja joita vastaan verotuksessa käyttämättömät tappiot, veronhyvitykset sekä vähennyskelpoiset väliaikaiset erot voidaan hyödyntää. Laskennallisten verosaamisten hyödynnettävyys arvioidaan kunkin raportointikauden päättyessä. Mikäli ei näytä todennäköiseltä, että verotettavaa tuloa kertyy riittävästi kattamaan laskennallisten verosaamisten hyödyntämisen, laskennallisten verosaamisten määrää alennetaan. Vastaavasti, jos näyttää todennäköiseltä, että verotettavaa tuloa tulee kertymään riittävästi, laskennallisten verosaamisten alaskirjaus perutaan.

Osingot

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamaa osinkoa ei ole kirjattu tilinpäätökseen, vaan osingot kirjataan vasta yhtiökokouksen tekemän päätöksen perusteella.

Päättyneellä tilikaudella sovelletut uudet ja muutetut standardit

Fiskars-konserni on noudattanut vuoden 2018 alusta alkaen seuraavia voimaan tulleita uusia ja muutettuja standardeja:

- IFRS 2 Osakeperusteiset maksut (Muutokset)
Muutosten tarkoituksena on poistaa vaihtelevuutta kolmella alueella: oikeuden syntymisehtojen vaikutus käteisvaroina maksettavan osakeperusteisen liiketoimen arviointiin, osakeperusteisen liiketoimen luokittelu nettomaksuominaisuuksilla ennakkoverovastuita varten ja laskenta, jossa osakeperusteisen liiketoimen ehtojen muutos muuttaa sen luokittelun käteisvaroina maksettavasta omana pääomana maksettavaksi. Standardiin tehtyjen muutosten mukaisesti Fiskars luokittelee osakeperusteiset järjestelyt, joissa on nettomaksuominaisuus, omana pääomana maksettaviksi. Aikaisempia kausia ei ole oikaistu.
- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset
Standardi sisältää ohjeistuksen luokittelusta ja arvostamisesta, arvonalentumisesta, alaskirjauksesta sekä yleisestä suojauslaskennasta ja korvaa nykyisen IAS 39 -standardin. IFRS 9:n mukainen arvonalentumismalli perustuu oletettuihin luottotappioihin. Uusi standardi vaikuttaa pääasiallisesti rahoituserien laskentasääntöihin sekä niiden arvonalentumisen arviointiin odotettujen luottotappioiden mallilla. Se mahdollistaa käypään arvoon arvostettavien sijoitusten arvomuutosten, koostuen Fiskarsin omistuksesta Wärtsilässä, käsittelyn tuloslaskelmalla tai laajassa tuloksessa, ja Fiskars on valinnut näistä kahdesta mallista sijoitusten arvomuutoksen käsittelyn laajassa tuloksessa. Aiempaan tilinpäätösperiaatteeseen verrattuna tämä muutos on siirtänyt kyseisten sijoitusten markkina-arvon muutoksen tuloslaskelmasta muihin laajan tuloksen eriin, laskennalliset verot mukaan lukien. Muutos ei ole vaikuttanut näiden erien luokitteluun taseessa tai osinkojen käsittelyyn tuloslaskelmassa. Lisäksi standardin muutoksella on lievä vaikutus myyntisaamisten luottotappiovaraukseen, joka standardin muutoksen myötä perustuu odotettujen luottotappioiden malliin. Fiskars on määritellyt odotettujen luottotappioiden kirjausmallin, joka perustuu suurimpiin asiakkaisiin maailmanlaajuisesti, edustaen merkittävää osaa myyntisaamisista, joita on koottu yhteen ja arvioitu erikseen luottotietodatan perusteella, loppuosan ollessa arvioitu keskiarvoon perustuen. Myyntisaamisten ikäjakauman perusteella kirjattavat prosentuaaliset luottotappiovaraukset nousevat perustuen parhaaseen arvioon kohonneesta oletettujen luottotappioiden riskistä, ja yli 180 päivää vanhoille myyntisaamisille tehdään luottotappiovaraus koko määrästä. Aikaisempia kausia ei ole oikaistu. Odotettujen luottotappioiden malli on lisännyt luottotappiovarauksen määrää 1,0 miljoonalla eurolla, mikä on kirjattu kertyneisiin voittovaroihin. Aikaisempia kausia ei ole oikaistu.
- IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista.
IFRS 15 määrittelee yhden kattavan mallin yhteisöjen käytettäväksi asiakassopimuksista saatujen myyntituottojen kirjaamista varten. Voimaantulonsa jälkeen IFRS 15 korvasi nykyiset myyntituottojen kirjausohjeet, mukaan lukien IAS 18 Tuotot, IAS 11 Pitkäaikaishankkeet ja niihin liittyvät tulkinnot. IFRS 15 -standardin keskeinen periaate on, että yhteisön tulee kirjata tuotot siten, että asiakkaille luvattujen tuotteiden tai palveluiden myyntituotot kohdistetaan suoritevelvoitteille suhteellisten myyntihintojen perusteella. IFRS 15:n mukaan yhteisö kirjaa tuottoja, kun suoritusvelvoite on täytetty, toisin sanoen, kun suoritusvelvoitteeseen liittyvän tuotteen tai palvelun määräysvalta on siirtynyt asiakkaalle.

Standardi sisältää viisivaiheisen myyntituottojen tuloutusmallin. IFRS 15 standardin mukaan myyntituotot tulee kohdistaa suoritevelvoitteille suhteellisten erillismyyntihintojen perusteella. Myynnin kirjaaminen tapahtuu ajan kuluessa tai tiettyä ajankohtana ja keskeisenä kriteerinä on määräysvallan siirtyminen.

IFRS 15:n periaatteiden soveltamisessa käytetään seuraavaa viittä vaihetta:

1. Asiakkaan kanssa solmittujen sopimusten tunnistaminen
2. Kaikkien sopimuksen mukaisten suoritusvelvoitteiden tunnistaminen
3. Kauppahinnan määrittäminen
4. Kauppahinnan kohdistaminen sopimuksen mukaisiin suoritusvelvoitteisiin
5. Tulouttaminen

Standardi vaatii yhteisöjä käyttämään harkintaa, kaikki asiaan liittyvät seikat ja olosuhteet huomioiden, soveltaessaan kutakin vaihetta asiakkaiden kanssa solmittuihin sopimuksiin. Standardi määrittelee myös sopimuksen saamisesta aiheutuvien lisämenojen ja sopimuksen täyttämisestä suoraan aiheutuvien menojen kirjaamistavan.

Konserni otti IFRS 15:n käyttöön soveltaen sitä täysin takautuvasti. Vertailutietoihin vaikuttavia muutoksia ei ole, ja näin olleen konsernin tilinpäätökseen ei ole tehty oikaisuja.

Muilla uusilla tai muutetuilla standardeilla ja tulkinnoilla ei ollut vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

1.1.2019 sovellettavat uudet ja muutetut standardit ja tulkinnat

- IFRS 16 Vuokrasopimukset

Voimassa olevan Vuokrasopimukset-standardin IAS 17:n mukaisen ohjeistuksen mukaan vuokralleottajan pitää tehdä ero taseessa olevan rahoitusleasingisopimuksen ja taseen ulkopuolella olevan operatiivisen vuokrasopimuksen välillä. Tulevan IFRS 16 -standardin mukaisesti vuokralleottajan kaikki vuokrasopimukset kirjataan käyttöoikeusomaisuuserinä taseeseen pois lukien lyhytaikaiset alle 12 kk sopimukset ja sopimukset, joiden kohteena oleva omaisuus on arvoltaan vähäinen. Muutos siirtää taseen ulkopuolisia vastuita taseeseen, minkä seurauksena käyttöomaisuuden ja vieraan pääoman määrät kasvavat sekä leasingmaksut siirtyvät poistoihin ja korkokuluihin.

Fiskars toimii toimialansa ja liiketoimintamallinsa vuoksi ennen kaikkea vuokralleottajana lukuisissa sopimuksissa. Valtaosin uudet taseeseen kirjattavat sopimukset koostuvat myymälöiden, toimitilojen ja varastojen vuokrasopimuksista sekä koneista ja kalustosta. Fiskars on loppuusaattanut laskentatyökalun käyttöönoton neljännen vuosineljänneksen aikana. Fiskars Group ottaa 1.1.2019 käyttöön vuokrasopimuksia koskevan IFRS 16 -standardin. Vuokralle ottajien kaikki vuokrasopimukset kirjataan taseeseen käyttöoikeusomaisuuseriksi ja vuokrasopimusveloiksi. Poikkeuksia ovat lyhytaikaiset alle 12 kuukauden sopimukset sekä sopimukset, joiden kohteena oleva omaisuus on arvoltaan vähäinen. Fiskars Group käyttää kumulatiivista siirtymää, jolloin vertailutietoja ei oikaista. Muutoksen vaikutus taseeseen 1.1.2019 on noin 123 milj. euroa. Positiivinen vaikutus liikevoittoon/EBITAan tulee olemaan noin 1 milj. euroa, johtuen vuokratulujen vähentymisestä sekä käyttöomaisuuserien poistojen lisäyksestä. Vaikutus EBITDAan tulee lisäksi poistojen määrästä, lisäys on noin 23 milj. euroa. Korkokulut kasvavat noin 2 milj. eurolla. Arvioitu kokonaisvaikutus tilikauden tulokseen on -1 milj. euroa.

2. Segmentti-informaatio

Fiskars Groupin organisaatorakenne muodostuu kahdesta strategisesta liiketoimintayksiköstä (Strategic Business Unit, SBU): Living ja Functional. 1.1.2017 lähtien Fiskars Groupin kolme varsinaista raportointisegmenttiä ovat Living, Functional ja Muut. Lisäksi, Fiskars Group raportoi konsernitason liikevaihdon kolmen maantieteellisen alueen osalta: Eurooppa, Amerikka ja Aasia-Tyynimeri.

Toimintasegmentit

Living-liiketoimintayksikkö tarjoaa premium- ja luksustuotteita kattamiseen, lahjatavaroihin ja sisustamiseen, ja siihen kuuluvat English & Crystal Living- sekä Scandinavian Living -liiketoiminnat. English & Crystal Living -liiketoimintaan kuuluvat muun muassa Waterford-, Wedgwood-, Royal Albert- ja Royal Doulton -brändit. Scandinavian Living -liiketoimintaan kuuluvat muun muassa Iittala-, Royal Copenhagen-, Rörstrand- ja Arabia-brändit.

Functional-liiketoimintayksikkö tarjoaa välineitä ja työkaluja kotiin ja puutarhaan sekä ulkoiluun, ja siihen kuuluvat Functional Americas-, Functional EMEA- ja Outdoor-liiketoiminnot sekä muun muassa Fiskars-, Gerber- ja Gilmore-brändit.

Muut-segmentti sisältää konsernin sijoitukset, kiinteistöyksikön, konsernitoiminnot ja yhteiset toiminnot.

Segmenttien välinen myynti ei ole merkittävää. Myynti on markkinaehtoista. Kiinteistöt-ryhmä omistaa ja vuokraa konserniyhtiöille Suomessa kiinteistöjä esim. tuotannolliseen käyttöön.

Toimitusjohtaja seuraa toimintasegmenttien liiketulosta erikseen päätöksentekoa varten. Rahoitustuottoja ja -kuluja sekä tuloveroja ohjataan konsernitason, joten niitä ei kohdisteta segmenteille.

Fiskars Group raportoi konsernitason liikevaihdon kolmen maantieteellisen alueen osalta: Eurooppa, Amerikka ja Aasia-Tyynimeri. Amerikassa Fiskarsin tuotemerkeillä myytävien tuotteiden jakelu, logistiikka ja kuluttajatottumukset ovat hyvin saman tyyppisiä eri liiketoimintayksiköissä. Eurooppa & Aasia-Tyynimeri -alueella markkinat ja jakelu ovat eriytyneet, mutta asiakkaan kannalta liiketoimintayksiköt toimivat samassa ympäristössä.

Kohdistamattomat erät

Tuloslaskelman kohdistamattomat erät sisältävät konsernin jakamattomia kuluja ja tuottoja. Kohdistamattomat varat sisältävät pääasiassa konsernin hallintoon liittyviä eriä, verosaamia, lainasaamia, osakkeita ja osuuksia. Kohdistamattomat velat sisältävät pitkä- ja lyhytaikaisia lainoja ja verovelkoja. Myös osa uudelleenjärjestelykustannuksista on kohdistamatonta.

Fiskars Groupilla ei ole asiakkaita joiden osuus konsernin liikevaihdosta ylittäisi 10 %.

TOIMINTASEGMENTIT

2018

MILJ. EUROA	LIVING	FUNCTIONAL	MUUT	KONSERNI YHTEENSÄ
Liikevaihto	529,6	585,2	3,8	1 118,5
Vertailukelpoinen EBITA	57,0	75,5	-10,8	121,7
EBITA:n vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät*	-2,6	-3,3	-3,3	-9,2
EBITA	54,4	72,3	-14,1	112,5
Aineettomien hyödykkeiden poistot				-20,9
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos			2,0	2,0
Rahoitustuotot ja -kulut				9,4
Tulos ennen veroja				103,0
Tuloverot				-21,1
Tilikauden tulos				81,7
Investoinnit	23,8	18,9	3,5	46,2
Poistot ja arvonalentumiset	19,0	23,8	1,0	43,8

* Sisältää 2,5 milj. euroa liittyen Living -liiketoiminnan uudelleenjärjestelyohjelmaan, 2,5 milj. euroa Leborgnen ehdotettuun myyntiin liittyen, 2,9 milj. euroa liittyen Alignment-ohjelmaan sekä muita oikaisuja.

2017

MILJ. EUROA	LIVING	FUNCTIONAL	OTHER	KONSERNI YHTEENSÄ
Liikevaihto	573,9	607,8	3,8	1 185,5
Vertailukelpoinen EBITA	70,7	59,7	-11,5	119,0
EBITA:n vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät*	-2,6	-1,2	-2,0	-5,8
EBITA	68,1	58,5	-13,4	113,2
Aineettomien hyödykkeiden poistot				-15,3
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos			0,7	0,7
Rahoitustuotot ja -kulut			122,0	119,3
Tulos ennen veroja				217,8
Tuloverot				-50,8
Tilikauden tulos				167,1
Investoinnit	14,0	19,4	1,9	35,4
Poistot ja arvonalentumiset	21,3	16,5	1,0	38,8

* Sisältää 1,2 milj. euroa veneliiketoiminnan myyntiin liittyen, 0,7 milj. euroa liittyen Ebertsankey:n myyntiin ja 5,7 milj. euroa liittyen Alignment-ohjelmaan sekä muita oikaisuja.

LIKEVAIHDON MAANTIETEELLINEN JAKAUMA

MILJ. EUROA	2018	2017
Eurooppa	531,2	568,5
Amerikka	444,4	463,0
Aasia-Tyynimeri	141,7	152,8
Muut*	1,3	1,2
Yhteensä	1 118,5	1 185,5

* Maantieteellisesti kohdistamattomat valuuttakurssierot.

MAANTIETEELLINEN LISÄINFORMAATIO

MILJ. EUROA	2018	2017
Liikevaihto Suomesta	111,9	112,5
Liikevaihto USA:sta	425,3	445,1
Liikevaihto muista maista	581,3	628,0
Yhteensä	1 118,5	1 185,5

MILJ. EUROA	2018	2017
Varat Suomessa*	249,5	213,1
Varat USA:ssa*	70,6	122,6
Varat muissa maissa*	419,1	396,9
Yhteensä	739,2	732,7

* Pysyvät vastaavat poislukien verosaamiset varojen sijaintimaan mukaan.

3. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Poikkeukselliset, tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomat tapahtumat kuten liiketoimintojen myynneistä syntyneet myyntivoitot ja -tappiot, arvonalennukset, merkittävien liiketoimintojen lopettamiskulut, toiminnan uudelleenjärjestelyistä ja hankittujen liiketoimintojen integroimisesta aiheutuvat kulut, merkittävät tuotteiden takaisinvedot sekä sakot ja sakonluonteiset korvaukset käsitellään kertaluonteisina erinä. Tuotot ja kulut on esitetty tuloslaskelmassa asiaankuuluvalla rivillä ja toiminnossa. Arvonalentumiset on esitetty tuloslaskelmassa asiaankuuluvassa toiminnossa rivillä poistot ja arvonalentumiset tai rivillä liikearvon arvonalentumiset, mikäli kyseessä on liikearvo. Alaskirjaukset on esitetty liiketoiminnan muissa kuluissa.

Living-ohjelma

Lokakuussa 2018 Fiskars Group ilmoitti käynnistävänsä uudelleenjärjestelyohjelman Living-liiketoiminnassa. Tavoitteena on lisätä toiminnan tehokkuutta, yksinkertaistaa liiketoiminnan rakennetta sekä vauhdittaa pitkän aikavälin strategista kehitystä.

Suunnitellun ohjelman tavoitteena on pienentää konsernin vuotuisia kustannuksia noin 17 milj. eurolla, kun ohjelma on täysin toteutettu. Tavoiteltujen kustannussäästöjen odotetaan toteutuvan vaiheittain siten, että suurin osa säästöistä vaikuttaisi konsernin tulokseen sen jälkeen kun ohjelma on päättynyt, arviolta vuoden 2021 loppuun mennessä. Suunnitellun ohjelman kokonaiskustannukset ovat arviolta 40 milj. euroa vuosina 2018–2021. Kustannukset on tarkoitus kirjata vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä.

Alignment-ohjelma

Fiskars Group käynnisti vuoden 2016 marraskuussa Alignment-ohjelman jatkaakseen muutoksen edistämistä. Ohjelma keskittyi rakennemuutoksiin organisaatiossa, esitettyihin henkilöstövähennyksiin ja vuonna 2015 hankitun English & Crystal Living -liiketoiminnan täysimittaiseen integrointiin.

Ohjelma saatiin päätökseen vuoden 2018 lopussa. Ohjelman kokonaiskustannukset olivat 15 milj. euroa, joitakin pieniä eriä odotetaan vielä vuonna 2019. Nämä on kirjattu EBITAn vertailukelpoisuuteen vaikuttaviksi eriksi.

Muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät 2018

Alignment-ohjelman kustannukset vuonna 2018 olivat 2,9 milj. euroa, Living-ohjelman kustannukset olivat 2,5 milj. euroa ja Leborgnen ehdotetun myynnin kustannukset 2,5 milj. euroa. Muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat -0,8 milj. euroa vuonna 2018.

MILJ. EUROA	2018	2017
Liiketulos (EBIT)	91,6	97,9
Aineettomien hyödykkeiden poistot	-20,9	-15,3
EBITA	112,5	113,2
EBITAn vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		
Veneliiketoiminnan myynti		-1,2
Henkilöstöön liittyvät kustannukset	1,8	
Spring USA:n myynti	0,0	0,0
Ebertsankey:n liittyvät varaukset ja alaskirjaukset	0,4	0,7
Alignment-ohjelma	2,9	5,7
Living-transformaatio	2,5	
Leborgnen ehdotettu myynti	2,5	
Muut oikaisut liikelokseen	-0,8	0,6
EBITAn vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	9,2	5,8
Vertailukelpoinen EBITA	121,7	119,0

4. Hankinnat ja myynnit

Fiskars on 15.1.2019 vastaanottanut sitovan ostotarjouksen MOB MONDELIN:ita Leborgne-liiketoiminnan ostamisesta. Leborgne valmistaa ja myy rakennus- ja puutarhanhoitoon suunnattuja työkaluja Ranskassa. Kauppa on tarkoitus toteuttaa liiketoimintakauppana ja sen mukana siirtyisi Leborgne-brändi, varasto, käyttöomaisuushyödykkeet sekä liiketoimintaan liittyvä henkilöstö.

2018

Ei liiketoimintahankintoja tai -myyntejä 2018.

2017

Ei liiketoimintahankintoja tai -myyntejä 2017.

5. Liiketoiminnan muut tuotot

MILJ. EUROA	2018	2017
Varausten tuloutus	0,0	1,2
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	2,6	3,9
Vuokratuotot	0,0	0,3
Muut tuotot	2,5	1,7
Yhteensä	5,2	7,1

6. Liiketoiminnan kulut

TOIMINTOKOHTAISET KULUT KULULAJEITTAIN

MILJ. EUROA	2018	2017
Aineet ja tarvikkeet	580,4	542,7
Varaston muutos	-11,5	5,2
Ulkopuoliset palvelut	61,1	52,6
Työsuhde-etuudet	307,9	315,3
Poistot	35,3	38,8
Arvonalentumiset	8,6	0,0
Muut kulut	50,5	140,1
Yhteensä	1 032,1	1 094,9

LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

MILJ. EUROA	2018	2017
Käyttöomaisuuden myyntitappiot	0,1	0,4
Käyttöomaisuuden romutustappiot	0,6	0,5
Alignment-ohjelma	-0,1	0,1
Muut kulut	-0,5	1,5
Yhteensä	0,2	2,5

POISTOT JA ARVONALENTUMISET HYÖDYKERYHMITÄIN

MILJ. EUROA	2018	2017
Rakennukset	4,1	4,2
Koneet ja kalusto	18,4	19,3
Aineettomat hyödykkeet	12,8	14,9
Sijoituskiinteistöt	0,4	0,4
Liikearvon ja tavaramerkkien poistot ja arvonalentumiset	8,6	0,0
Yhteensä	43,8	38,8

TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT

MILJ. EUROA	2018	2017
Tilintarkastuspalkkiot	1,2	1,2
Todistukset ja lausunnot	0,0	0,0
Veroneuvonta	1,6	0,9
Muut palkkiot	0,1	0,2
Yhteensä	3,0	2,2

Konsernin tilintarkastaja vuosina 2018 ja 2017 oli KPMG. KPMG Oy Ab:n suorittamat muut kuin tilintarkastuspalvelut Fiskars-konsernin yhtiöille tilikaudella 2018 olivat yhteensä 1,5 milj. euroa.

7. Työsuhde-etuudet ja henkilöstö

TYÖSUHDE-ETUUDET

MILJ. EUROA	2018	2017
Palkat ja palkkiot	250,6	256,2
Muut henkilösivukulut	36,6	36,3
Eläkekulut maksupohjaisista järjestelyistä	16,8	17,3
Eläkekulut etuuspohjaisista järjestelyistä	1,8	1,0
Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	1,2	1,6
Irtisanomiskorvaukset	0,9	2,9
Yhteensä	307,9	315,3

HENKILÖSTÖ KAUDEN LOPUSSA

	2018	2017
Suomi	1 125	1 126
Slovenia	907	918
Iso-Britannia	532	585
Muu Eurooppa	1 368	1 410
Yhdysvallat	1 017	1 018
Indonesia	979	1 074
Thaimaa	626	619
Muut	1 061	1 182
Yhteensä	7 615	7 932

HENKILÖSTÖ (FTE) KESKIMÄÄRIN

MILJ. EUROA	2018	2017
Välittömät	4 554	5 008
Väilliset	2 749	2 702
Yhteensä	7 304	7 709

Fiskars Group käyttää seuraavia määritelmiä henkilöstömäärien raportoinnissa:

Henkilöstö kauden lopussa = palkkakirjanpidon mukaan aktiivisessa työsuhteessa oleva henkilöstö kauden lopussa.

Henkilöstö (FTE) keskimäärin = tehdyn työtuntimäärän perustella kokopäiväiseksi muunnettu henkilömäärä kauden aikana.

Välittömät = tuotannon työntekijät

Väilliset = muut kuin tuotannon työntekijät

8. Rahoitustuotot ja -kulut

MILJ. EUROA	2018	2017
Osinkotuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti ja laajan tuloksen kautta kirjattavista sijoituksista	15,0	14,1
Korkotuotot rahavaroista	0,0	0,0
Lyhytaikaisten sijoitusten arvostus käypään arvoon tulosvaikutteisesti		107,9
Muiden sijoitusten arvostus käypään arvoon tulosvaikutteisesti	3,4	2,1
Voitot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista johdannaisista	0,3	0,0
Kurssivoitot kaupallisten kassavirtojen suojauksista		0,9
Muut kurssivoitot		0,0
Rahoitustuotot yhteensä	18,7	125,1
Korkokulut jaksotettuun hankintameno- arvostettavista veloista	-3,6	-5,0
Korkokulut jaksotettuun hankintameno- arvostettavasta rahoitusleasingista	0,0	0,0
Muiden sijoitusten arvostus käypään arvoon tulosvaikutteisesti	0,0	0,0
Kurssitappiot kaupallisten kassavirtojen suojauksista	-1,1	0,0
Muut kurssitappiot	-3,7	-0,3
Muut rahoituskulut	-1,0	-0,4
Rahoituskulut yhteensä	-9,4	-5,7
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	9,4	119,4

9. Tuloverot

TULOVEROT TULOSLASKELMASSA

MILJ. EUROA	2018	2017
Verotettavaan tuloon perustuvat verot	-24,8	-30,5
Laskennalliset verot	3,7	-20,3
Tuloverot yhteensä	-21,1	-50,8

VEROKULUN TÄSMÄYTYSLASKELMA

Suomen voimassa olevan 20 prosentin verokannan mukaan laskettujen verojen vertailu konsernin tuloslaskelmassa esitettiin veroihin.

MILJ. EUROA	2018	2017
Tulos ennen veroja	103,0	217,8
Verot laskettuna Suomen voimassaolevalla verokannalla	-20,6	-43,6
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavien verokantojen vaikutus	-3,2	-4,5
Kirjaamattomien laskennallisten verosaamisten vaikutus	-2,7	-3,9
Hyöty aiemmin kirjaamattomista laskennallisista verosaamisista	11,4	4,0
Tuloverot aikaisemmilta tilikausilta	-0,9	1,1
Verokantamuutosten vaikutus	0,1	-4,4
Tuloverot jakamattomista voittovaroista	-7,4	0,0
Verovapaat osingot	3,0	2,8
Muut erät	-0,8	-2,3
Tilikauden tulos	-21,1	-50,8

Laskennalliset verosaamiset on kirjattu vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista, verotuksessa käyttämättömistä tappioista sekä käyttämättömistä veronhyvityksistä siihen määrän asti kun on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan verotuksessa käyttämättömät tappiot, veronhyvitykset ja vähennyskelpoiset väliaikaiset erot voidaan hyödyntää. Laskennallisten verosaamisten hyödynnettävyys on arvioitu ja mikäli ei ole ollut todennäköistä, että verotettavaa tuloa kertyy riittävästi kattamaan laskennallisten verosaamisten hyödyntämisen, laskennallisten verosaamisten määrää on alennettu. Vastaavasti, jos on näyttänyt todennäköiseltä, että verotettavaa tuloa tulee kertymään riittävästi, laskennallisten verosaamisten alaskirjaus on peruttu. Laskennallinen verovelka on kirjattu täysimääräisesti tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista 2018.

LASKENNALLISET VEROT

MILJ. EUROA	2018	2017
Laskennalliset verosaamiset		
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	10,2	2,7
Vaihto-omaisuus	4,3	3,6
Eläkevelvoitteet	3,2	3,8
Käyttämättömät verotukselliset tappiot	8,9	6,0
Muut väliaikaiset erot	16,2	34,7
Yhteensä	42,8	50,8
Netotettu laskennallisesta verovelasta	-12,6	-21,6
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	30,2	29,2

MILJ. EUROA	2018	2017
Laskennalliset verovelat		
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	32,8	32,2
Käypään arvoon arvostetut sijoitukset	11,2	37,1
Jakamattomat voittovarot	7,4	0,0
Muut väliaikaiset erot	5,2	25,5
Yhteensä	56,6	94,8
Netotettu laskennallisesta verosaamisesta	-12,6	-21,6
Laskennalliset verovelat yhteensä	43,9	73,2
Laskennalliset verosaamiset (+) ja verovelat (-), netto	-13,8	-43,9

Laskennalliset verovelat ja -saamiset netotetaan, mikäli on olemassa laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata verotettavaan tuloon perustuvat verovelat verotettavaan tuloon perustuvia verosaamia vastaan ja mikäli laskennalliset verot liittyvät samaan veronsaajaan.

MUUTOS LASKENNALLISEN VEROSAAMISEN JA -VELAN NETTOMÄÄRÄSSÄ

MILJ. EUROA	2018	2017
Laskennalliset verosaamiset (+) ja -velat (-), netto 1.1.2018	-43,9	-22,5
Kirjattu tuloslaskelmaan	3,7	-20,3
Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin*	23,4	-0,5
Kirjattu omaan pääomaan	2,9	0,0
Muuntoerot	0,2	-0,6
Laskennalliset verosaamiset (+) ja -velat (-), netto 31.12.2018	-13,7	-43,9

* Laskennallisen verovelan vähennys Wärtsilän osakkeen käyvän arvon muutoksen johdosta.

MUIHIN LAAJAN TULOKSEEN ERIIN LIITTYVÄT VEROT

2018

MILJ. EUROA	BRUTTO	VERO	NETTO
Muuntoerot	8,3	0,0	8,3
Rahavirran suojaukset	0,2	0,0	0,2
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen vakuutusmatemaattiset voitot (tappiot)	0,7	-0,4	0,3
Käyvän arvon muutokset	-118,8	23,8	-95,0
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	-109,6	23,4	-86,1

2017

MILJ. EUROA	BRUTTO	VERO	NETTO
Muuntoerot	-29,4	0,0	-29,4
Rahavirran suojaukset	0,8	-0,2	0,6
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen vakuutusmatemaattiset voitot (tappiot)	0,5	-0,3	0,2
Käyvän arvon muutokset	0,0	0,0	0,0
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	-28,1	-0,5	-28,6

10. Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos ulkona olevien osakkeiden määrän painotetulla keskiarvolla tilikauden aikana. Fiskars Groupilla ei ole avoimia optio-ohjelmia tai muita rahoitusinstrumentteja, joilla olisi laimennusvaikutuksia, joten laimennettu osakekohtainen tulos on sama kuin laimentamaton.

	2018	2017
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, milj. euroa	81,6	166,4
Osakkeiden lukumäärä	81 905 242	81 905 242
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo	81 670 458	81 713 775
Tulos/osake, euroa (laimentamaton ja laimennettu)	1,00	2,04*

* Tulos/osake sisältää käypään arvoon laajan tulokseen kirjattavien sijoituksen arvonmuutokset. Vuoden 2017 oikaistu luku, 0,98 euroa, ei sisällä tätä arvonmuutosta.

11. Aineettomat hyödykkeet

2018

MILJ. EUROA	LIIKEARVO	TAVARAMERKIT, PATENTIT JA VERKKO- TUNNUKSET	OHJELMISTOT	MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	KESKENERÄISET ERÄISET HANKINNAT	YHTEENSÄ
Hankintamenot 1.1.	227,7	243,5	76,4	61,5	4,0	613,0
Tilikauden muuntoerot	2,1	1,0	1,1	-0,6	0,0	3,6
Lisäykset		0,3	2,9	0,0	12,6	15,9
Vähennykset		0,0	0,1	-3,4	0,0	-3,2
Siirrot tase-erien välillä			2,6	1,0	-3,6	0,0
Hankintamenot 31.12.	229,8	244,8	83,1	58,6	13,0	629,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	5,7	5,3	57,3	43,3		111,5
Tilikauden muuntoerot	0,0	1,3	0,9	0,0		2,1
Tilikauden poistot		1,2	9,2	2,4		12,8
Tilikauden arvonalentumiset	6,7	1,8	0,0	0,0		8,6
Vähennykset	0,0	0,0	0,0	-3,5		-3,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	12,4	9,6	67,4	42,1		131,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	217,4	235,2	15,8	16,5	13,0	497,9
Investointisitoumukset aineettomiin hyödykkeisiin						0,0

2017

MILJ. EUROA	LIKEARVO	TAVARAMERKIT, PATENTIT JA VERKKO- TUNNUKSET	OHJELMISTOT	MUUT AINEETOMAT HYÖDYKKEET	KESKENERÄISET ERÄISET HANKINNAT	YHTEENSÄ
Hankintamenot 1.1.	236,2	249,9	68,6	64,9	9,7	629,2
Tilikauden muuntoerot	-8,5	-6,9	-3,6	-3,2	-0,0	-22,3
Lisäykset		0,5	2,8	0,1	3,5	6,9
Vähennykset		0,0	-0,6	-0,2	-0,0	-0,8
Siirrot tase-erien välillä			9,2	0,0	-9,2	0,0
Hankintamenot 31.12.	227,7	243,5	76,4	61,5	4,0	613,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	6,5	4,4	49,6	42,8	0,0	103,3
Tilikauden muuntoerot	-0,8	0,2	-3,6	-0,7		-4,8
Tilikauden poistot		0,7	11,4	1,5		13,6
Vähennykset		0,0	-0,1	-0,3		-0,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	5,7	5,3	57,3	43,3		111,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	221,9	238,2	19,1	18,3	4,0	501,5
Investointisitoumukset aineettomiin hyödykkeisiin						2,5

ARVONALENTUMISTESTAUS

Liikearvosta ei kirjata säännönmukaisia poistoja, vaan se testataan arvonalentumisen varalta vähintään kerran vuodessa. Liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille seuraavasti:

MILJ. EUROA	2018	2017
Living	215,6	216,8
Functional	1,8	5,1
Yhteensä	217,4	221,9

Yrityshankinnoista syntynyt liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille (RTY). Liiketoiminta-alueet, jotka muodostavat RTY:t, ovat Living ja Functional. RTY:n käyttöarvo määritellään tulevien viiden vuoden rahavirtojen nykyarvona perustuen johdon hyväksymiin strategiasuunnitelmiin. Suunnittelukauden ylittävät rahavirrat lasketaan käyttäen ns. loppuarvomenetelmää. Diskonttokorkona käytetään Fiskars Groupin

määrittelemää pääomakustannuksen painotettua keskiarvoa verojen jälkeen (WACC). Diskonttokoron osatekijät ovat riskitön korko, markkinariskipremio, yrityskohtainen riskiä, teollisuuskohtainen beta, vieraan pääoman kustannus ja velan ja oman pääoman suhde.

Arvonalentumistestausten perusteella tilikaudella 2018 tavaramerkkien arvonalentamiselle ei ollut tarvetta. Myöskään tilikaudella 2017 tavaramerkkien arvonalentamiselle ei ollut tarvetta.

Fiskars Groupilla on 10 tavaramerkkiä, joiden yhteenlaskettu kirjanpitoarvo on 214,1 milj. euroa (2017: 217,3). Koska tavaramerkeistä saadut hyödyt eivät ole aikasidonnaisia, niistä ei tehdä poistoja, vaan ne testataan vähintään vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta "relief from royalty" -menetelmää käyttäen. Poikkeuksen tähän muodostaa Hackman-tavaramerkki, jota on alettu poistamaan 2017 alkaen. Tavaramerkkien kerryttämät rahavirrat määritellään tunnistamalla kunkin tavaramerkin kerryttämä liikevaihto. Tavaramerkin käyttöarvo määritellään viiden vuoden kassavirtalaskelmista, jotka perustuvat johdon hyväksymiin strategisiin suunnitelmiin. Viiden vuoden suunnittelukauden ylittävät rahavirrat lasketaan käyttäen ns. loppuarvomenetelmää.

Arvonalentumistestausten perusteella tilikaudella 2018 tavaramerkkien arvonalentamiselle ei ollut tarvetta. Myöskään tilikaudella 2017 tavaramerkkien arvonalentamiselle ei ollut tarvetta. Leborgne-liiketoimintaan liittyvä goodwill (6,7 milj. euroa) ja tavaramerkki (1,8 milj. euroa) on kirjattu alas vuonna 2018 liiketoiminnasta saadun sitovan ostotarjouksen johdosta.

KÄYTETYT KESKEISIMMÄT OLETTAMUKSET ARVONALENNUSTESTAUKSESSA

%	2018		2017	
	LIIKERVO*	TAVARAMERKIT**	LIIKERVO*	TAVARAMERKIT**
Myyntin keskimääräinen kasvu	2,9	1,0	1,0	1,0
Loppuarvojakson kasvuolettama jäännösarvoa laskettaessa	2,0	2,0	2,0	2,0
Diskonttokorko ennen veroja, keskiarvo	7,0	9,4	8,7	9,0

* Testeissä suunnittelukauden myyntin keskimääräisiä kasvuolettamia on maltillistettu verrattuna strategiasuunnitelmiin. Arvonalennustestauksessa käytetty EBIT on RTY:n todellinen kolmen viimeisen vuoden keskimääräinen EBIT- % suhteessa liikevaihtoon. Tätä käytetään johdonmukaisesti kaikille ajanjaksoille viiden vuoden kassavirtalaskelmassa.

** Käytetty prosenttiyksikön korkeampaa riskipreemiota kuin goodwill-testauksessa.

Herkkyysanalyysi

Jokaisen RTY:n arvostukselle on tehty herkkyysanalyysi käyttämällä erilaisia pessimistisempiä skenaarioita keskeisille arvonalentumistestauksessa käytetyille muuttujille. Johto arvioi, ettei minkään käytetyn keskeisen muuttujan jokseenkin mahdollinen muutos johda arvonalennuksiin kerrytettävissä olevien rahamäärien ylittäessä huomattavasti testattujen omaisuuserien kirjanpitoarvot.

Jokaisen tavaramerkin arvostukselle on tehty herkkyysanalyysi käyttämällä erilaisia pessimistisempiä skenaarioita keskeisille arvonalentumistestauksessa käytetyille muuttujille. Johto arvioi, että lukuun ottamatta Gingher-tavaramerkkiä minkään käytetyn keskeisen muuttujan jokseenkin mahdollinen muutos ei johda arvonalennuksiin. Gingher-tavaramerkin kerryttämät rahavirrat ylittävät tällä hetkellä 0,1 milj. eurolla sen kirjanpitoarvon 3,2 milj. euroa, ja 1,0 % lasku loppuarvojakson kasvuolettamassa tai 1,0 %-yksikön kasvu ennen veroja määritellyssä diskonttokorossa johtaisi siihen, että kerrytettävissä oleva rahamäärä alittaisi sen kirjanpitoarvon.

12. Aineelliset hyödykkeet

2018

MILJ. EUROA	MAA- JA VESIALUEET	RAKENNUKSET	RAHOITUS- LEASINGILLA HANKITUT KIINTEISTÖT	KONEET JA KALUSTO	KESKENERÄISET INVESTOINNIT	YHTEENSÄ
Hankintamenot 1.1.	22,4	87,5	0,0	140,4	14,2	264,5
Tilikauden muuntoerot	0,1	0,3	0,0	4,9	-1,3	4,0
Lisäykset		2,6	0,0	8,5	17,5	28,6
Vähennykset	-0,4	-6,9		-26,8	1,5	-32,5
Siirrot tase-erien välillä	0,1	1,5		11,4	-13,0	0,0
Hankintamenot 31.12.	22,3	85,0	0,0	138,4	18,8	264,6
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	0,8	27,4	0,0	81,1		109,4
Tilikauden muuntoerot		0,3	0,0	1,8		2,1
Tilikauden poistot		4,1		18,4		22,5
Tilikauden arvonalentumiset				-0,1		-0,1
Vähennykset		-5,8		-23,3		-29,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	0,8	26,0	0,0	78,0		104,8
Kirjanpitoarvo 31.12.	21,4	59,1	0,0	60,4	18,8	159,8
Investointisitoumukset aineellisiin hyödykkeisiin						4,3

2017

MILJ. EUROA	MAA- JA VESIALUEET	RAKENNUKSET	RAHOITUS- LEASINGILLA HANKITUT KIINTEISTÖT	KONEET JA KALUSTO	KESKENERÄISET INVESTOINNIT	YHTEENSÄ
Hankintamenot 1.1.	23,1	102,3	17,9	167,6	11,4	322,5
Tilikauden muuntoerot	-0,5	-1,9	-2,2	-10,4	-0,5	-15,5
Lisäykset		1,2		11,1	15,8	28,2
Vähennykset	-0,5	-16,2	-15,8	-36,6	-1,6	-70,7
Siirrot tase-erien välillä	0,4	2,0		8,6	-11,0	0,0
Hankintamenot 31.12.	22,4	87,5	0,0	140,4	14,2	264,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	0,8	37,6	17,9	106,4		162,8
Tilikauden muuntoerot		-0,7	-2,2	-8,2		-11,0
Tilikauden poistot		4,2		18,5		22,7
Tilikauden arvonalentumiset				-0,1		-0,1
Vähennykset		-13,7	-15,8	-35,5		-65,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	0,8	27,4	0,0	81,1		109,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	21,6	60,1	0,0	59,3	14,2	155,1
Investointisitoumukset aineellisiin hyödykkeisiin						9,1

13. Biologiset hyödykkeet

MILJ. EUROA	2018	2017
Käypä arvo 1.1.	41,6	40,9
Kasvun aiheuttama lisäys	1,9	1,8
Hinnanmuutosten vaikutus	1,9	0,4
Vähennykset (hakkuut)	-1,7	-1,5
Käypä arvo taseessa 31.12.	43,6	41,6

Fiskars Groupilla on noin 11 000 hehtaaria tuottavaa metsämaata Suomessa. Biologisten varojen arvo perustuu Luonnonvarakeskuksen kantohintatilastosta laskettuun kolmen vuoden liukuvaan keskiarvoon, joka on kerrottu puutavaralajikohtaisilla puumäärillä niiden realisointiin liittyvät kulut ja riskit huomioon ottaen.

Biologisten hyödykkeiden käypä arvo luokitellaan käyvän arvon hierarkian tasolle 3.

14. Sijoituskiinteistöt

MILJ. EUROA	2018	2017
Hankintamenot 1.1.	10,6	11,3
Tilikauden muuntoerot	0,0	0,0
Lisäykset	0,2	0,0
Vähennykset	-0,1	-0,0
Siirrot tase-erien välillä	0,2	-0,6
Hankintameno 31.12.	10,9	10,6
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	6,7	6,3
Tilikauden muuntoerot	0,0	0,0
Tilikauden suunnitelmapoistot ja arvonalentumiset	0,4	0,4
Vähennykset	-0,1	0,0
Kertyneet suunnitelmapoistot ja arvonalennukset 31.12.	7,0	6,7
Kirjanpitoarvo 31.12.	3,9	3,9

Sijoituskiinteistöt koostuvat emoyhtiön Suomessa omistamista rakennuksista ja kaavoitetuista, mutta rakentamattomista omakotitalotonteista Fiskarsin Ruukin alueella.

Käypä arvo

Fiskarsin Ruukin alue on kulttuurisilta ja historiallisilta arvoiltaan ainutlaatuinen, eikä sille näin ollen ole saatavissa verrokkiin perustuvaa markkina-arvoa. Sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvo on 3,9 milj. euroa (2017: 3,9) ja kaikki sijaitsevat Suomessa.

15. Rahoitusvarat

KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATTAVAT RAHOITUSVARAT

MILJ. EUROA	TASO 1		TASO 3	
	2018	2017	2018	2017
Kirjanpitoarvo 1.1.		464,4	21,7	20,4
Lisäykset			0,9	1,9
Vähennykset			-1,5	
Käyvän arvon muutokset tuloslaskelman kautta		107,9	4,2	-0,5
Kirjanpitoarvo 31.12.		572,4	25,3	21,7

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältävät noteeraamattomat rahastot. Rahastosijoituksiin liittyvien riskien arvioidaan olevan maltillisia. Noteeraamattomien rahastojen käyvät arvot perustuvat rahastojen ilmoittamaan markkina-arvoon (taso 3). Käyvän arvon muutokset kirjataan tulokseen. Wärtsilän osakkeet luokiteltiin käypään arvoon laajan tuloslaskelmaan kirjattaviksi sijoituksiksi (seuraava taulukko) IFRS 9:n voimaantulon yhteydessä 1.1.2018.

SIJOITUKSET, KÄYPÄÄN ARVOON LAAJAAN TULOSLASKELMAAN KIRJATTAVAT

MILJ. EUROA	TASO 1	
	2018	2017
Kirjanpitoarvo 1.1.	572,4	
Käyvän arvon muutokset laajan tuloslaskelman kautta	-118,8	
Tilikauden tulos	453,6	

Käypään arvoon laajaan tuloslaskelmaan kirjattavat sijoitukset koostuvat 32 645 343 Wärtsilän osakkeesta. Osakkeet on arvostettu markkina-arvoon (käypien arvojen hierarkiataso 1). Kymmenen prosentin muutos Wärtsilän osakekurssissa johtaisi 45,4 milj. euron tulosvaikutukseen ennen veroja.

MUUT SIOITUKSET

MILJ. EUROA	TASO 1		TASO 3	
	2018	2017	2018	2017
Kirjanpitoarvo 1.1.	0,4	0,4	8,5	9,3
Muut muutokset	0,0	0,0	-0,1	-0,8
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,4	0,4	8,4	8,5

Muut sijoitukset koostuvat noteeratuista ja noteeraamattomista osakkeista sekä pitkäaikaisista saamisista. Noteeratut osakkeet on arvostettu markkina-arvoon (taso 1). Muut sijoitukset ja noteeraamattomat osakkeet esitetään hankintamenoonsa tai alempan käypään arvoon (taso 3).

RAHAVARAT

MILJ. EUROA	2018	2017
Pankkitalletukset	24,4	31,1
Muut lyhytaikaiset sijoitukset		20,0
Yhteensä 31.12.	24,4	51,1

16. Vaihto-omaisuus

MILJ. EUROA	2018	2017
Aineet ja tarvikkeet	22,2	21,8
Keskeneräiset tuotteet	16,8	20,3
Valmiit tuotteet/tavarat	204,6	190,0
Ennakkomaksut	0,4	0,0
Vaihto-omaisuuden arvo	244,1	232,1
Arvon alentumisvaraus	-24,1	-26,9
Yhteensä 31.12.	219,9	205,2

17. Myyntisaamiset ja muut saamiset

MILJ. EUROA	2018	2017
Myyntisaamiset	189,3	183,7
Johdannaiset	0,4	0,1
Muut saamiset	12,6	10,2
Siirtosaamiset	18,1	20,4
Yhteensä 31.12.	220,4	214,4

MYYNTISAAMISTEN IKÄJAKAUMA

MILJ. EUROA	2018	2017
Erääntymättömät saamiset	161,0	154,5
1-30 päivää erääntyneet	21,5	22,5
31-60 päivää erääntyneet	3,8	3,1
61-90 päivää erääntyneet	2,0	1,5
91-120 päivää erääntyneet	1,1	1,1
Yli 120 päivää erääntyneet	4,5	5,8
Luottotappiovaraus 31.12.	-4,6	-4,7
Yhteensä 31.12.	189,3	183,7

MYYNTISAAMISET VALUUTOITTAIN

MILJ. EUROA	2018	2017
Tilikauden tulos	74,0	69,1
Euro (EUR)	37,9	39,6
Tanskan kruunu (DKK)	22,3	23,4
Englannin punta (GBP)	6,8	9,7
Ruotsin kruunu (SEK)	11,3	8,8
Japanin yeni (JPY)	9,6	6,9
Australian dollari (AUD)	5,4	5,5
Norjan kuunu (NOK)	5,5	4,8
Muut valuutat	16,5	15,9
Yhteensä 31.12.	189,3	183,7

Myyntisaamiset jakautuvat maantieteellisesti laajalle alueelle. Konsernin suurimmat asiakkaat ovat vakaan luottoluokituksen saaneita jälleenmyyntiliikkeitä. Luottotappioriskin on arvioitu olevan kohtalainen. Suurin mahdollinen luottotappioriski vastaa myyntisaamisten kokonaismäärää.

MYYNTISAAMISTEN ARVONALENTUMISTAPPION VARAUS

MILJ. EUROA	2018
Varauksen määrä 31.12.	-4,7
IFRS 9 muutoksen implementointi	-1,0
Varauksen määrä 1.1.	-5,7
Lisäykset	-2,5
Vähennykset	3,5
Epävarmojen saamisten saaminen	0,1
Varauksen määrä 31.12.	-4,6

Aikaisempia kausia ei ole oikaistu IFRS9 käyttöönnotossa.

18. Osakepääoma

	2018	2017	2018	2017
	TUHATTA KPL	TUHATTA KPL	MILJ. EUROA	MILJ. EUROA
Osakepääoma				
1.1.	81 905,2	81 905,2	77,5	77,5
Muutos	0,0	0,0		
Osakepääoma 31.12.	81 905,2	81 905,2	77,5	77,5
Omat osakkeet				
1.1.	191,5	187,8	3,2	3,2
Muutos	141,1	3,6	2,6	0,1
Omat osakkeet 31.12.	332,6	191,5	5,7	3,2

OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄ JA ÄÄNIMÄÄRÄ

	31.12.2018			31.12.2017		
	OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄ	ÄÄNI- MÄÄRÄ	OSAKE- MÄÄRÄ EURO	OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄ	ÄÄNI- MÄÄRÄ	OSAKE- MÄÄRÄ EURO
Osakkeet (1 ääni/osake)	81 905 242	81 905 242	77 510 200	81 905 242	81 905 242	77 510 200
Yhteensä	81 905 242	81 905 242	77 510 200	81 905 242	81 905 242	77 510 200

Fiskars Oyj Abp:llä on yksi osakelaji. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa.

19. Rahoitus

PITKÄAIKAINEN KOROLLINEN VIERAS PÄÄOMA

MILJ. EUROA	2018		2017	
	KÄYVÄT ARVOT	TASEARVOT	KÄYVÄT ARVOT	TASEARVOT
Lainat rahoituslaitoksilta	150,0	150,0	150,0	150,0
Rahoitusleasingvelat	0,2	0,2	0,4	0,4
Muut velat	1,1	1,1	0,9	0,9
Yhteensä 31.12.	151,3	151,3	151,4	151,4

Kaikki korolliset velat on arvostettu jaksotettuun hankintamenuun. Korollisten velkojen käyvät arvot on laskettu diskonttaamalla velkaan liittyvät rahavirrat tilinpäätöspäivän markkinakorolla (käypien arvojen hierarkia taso 2).

RAHOITUSLEASINGVELAT

MILJ. EUROA	2018	2017
Rahoitusleasingvelat erääntyvät seuraavasti:		
Alle vuoden kuluessa	0,2	0,3
1–5 vuoden kuluessa	0,2	0,4
Leasingvelkojen vähimmäisvuokrat yhteensä	0,4	0,7

MILJ. EUROA	2018	2017
Vähimmäisvuokrien nykyarvo:		
Alle vuoden kuluessa	0,2	0,3
1–5 vuoden kuluessa	0,2	0,4
Vähimmäisvuokrien nykyarvo yhteensä	0,4	0,7
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	0,0	0,0

LYHYTAIKAINEN KOROLLINEN VIERAS PÄÄOMA

MILJ. EUROA	2018		2017	
	KÄYVÄT ARVOT	TASEARVOT	KÄYVÄT ARVOT	TASEARVOT
Luotolliset pankkitilit	8,8	8,8	17,1	17,1
Lainat rahoituslaitoksilta			30,0	30,0
Rahoitusleasingvelat	0,2	0,2	0,3	0,3
Muut velat	0,6	0,6	1,0	1,0
Yhteensä 31.12.	9,6	9,6	48,5	48,5

Velkojen erääntyminen

Konsernilla on 31.12.2018 likviditeetin varmistamiseksi käyttämättömiä luottolimiittejä 300 milj. euroa (2017: 300). Valmiusluottosopimusten keskimääräinen erääntymisaika oli tilikauden päättyessä 5,2 vuotta (2,7). Sopimuksiin luottolimiiteistä sekä pitkäaikaisista lainoista sisältyy muun muassa vakavaraisuuteen liittyviä ehtoja, joiden noudattamatta jättäminen johtaisi sopimusten ennenaikaiseen erääntymiseen. Mahdollinen ehtojen rikkoontuminen edellyttäisi vakavaraisuuden huomattavaa heikentymistä nykyisestä.

2018

MILJ. EUROA	2019	2020	2021	2022	2023	MYÖHEMMIN	YHTEENSÄ
Luotolliset pankkitilit	8,8						8,8
Muut velat	0,6					1,1	1,7
Lainat rahoituslaitoksilta		100,0		50,0			150,0
korot	1,2	1,2	0,5	0,5			3,4
Rahoitusleasingvelat	0,2	0,2					0,4
korot	0,0	0,0					0,0
Ostovelat	93,6						93,6
Johdannaisvelat	0,9						0,9
Yhteensä 31.12.	105,4	101,4	0,5	50,5	0,0	1,1	258,9
	40,7 %	39,2 %	0,2 %	19,5 %	0,0 %	0,4 %	100,0 %

2017

MILJ. EUROA	2018	2019	2020	2021	2022	MYÖHEMMIN	YHTEENSÄ
Luotolliset pankkitilit	17,1						17,1
Muut velat	1,0						1,0
Lainat rahoituslaitoksilta	30,0		100,0		50,0		180,0
korot	1,3	1,2	1,2	0,5	0,5		4,7
Rahoitusleasingvelat	0,3	0,3	0,1				0,7
korot	0,0	0,0	0,0				0,0
Ostovelat	89,2						89,2
Johdannaisvelat	1,3						1,3
Yhteensä 31.12.	140,2	1,5	101,3	0,5	50,5	0,0	294,0
	47,7 %	0,5 %	34,5 %	0,2 %	17,2 %	0,0 %	100,0 %

Valuuttaposition herkkyyssanalyysi

IFRS 7:n mukainen herkkyyssanalyysi valuuttakurkseista on suoritettu tutkimalla, kuinka yksittäisten valuuttojen 10 %:n heikkeneminen muita valuuttoja vastaan vaikuttaisi konsernin tulokseen ennen veroja tai konsernin omaan pääomaan. Valuutan vahvistuminen 10 %:lla muita valuuttoja vastaan aiheuttaisi vastakkaismerkkisen muutoksen. Analyysi tuloksesta sisältää emoyhtiön vieraan valuutan määrälliset sisäiset ja ulkoiset rahoituserät. Kaupalliset kassavirrat muodostuvat sisäisin termiinein suojatuista liiketoimintayksiköiden arvioiduista ostoihin ja myynteihin liittyvistä vuosittaisista nettokassavirroista. Rahoituserät sisältävät valuuttamääräiset lainat, talletukset ja ulkoiset valuuttajohdannaiset. Valitut valuutat edustavat noin 90 % kaikista arvioiduista vuosittaisista nettomääräisistä valuuttavirroista. Oman pääoman herkkyyssanalyysi kuvaa valuuttakurssimuutoksiin liittyvää valuuttamääräisen oman pääoman translaatoriskiä.

MILJ. EUROA	2018			2017		
	VAIKUTUS TULOKSEEN ENNEN VEROJA			VAIKUTUS TULOKSEEN ENNEN VEROJA		
	ARVIOIDUT KAUPALLISET KASSAVIRRAT	MUUT RAHOITUSERÄT	VAIKUTUS OMAAN PÄÄOMAAN	ARVIOIDUT KAUPALLISET KASSAVIRRAT	MUUT RAHOITUSERÄT	VAIKUTUS OMAAN PÄÄOMAAN
AUD	-1,6	1,6	-1,4	-2,4	2,4	-1,3
CAD	-1,2	1,2	-1,1	-1,5	1,5	-1,0
GBP	-1,3	1,3	-11,4	0,2	-0,2	-3,0
IDR	1,3	-1,3	0,0	1,3	-1,3	0,0
JPY	-1,6	1,6	-0,8	-1,6	1,6	-0,5
SEK	-2,0	2,0	-2,1	-2,4	2,4	-2,3
THB	3,2	-3,2	-0,7	3,8	-3,8	-0,7
USD	1,7	-1,7	-18,7	1,3	-1,3	-20,6

Keskikorot ja korkokulujen herkkyyssanalyysi

Korkokulujen herkkyyttä korkojen muutokselle on kuvattu simuloimalla yhden prosenttiyksikön pysyvä korkojen nousu tilinpäätöshetkellä. Konsernin korollinen nettovelka oli tilinpäätöshetkellä 135,4 milj. euroa (2017: 147,7) ja keskimääräinen korkosidonnaisuusaika 8 kuukautta (11). Yhden prosenttiyksikön korkojen nousun lisäys yhtiön vuotuisiin korkokuluihin olisi 0,8 milj. euroa (0,9) olettaen, että nettovelka pysyy muuttumattomana.

Konsernin korolliset nettovelat, valuuttajohdannaiset, lainojen keskikorot ja korkoherkkyys päävaluutoittain on esitetty seuraavassa taulukossa.

2018

MILJ. EUROA	EUROA	USD	GBP	DKK	MUUT	YHTEENSÄ
Ulkoiset lainat ja talletukset	149,3	-1,4	3,9	1,4	-17,7	135,4
Valuuttajohdannaiset	-4,4	-50,7	53,7	-10,0	11,3	0,0
Nettovelka ja valuuttajohdannaiset	144,9	-52,1	57,6	-8,6	-6,4	135,4
Lainojen keskikorko (p.a.)	1,0 %					
Korkoherkkyys	0,7	-0,5	0,5	-0,1	0,1	0,7

2017

MILJ. EUROA	EUROA	USD	GBP	DKK	MUUT	YHTEENSÄ
Ulkoiset lainat ja talletukset	142,3	3,7	0,0	0,0	1,7	147,7
Valuuttajohdannaiset	-52,6	10,0	10,1	17,5	15,0	0,0
Nettovelka ja valuuttajohdannaiset	89,7	13,7	10,1	17,5	16,7	147,7
Lainojen keskikorko (p.a.)	1,0 %	3,0 %				
Korkoherkkyys	0,4	0,1	0,1	0,2	0,1	0,9

JOHDANNAISTEN NIMELLISARVOT

MILJ. EUROA	2018	2017
Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa:		
Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset	276,9	184,9
Sähköfutuurit	0,5	1,0
Kassavirtasuojaukset:		
Koronvaihtosopimukset*	50,0	80,0

* Suojauskohde: 50 milj. euron vaihtuvakorkoinen pitkäaikainen laina, jolla yhtenevät korkojaksot ja korkotekijät.

JOHDANNAISTEN KÄYVÄT ARVOT

MILJ. EUROA	2018	2017
Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa:		
Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset	-0,4	-0,4
Sähköfutuurit	0,4	0,1
Kassavirtasuojaukset:		
Koronvaihtosopimukset	-0,6	-0,9

Johdannaiset on arvostettu raportointipäivän käypään arvoon, joka on määritetty käyttämällä yleisesti hyväksytyjä arvostusmenetelmiä ja todettavissa olevia markkinatietoja (käypien arvojen hierarkia taso 2). Johdannaiset kirjataan käypään arvoon tulosvaikutteisesti lukuunottamatta kassavirtasuojauksia, jotka kirjataan omaan pääomaan.

JOHDANNAISTEN ERÄÄNTYMINEN

2018

MILJ. EUROA	2019	2020	MVÖHEMMIN	YHTEENSÄ
Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset	276,9			276,9
Sähköfutuurit	0,5			0,5
Koronvaihtosopimukset		50,0		50,0
Yhteensä 31.12.	277,4	50,0		327,4

2017

MILJ. EUROA	2018	2019	LATER YEARS	YHTEENSÄ
Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset	184,9			184,9
Sähköfutuurit	0,8	0,2		1,0
Koronvaihtosopimukset	30,0		50,0	80,0
Yhteensä 31.12.	215,7	0,2	50,0	265,9

RAHOITUSINSTRUMENTTIEN KÄYPIEN ARVOJEN LASKENTA

2018

MILJ. EUROA	TASO 1	TASO 2	TASO 3	YHTEENSÄ
Sijoitukset, käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat			25,3	25,3
Sijoitukset, käypään arvoon laajaan tulokseen kirjattavat	453,6			
Muut sijoitukset	0,4		8,4	8,8
Johdannaissaatavat		0,5		0,5
Varat yhteensä	454,0	0,5	33,8	488,2
Johdannaisvelat		0,9		0,9
Velat yhteensä		0,9		0,9

2017

MILJ. EUROA	TASO 1	TASO 2	TASO 3	YHTEENSÄ
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat sijoitukset	572,4		21,7	594,1
Muut sijoitukset	0,4		8,5	8,9
Johdannaissaatavat		0,1		0,1
Varat yhteensä	572,9		30,2	603,1
Johdannaisvelat		1,3		1,3
Velat yhteensä		1,3		1,3

Katso käyvän arvon luokittelutasot tilinpäätöksen laadintaperiaatteista liitetiedossa 1.

Rahoitusriskien hallinta

Rahoitusriskien hallinta on keskitetty konsernin rahoitusosastolle, joka vastaa rahoitusriskien hallinnasta hallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti.

VALUUTTARISKIT

Valuuttariskillä tarkoitetaan valuuttakurssien muutoksesta aiheutuvaa muutosta joko kassavirtojen arvossa, taseessa ja/tai kilpailuasemassa. Fiskars Groupin valuuttapositio jaetaan transaktio- ja translaatiopositioon. Positioita hallinnoidaan toisistaan erillisinä kokonaisuuksina.

TRANSAKTIORISKI

Transaktioriskillä tarkoitetaan mahdollisuutta, että jo sovitun tai ennakoitun valuuttamääräisen kassavirran arvo muuttuu valuuttakurssien muutoksen seurauksena. Transaktioriskin hallinnan tavoitteena on vähentää valuuttakurssimuutosten vaikutuksia yhtiön budjetoituun kannattavuuteen ja kassavirtaan. Liiketoimintayksiköt vastaavat ennakoitujen ja sovitujen kaupallisten kassavirtojen valuuttariskien hallinnasta ja ne suojaavat kaupalliset positioinsa valuuttatermiinein konsernin rahoitusosaston kanssa.

Transaktioriskiä mitataan netottamalla konsernin kaupalliset ja rahoituksen valuuttamääräiset saatavat ja velat. Nettoasema suojataan valuuttajohdannaisilla hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti. Valuuttariskien suojaamisessa käytetään yleisimmin valuuttatermiinejä ja valuutanvaihtosopimuksia.

Alle 20 % Fiskars Groupin kaupallisista kassavirroista on alttiina valuuttakurssien muutoksille. Merkittävimmät riskit liittyvät THB:n ja USD:n vahvistumiseen sekä JPY:n, AUD:n ja SEK:n heikentymiseen. Lisääntyvään tuontiin liittyy välillisesti myös riski tavarantoimittajien paikallisten valuuttojen muutoksista. Merkittävin näistä valuutoista on Kiinan renminbi.

Fiskars Group ei sovelle transaktioriskin osalta valuuttajohdannaisiin IFRS 9:n mukaista suojauslaskentaa. Valuuttajohdannaisista syntyvät voitot ja tappiot on kirjattu tuloslaskelmaan. Mikäli valuuttajohdannaisiin olisi sovellettu suojauslaskentaa, vuoden 2018 tulos ennen veroja olisi ollut 1,1 milj. euroa raportoitua parempi (2017: 0,8 milj. euroa raportoitua huonompi).

TRANSLAATORISKI

Translaatoriskillä tarkoitetaan valuuttakurssien muutoksesta aiheutuvaa vaikutusta konsernin tuloslaskelmaan, rahavirtalaskelmaan tai taseeseen. Konsernitaseen varat, oma pääoma ja velat voivat muuttua valuuttakurssien muutoksen seurauksena ja tasearvojen muutos saattaa aiheuttaa muutoksia tietyissä tunnusluvuissa, kuten omavaraisuusasteessa ja velkaantuneisuusasteessa. Fiskars Group ei suojaa valuuttakurssimuutoksista johtuvaa mahdollista negatiivista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

KORKORISKI

Korkoriskillä tarkoitetaan korkojen vaihteluista aiheutuvaa muutosta yhtiön kassavirroissa tai omaisuuden tai velkojen arvossa. Korkoriskiä mitataan rahoitusvarojen ja -velkojen keskimääräisellä korkosidonnaisuusajalla. Keskimääräinen korkosidonnaisuusaika kuvaa aikaa jonka kuluessa keskimäärin korkojen muutokset heijastuvat nettovelasta maksettaviin korkokuluihin. Riskiä kuvataan tarkastelujakson aikana syntyvällä muutoksella korkokuluissa, joka on seurausta yhden prosenttiyksikön pysyvistä korkotason muutoksesta. Mitä lyhyempi korkosidonnaisuusaika on, sitä heikompi on korkokulujen ennustettavuus ja täten korkoriski on korkeampi.

Korkoriskien hallinnassa käytetään johdannaisia. Tavoitteena on ylläpitää keskimääräinen korkosidonnaisuusaika rahoituspolitiikan mukaisesti 4–18 kuukauden rajojen puitteissa. Tilinpäätöshetkellä voimassa olevien korkojohdannaisten nimellismäärä oli 50 milj. euroa (2017: 80,0). Konsernin korollinen nettovelka oli tilikauden päättyessä 135,4 milj. euroa (147,7). Velasta 69 % (59 %) oli sidottu vaihtuviin korkoihin ja korkojohdannaisten vaikutus huomioon ottaen 31 % (41 %) kiinteisiin korkoihin. Korollisten velkojen keskimääräinen korkosidonnaisuusaika oli 8 kuukautta (11).

Korkokulujen herkkyyttä markkinakorkojen muutokselle on kuvattu laskelmalla, jossa markkinakorkojen oletetaan muuttuvan pysyvästi yhdellä prosenttiyksiköllä ja lainojen määrän pysyvän vuoden aikana muuttumattomana. Laskelman mukainen vaikutus konsernin tulokseen ennen veroja olisi 0,8 milj. euroa (0,9) vuonna 2019.

LIKVIDITEETTI- JA JÄLLEENRAHOITUSRISKI

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa yhtiön rahoitusvarat ja rahoituksen lähteet ovat riittämättömiä kattamaan liiketoiminnan tarpeet tai niiden järjestäminen aiheuttaa merkittäviä lisäkustannuksia. Likviditeettiriskin hallinnan tavoitteena on ylläpitää optimaalinen määrä likviditeettiä liiketoimintojen rahoittamiseksi kaikkina aikoina sekä samalla minimoida korkokulut. Likviditeetillä tarkoitetaan rahavarojen ja käyttämättöminä olevien sitovien luottolimiittien yhteismäärää.

Jällelenrahoitusriskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa yhtiön lainoista erääntyy niin suuri osa niin lyhyessä ajassa, ettei jällelenrahoitusta ole saatavilla tai sen hinta muodostuu korkeaksi. Tavoitteena on minimoida jällelenrahoitusriskiä velkojen ikäjakaumaa hajauttamalla.

Konsernilla on likviditeetin varmistamiseksi runsaasti käyttämättömiä luottolimiittejä. Vuoden lopussa nostamattomia sitovia valmiusluottoja oli 300,0 milj. euroa (2017: 300,0) sekä konsernitileihin liittyviä luottolimiittejä 36,2 milj. euroa (27,9). Lisäksi emoyhtiöllä on Suomessa 400,0 milj. euron yritystodistusohjelma, josta ei vuoden lopussa ollut käytössä yhtään.

RAAKA-AINERISKI

Fiskars Group käyttää tarvittaessa johdannaisia suojautuakseen raaka-aineiden hintariskiltä. Konsernilla ei ollut vuoden 2017 lopussa raaka-ainejohdannaisia lukuun ottamatta nimellisarvoltaan 0,5 milj. euron (1,0) sähköfutuureja, jotka on kirjattu käypään arvoon tuloslaskelman kautta.

LUOTTORISKI

Konsernin rahoitusosasto arvioi ja valvoo rahoituksen vastapuoliriskiä. Riskiä on pyritty rajoittamaan toimimalla vain suurten pankkien ja rahoituslaitosten kanssa vahvistettujen limiittien puitteissa. Asiakkaiden luottoriskiä valvovat liiketoimintayksiköt. Konsernin asiakaskunta on laaja eikä suurimmakaan asiakkaan osuus ylitä 10 % avonaisista saatavista. Konsernin myyntisaamiset olivat tilinpäätöshetkellä 189,3 milj. euroa (183,7). Tilinpäätös sisältää myyntisaamiin kohdistuvia luottotappiovarauksia yhteensä 4,5 milj. euroa (4,7).

PÄÄOMAN HALLINTA

Fiskars Groupin pääomarakennetta eivät koske mitkään viralliset, ulkoiset pääomarakennevaatimukset (muut kuin mahdollinen paikallinen yhtiölainsäädäntö niissä maissa, joissa Fiskars Groupin yhtiöillä on liiketoimintaa).

Konsernin pääomahallinnan tavoitteet ovat:

- varmistaa konsernin mahdollisuudet toiminnan rahoittamiseen ja yhtiön kyky huolehtia vastuistaan kaikissa liiketoimintatilanteissa
- ylläpitää tasapainoista liiketoiminta- ja sijoituskokonaisuutta, joka on kannattava osakkeenomistajille sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä
- ylläpitää edellytyksiä investointimahdollisuuksien hyödyntämiseen.

20. Etuuspohjaiset eläkevelvoitteet

Suurin osa Fiskars Groupin eläkejärjestelyistä on maksupohjaisia eläkejärjestelyjä. English & Crystal Living -liiketoiminnassa on etuuspohjaiset eläkejärjestelyt Indonesiassa, Japanissa ja Sloveniassa. Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt Yhdysvalloissa, Isonsa-Britanniassa ja Saksassa ovat suljettuja etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä, joissa tulevat palkankorotukset eivät vaikuta velan määrään. Lisäksi konsernilla on Suomessa lisäeläkejärjestelyjä, jotka luokitellaan etuuspohjaisiksi eläkejärjestelyiksi. Kukin järjestely noudattaa kyseisen maan paikallista säännöstöä ja käytäntöjä. Hyväksytyt aktuaarit ovat tehneet etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen vakuutusmatemaattiset laskelmat.

Tärkeimmät omalla vastuulla olevat järjestelyt ovat USA:ssa, Saksassa, Indonesiassa, Japanissa ja Sloveniassa. Järjestelyt Suomessa ja Norjassa ovat paikallisten eläkevakuutusyhtiöiden hoidettavina. Konserni arvioi, että vuoden 2019 maksusuoritukset järjestelyihin ovat yhteensä 1,0 milj. euroa (0,9).

ETUUSPOHJAISTEN ELÄKEJÄRJESTELYJEN OMINAISPIIRTEET JA JÄRJESTELYIHIN LIITTYVÄT RISKIT

JÄRJESTELY	NETTOVELKA		KUVAUS JA RISKIT
	2018	2017	
Suomi	0,1	0,1	Suomen eläkejärjestelyissä on 18 etuihin oikeutettua jäsentä. Eläkejärjestelyt ovat joko rahastoituja, vakuutettuja ja suljettuja eläkejärjestelyjä tai rahastoimattomia eläkelupauksia. Eläkejärjestelyn etuudet ovat vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläke sekä hautausavustus. Eläkekorotukset perustuvat joko vakuutusyhtiöiden omiin indekseihin tai TyEL-indeksiin. Pääasialliset riskit ovat korkomuutokset, elinajanodotteen kasvu ja inflaatio.
Saksa	1,1	1,2	Saksan eläkejärjestelyissä on 73 etuihin oikeutettua jäsentä. Järjestelyt ovat joko rahastoimattomia henkilökohtaisia eläkelupauksia tai rahastoimattomia, suljettuja eläkejärjestelyjä. Eläkejärjestelyn etuudet ovat vanhuus-, työkyvyttömyys-, ja perhe-eläke. Mahdolliset eläkekorotukset perustuvat inflaatioon. Pääasialliset riskit ovat korkomuutokset, elinajanodotteen kasvu ja inflaatio.
Thaimaa	0,5	0,4	Thaimaan eläkejärjestelyssä on 601 etuihin oikeutettua jäsentä. Thaimaan eläkejärjestely oikeuttaa erorahaan. Korotuksia ei ole. Pääasialliset riskit ovat korkoriski ja inflaatio.
Norja	0,0	-0,1	Norjan eläkejärjestelyissä on 15 etuihin oikeutettua jäsentä. Järjestely on rahastoitu ja vakuutettu suljettu eläkejärjestely. Eläkejärjestelyn etuudet ovat vanhuus-, tapaturma-, lesken- ja lapseneikä. Taattu vähimmäislisäyksiä eläkkeisiin ei ole. Pääasialliset riskit ovat korkomuutokset, elinajanodotteen kasvu ja inflaatio.

JÄRJESTELY	NETTOVELKA		KUVAUS JA RISKIT
	2018	2017	
Iso-Britannia	0,0	0,0	Iso-Britannian eläkejärjestelyssä, joka on suljettu eläkerahasto, on 173 etuihin oikeutettua jäsentä. Järjestelyn ylijäämää, joka oli 3,0 (5,3) milj. GBP vuoden 2018 lopussa, ei ole kirjattu omaisuuserän rajoittamissäännösten takia. Saadut etuudet ovat vanhuus-, varhais- ja perhe-eläke sekä henkiturva. Korotukset perustuvat inflaatioon. Pääasialliset riskit ovat oman pääoman ehtoisten instrumenttien volatiliiteetti, korkomuutokset, elinajanodotteen kasvu ja inflaatio. Iso-Britannian lainsäädäntö vaatii aktuaarilaskelmien suorittamista vähintään kolmen vuoden välein ja tavoittelemaan täysin rahoitettua pohjaa, joka varovaisesti arvioituna kuvastaa rahaston riskiasemaa, mukaan lukien Fiskars UK Limitedin rahastolle antaman kovenantin. Viimeisin aktuaarilaskelma suoritettiin tilanteesta 31.3.2017. 31.7.2017 alkaen yhtiö on sopinut järjestelyn toimitsijan kanssa järjestelyn maksuaikataulun muuttamisesta. Muutoksen tarkoitus on vähentää vuosittaisia maksuja nollaan puntaan vuodessa. 5.12.2017 yhtiö sai valmiiksi 14,5 milj. punnan hankinnan elinkorkosopimuksen ostolla taattuja Ison-Britannian järjestelyn velkoja. Ostopolitiikka varmistaa kassavirran, joka vastaa järjestelyn piirissä olevien jäsenten etuuksia ja on arvoltaan korkeampi kuin näiden jäsenten etuuspuhjaista järjestelystä johtuvan velvoitteen nykyarvo. Rahaston hallinnointikulut vuoden 2017 lopussa on merkitty kuluiksi yhtiön tuloslaskelmassa. Järjestelyyn sovellettavien IAS 19 -sääntöjen mukaisesti ne on tasoitettu huomioimalla muut kattavat tulot, jotta saataisiin aikaan nollavaikutus yhtiön varoihin tällä kaudella.
Yhdysvallat	5,0	5,2	Yhdysvaltojen eläkejärjestelyssä, joka on rahastoimaton eläkelupaus, on yksi etuihin oikeutettu jäsen. Eläkejärjestelyn etuudet ovat vanhuus- ja perhe-eläke. Järjestelyssä ei ole korotuksia. Pääasialliset riskit ovat korkomuutokset ja elinajanodotteen kasvu.
Indonesia	3,1	3,8	Indonesian eläkejärjestelyssä on 1 034 etuihin oikeutettua jäsentä. Eläkejärjestely on rahastoimaton, ja sen etuuksia ovat eroraha, henkiturva ja työkyvyttömyyskorvaus. Korotuksia ei ole. Pääasialliset riskit ovat korkoriski ja inflaatio.
Japani	1,1	1,2	Japanin eläkejärjestelyssä on 126 etuihin oikeutettua jäsentä. Eläkejärjestely on rahastoitu ja vakuutettu, ja sen etuuksia ovat vanhuuseläke, henkiturva ja eläköitymisraha. Korotuksia ei ole. Pääasialliset riskit ovat korkoriski, elinajanodotteen kasvu ja inflaatio.
Slovenia	1,2	1,2	Slovenian eläkejärjestelyissä on 940 etuihin oikeutettua jäsentä. Järjestelyt ovat rahastoimattomia, ja niiden etuutena on eroraha. Korotuksia ei ole. Pääasialliset riskit ovat korkoriski ja inflaatio.
Nettovelka yhteensä	12,2	13,0	

Etuspohjaisen nettovelan muutos

MILJ. EUROA	VELVOITTEEN NYKYARVO	JÄRJESTELYYN KUULUVIEN VAROJEN KÄYPÄ ARVO	YHTEENSÄ	OMAI.SERÄN ENIMMÄISMÄÄRÄN VAIKUTUS	YHTEENSÄ
1.1.2018	31,1	-24,1	7,0	6,0	13,0
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	0,7		0,7		0,7
Korkokulu (+) tai -tuotto (-)	0,9	-0,4	0,5	0,2	0,7
Hallinnolliset kulut		0,5	0,5		0,5
Aiempaan työsuoritukseen perustuva meno sekä voitot ja tappiot velvoitteen täyttämisestä	0,2	-0,1	0,0		0,0
Yhteensä sisältyy henkilöstökuluihin (liite 7)	1,8	0,0	1,7	0,2	1,9
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluun tai -tuottoon sisältyviä eriä, (tuotto -) ja (tappio +)		3,1	3,1		3,1
Väestötilastollisten oletusten muutoksista johtuva voitto (-) tai tappio (+)	0,0		0,0		0,0
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	-1,0		-1,0		-1,0
Kokemusperusteiset voitot (-) ja tappiot (+)	-1,6		-1,6		-1,6
Omaisuserän enimmäismäärän muutos lukuun ottamatta korkokuluun sisältyvää määrää			0,0	-2,7	-2,7
Uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot (-) ja tappiot (+), jotka sisältyvät muihin laajan tuloksen eriin	-2,6	3,1	0,5	-2,7	-2,2
Muuntoerot	0,4	0,1	0,5	0,0	0,4
Työnantajan maksusuoritukset järjestelyyn		-1,0	-1,0		-1,0
Maksetut etuudet	-1,5	1,5	0,0		0,0
Muut muutokset		0,0	0,0	0,1	0,1
31.12.2018	29,2	-20,4	8,7	3,5	12,2

MILJ. EUROA	VELVOITTEEN NYKYARVO	JÄRJESTELYYN KUULUVIEN VAROJEN KÄYPÄ ARVO	YHTEENSÄ	OMAI.SERÄN ENIMMÄISMÄÄRÄN VAIKUTUS	YHTEENSÄ
1.1.2017	32,9	-23,4	9,4	5,0	14,5
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	0,7		0,7		0,7
Korkokulu (+) tai -tuotto (-)	0,9	-0,6	0,2	0,1	0,4
Aiempaan työsuoritukseen perustuva meno sekä voitot ja tappiot velvoitteen täyttämisestä	0,0		0,0		0,0
Yhteensä sisältyy henkilöstökuluihin (liite 7)	1,6	-0,6	0,9	0,1	1,0
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluun tai -tuottoon sisältyviä eriä, (tuotto -) ja (tappio +)		-1,2	-1,2		-1,2
Väestötilastollisten oletusten muutoksista johtuva voitto (-) tai tappio (+)	0,0		0,0		0,0
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	-0,2		-0,2		-0,2
Kokemusperusteiset voitot (-) ja tappiot (+)	-0,2		-0,2		-0,2
Omaisuserän enimmäismäärän muutos lukuun ottamatta korkokuluun sisältyvää määrää			0,0	1,1	1,1
Uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot (-) ja tappiot (+), jotka sisältyvät muihin laajan tuloksen eriin	-0,3	-1,2	-1,5	1,1	-0,4
Muuntoerot	-1,9	1,3	-0,5	-0,1	-0,7
Työnantajan maksusuoritukset järjestelyyn		-1,3	-1,3		-1,3
Maksetut etuudet	-1,1	1,2	0,1		0,1
Muut muutokset		0,0	0,0	-0,1	-0,1
31.12.2017	31,1	-24,1	7,0	6,0	13,0

Varojen jakautuminen omaisuusryhmittäin

MILJ. EUROA	2018		2017	
	NOTEERATUT	NOTEERAA-MATTOMAT	NOTEERATUT	NOTEERAA-MATTOMAT
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	0,0		14,9	
Joukkovelkakirjat	0,6		5,1	
Kiinteistöt	0,0		0,3	
Vakuutus sopimukset		16,7		3,5
Likvidit varat	3,1		0,2	
Yhteensä	3,7	16,7	20,6	3,5

Tärkeimmät vakuutusmatemaattiset oletukset 31.12.

%	2018	2017
Diskonttokorko		
Iso-Britannia	2,8	2,7
Muut maat	0,5–9,06	0,4–7,39
Palkankorotusoletus		
Iso-Britannia	n/a	n/a
Muut maat	n/a / 0,0–5,0	n/a / 0,0–5,0
Eläkkeiden korotusoletus		
Iso-Britannia	0,0–3,1	0,0–3,3
Muut maat	n/a / 0,0–5,0	n/a / 0,0–5,0

Herkkyysanalyysi

Jokseenkin mahdollinen muutos yhdessä merkityksellisessä vakuutusmatemaattisessa oletuksessa raportointihetkellä, kun muut oletukset eivät muutu, aiheuttaisi alla olevan mukaisen muutoksen eläkevelvoitteessa.

MILJ. EUROA	2018		2017	
	ETUUSPERUSTEINEN ELÄKEVELVOITE		ETUUSPERUSTEINEN ELÄKEVELVOITE	
	LISÄYS	VÄHENNYS	LISÄYS	VÄHENNYS
Iso-Britannia				
Diskonttokorko (0,5 % muutos)	-0,9	1,0	-1,1	1,0
Palkankorotusoletus (0,5 % muutos)	n/a	n/a	n/a	n/a
Eläkkeiden korotusolettamus (0,25 % muutos)	0,1	-0,1	0,2	-0,2
Muut konserniyhtiöt yhteensä				
Diskonttokorko (0,5 % muutos)	-0,7	0,7	-0,8	0,8
Palkankorotusoletus (0,5 % muutos)	0,5	-0,4	0,5	-0,5
Eläkkeiden korotusolettamus (0,25 % muutos)	0,0	-0,0	0,0	-0,0

Eläkevelvoitteen duraation painotettu keskiarvo: 11,4 (12,1).

Vaikka analyysi ei huomioi kaikkia järjestelyn kassavirtoja, se antaa likimääräisen arvion oletusten herkkyydestä.

21. Varaukset

Takuuvaraukset liittyvät myytyihin tuotteisiin ja niiden määrä arvioidaan ja päivitetään säännöllisesti vastaamaan takuuvaihtojen täyttämiseksi tarvittavia arvioituja rahavirtoja. Uudelleenjärjestelyvaraukset liittyvät lähinnä Alignment-ohjelmaan. Muut varaukset sisältävät muun muassa lakikuluja ja arvioituja menoja, jotka liittyvät toimitilojen kunnostamiseen.

2018

Pitkäaikaiset varaukset

MILJ. EUROA	TAKUUVARAUS	UUDELLEEN- JÄRJESTELY- VARAUS	TAPPIOLLISET SOPIMUKSET JA MUUT VARAUKSET	YHTEENSÄ
Varaukset 1.1.	0,4	0,9	5,6	6,9
Muuntoerot	-0,0	-0,0	0,1	0,1
Lisäykset			0,1	0,1
Käytetyt varaukset		-0,6	0,0	-0,6
Arvioiden muutokset			0,1	0,1
Varausten peruutukset	-0,0		-1,4	-1,4
Varaukset 31.12.	0,4	0,3	4,5	5,1

Lyhytaikaiset varaukset

MILJ. EUROA	TAKUUVARAUS	UUDELLEEN- JÄRJESTELY- VARAUS	TAPPIOLLISET SOPIMUKSET JA MUUT VARAUKSET	YHTEENSÄ
Varaukset 1.1.	3,7	2,8	1,9	8,4
Muuntoerot	0,1	-0,0	-0,1	-0,0
Lisäykset			0,1	0,1
Tilikauden tulos	-0,1	-2,8	-0,3	-3,2
Arvioiden muutokset	0,1	0,0	0,0	0,1
Varaukset 31.12.	3,7	-0,0	1,7	5,4

2017

Pitkäaikaiset varaukset

MILJ. EUROA	TAKUUVARAUS	UUDELLEEN- JÄRJESTELY- VARAUS	TAPPIOLLISET SOPIMUKSET JA MUUT VARAUKSET	YHTEENSÄ
Varaukset 1.1.	0,4	0,1	6,6	7,1
Muuntoerot	-0,0	-0,0	-0,3	-0,3
Lisäykset	0,0	0,8	1,0	1,8
Käytetyt varaukset			-1,6	-1,6
Arvioiden muutokset			0,0	0,0
Varaukset 31.12.	0,4	0,9	5,6	6,9

Lyhytaikaiset varaukset

MILJ. EUROA	TAKUUVARAUS	UUDELLEEN- JÄRJESTELY- VARAUS	TAPPIOLLISET SOPIMUKSET JA MUUT VARAUKSET	YHTEENSÄ
Varaukset 1.1.	3,9	10,8	1,9	16,6
Muuntoerot	-0,2	-0,2	-0,1	-0,5
Lisäykset	0,1	0,4	0,2	0,7
Käytetyt varaukset	-0,0	-8,1	-0,2	-8,3
Arvioiden muutokset	-0,0			-0,0
Varausten peruutukset		-0,1		-0,1
Varaukset 31.12.	3,7	2,8	1,9	8,4

22. Ostovelat ja muut velat

MILJ. EUROA	2018	2017
Ostovelat	93,6	89,2
Muut velat	29,9	17,1
Siirtovelat		
Korot	1,5	2,0
Palkat ja sosiaalikulut	40,4	46,0
Alennukset ja komissiot	40,3	33,0
Muut	62,4	59,6
Yhteensä 31.12.	268,2	246,9

Muut siirtovelat sisältävät materiaalihankintojen, asiakkaille myönnettävien vuosialennusten ja muiden kulujen jaksotukset.

23. Vastuusitoumukset

MUUT VUOKRASOPIMUKSET

MILJ. EUROA	2018	2017
Seuraavan vuoden leasingmaksut	24,1	25,9
Yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa suoritettavat leasingmaksut	53,0	56,7
Myöhemmin suoritettavat leasingmaksut	12,3	13,9
Yhteensä 31.12.	89,5	96,4

VASTUUSITOUMUKSET

MILJ. EUROA	2018	2017
Takaukset	18,4	19,9
Vuokravastuut	89,5	96,4
Muut vastuut	11,9	11,8
Vastuusitoumukset yhteensä 31.12.	119,8	128,1

* Muut vastuut sisältävät 12 milj. dollarin sijoitussitoumuksen pääomasijoitusrahastoihin.

Oikeudenkäynnit

Fiskars Group on osallisena useissa oikeuskäsittelyissä, vaatimuksissa ja muissa kiistoissa. Näiden lopullista ratkaisua ei voida ennustaa. Tällä hetkellä käytettävissä olevien tietojen perusteella näillä tapauksilla ei oleteta olevan merkittävää vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

Fiskars Groupissa on meneillään verotarkastuksia useissa maissa. On mahdollista, että tarkastukset voivat johtaa verojen uudelleenarviointiin. Fiskars Group on hakenut Konserniverokeskuksen oikaisulautakunnalta muutosta Konserniverokeskuksen vuonna 2016 tekemään jälkiverotuspäätökseen, jossa yhtiölle määrättiin yhteensä 28,3 milj. euron jälkiveroja, korkokuluja ja veronkorotuksia. Tarvittaessa Fiskars Group jatkaa valitusprosessia oikeudessa, missä tapauksessa menettely voi kestää useita vuosia. Kiista koskee yhtiön vuonna 2003 anteeksiantamien konsernilainojen käsittelyä myöhempinä verovuosina.

24. Lähipiiritapahtumat

Fiskars Groupin lähipiiriä ovat hallituksen ja johtoryhmän jäsenet ja muut johdon avainhenkilöt, osakkeenomistajat, joilla on määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta yhtiössä, sekä yhteisöt, joissa edellä mainituilla henkilöillä tai heidän perheenjäsenillään on määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta. Lisäksi Fiskars Groupin osakkuusyhtiöt ja yllä mainittujen henkilöiden perheenjäsenet kuuluvat yhtiön lähipiiriin.

Fiskars Finland Oy Ab on osakkuusyhtiönsä Koy litalan Lasimäen vuokralainen ja on myöntänyt osakkuusyhtiölleen pääomalainan.

Konsernilla ei ollut merkittäviä transaktioita, velkoja tai saatavia lähipiirin kanssa vuoden 2018 aikana.

MILJ. EUROA	2018	2017
Vuokrat	0,2	0,2
Pääomalaina	0,2	0,2

HALLITUKSEN JA JOHDON JÄSENTEN OSAKEOMISTUKSET 31.12.2018

Sisältää niiden yhteisöjen omistukset, joissa henkilöillä on määräysvalta yhdessä perheenjäsenen kanssa.

	2018			2017		
	HENKILÖKOHTAINEN OMISTUS	MÄÄRÄYSVALTA- YHTEISÖJEN OMISTUS	YHTEENSÄ	HENKILÖKOHTAINEN OMISTUS	MÄÄRÄYSVALTA- YHTEISÖJEN OMISTUS	YHTEENSÄ
Ehrnrooth Alexander				855 000	12 650 000	13 505 000
Ehrnrooth Paul	0	9 732 841	9 732 841	0	9 330 961	9 330 961
Fromond Louise	601 135	10 567 417	11 168 552	601 135	10 165 537	10 766 672
Gripenberg Gustaf	243 320	4 686 263	4 929 583	243 320	4 057 289	4 300 609
Jonasson Blank Ingrid	0	0	0	0	0	0
Luomakoski Jyri	1 500	0	1 500	0	0	0
Mero Inka	0	0	0	0	0	0
Månsson Fabian	0	2 000	2 000	0	2 000	2 000
Sjölander Peter	0	0	0	0	0	0
Sotamaa Ritva	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000
Ehrnrooth Albert*	855 372	13 051 880	13 907 252			
Ariluoma Nina**				0	0	0
Enckell Thomas***				2 300	0	2 300
Kangas-Kärki Teemu***				6 000	0	6 000
Garde Due Ulrik***				0	0	0
Matt Alexander***				0	0	0
Valsta Leni***				0	0	0
Tonnesen Paul****				0	0	0
Ziegler Eva***				0	0	0
Tuominen Jaana*****	23 736	0	23 736	22 000	0	22 000
Pohjonen Sari*****	170	0	170	170	0	170
Risto Gaggi*****	0	0	0	0	0	0
Taimi Maija*****	0	0	0	0	0	0
Ulla Lettijeffer*****	0	0	0			
Päivi Timonen*****	0	0	0			
Niklas Lindholm*****	0	0	0			
Tuomas Hyryyläinen*****	0	0	0			

Yhtiön johdolla ja hallituksen jäsenillä ei ole lainoja yhtiöltä eikä heidän puolestaan ole annettu pantteja tai otettu muita vastuita. Hallituksen ja johdon jäsenten omistama osuus yhtiön liikkeeseen lasketuista osakkeista on 47,8 %.

* Hallituksen jäsen 14.3.2018 alkaen.

** Johtoryhmän jäsen 31.3.2018 saakka.

*** Johtoryhmän jäsen 11.1.2018 saakka.

**** Johtoryhmän jäsen 11.6.2018 saakka.

***** Johtoryhmän jäsen 9.10.2017 alkaen.

***** Johtoryhmän jäsen 10.2.2017 alkaen.

***** Johtoryhmän jäsen 11.1.2018 alkaen.

***** Johtoryhmän jäsen 1.8.2018 alkaen.

***** Johtoryhmän jäsen 1.9.2018 alkaen.

HALLITUKSEN JA JOHDON PALKAT JA PALKKIOT

TUHATTA EUROA	2018			2017		
	PALKAT JA PALKKIOT	LAKISÄÄTEINEN ELÄKEMENO	LISÄELÄKEMENO*	PALKAT JA PALKKIOT	LAKISÄÄTEINEN ELÄKEMENO	LISÄELÄKEMENO*
Ehrnrooth Paul	121,5			135,0		
Ehrnrooth Alexander	20,3			78,3		
Fromond Louise	58,8			61,0		
Gripenberg Gustaf	58,8			61,0		
Jonasson Blank Ingrid	75,0			93,0		
Luomakoski Jyri	76,8			67,8		
Mero Inka	57,0			65,3		
Månsson Fabian	77,0			79,0		
Sjölander Peter	77,0			99,0		
Sotamaa Ritva	80,0			80,0		
Ehrnrooth Albert	44,5					
Kauniskangas Kari*				623,8	105,0	98,2
Kangas-Kärki Teemu*				801,9	135,0	62,5
Tuominen Jaana*	1 491,2	168,1	108,8	203,6	34,3	23,9
Johtoryhmä poislukien toimitusjohtaja	2 178,6	344,9	251,3	3 511,8	78,0	82,5
Yhteensä	4 416,3	513,0	360,1	5 960,4	352,3	267,1

Avainhenkilöihin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja johtoryhmä. Luvut on esitetty suoriteperusteisesti.

* Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Kari Kauniskangas 15.2.2017 saakka, väliaikaisena toimitusjohtajana Teemu Kangas-Kärki 15.2.2017–8.10.2017 ja toimitusjohtajana Jaana Tuominen 9.10.2017 alkaen.

Johtoryhmä kuuluu pitkän aikavälin kannustinohjelmaan, jonka osallistujat hallitus valitsee vuosittain. Ansaintakriteereinä ovat yhtiön konsolidoitu liikevaihto sekä liikevoitto ansaintajaksolla. Voimassa on kolme ohjelmaa, 2016–2018, 2017–2019, 2018–2020. Palkkiota ei makseta, jos tavoitteita ei saavuteta, tai osallistujan työ- tai toimisuhte päättyy ennen palkkion maksamista. Tilikaudelle kirjattu kulu johtoryhmälle sisältyy yllämainittuihin palkkioihin ja palkkioihin. Konsernin johdolla on kollektiivinen lisäeläkevakuutus. Vakuutus sisältää vanhuuseläkkeen eläkeiässä, 60 vuotta, ehdollisen vapaakirjaoikeuden ja kuolemantapausturvan. Eläkkeen määrä lasketaan vakuutussäästöjen perusteella. Vakuutusmaksu on toimitusjohtajan osalta 20 % ja johtoryhmän osalta 20 %-14 % edellisen vuoden vuosiansiosta ilman bonuksia.

25. Osakeperusteiset maksut

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmät 2016–2018, 2017–2019 ja 2018–2022, maksetaan osakkeina

Fiskars Oyj Abp:n hallitus päätti helmikuussa 2015 uudesta yhtiön toimitusjohtajalle sekä operatiiviselle johtajalle suunnatusta pitkän aikavälin kannustinjärjestelmästä. Osakeohjelman tavoitteet liittyvät yhtiön osakkeen kokonaistuottoon (total shareholder return), sisältäen kumulatiiviseen EBITIin sidotun leikkurin. Palkkiota ei makseta, jos tavoitteita ei saavuteta, tai osallistujan työ- tai toimisuhte päättyy ennen palkkion maksamista. Samanlaiset ohjelmat käynnistettiin myös vuosina 2016 ja 2017.

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän ansaintajakso on kolme vuotta. Jos ohjelman tavoitteet saavutetaan, palkkio maksetaan ansaintajakson päätyttyä. Palkkio maksetaan ansaintajaksoa seuraavan vuosineljänneksen aikana. Vuoden 2016 suoritukseen perustuvat vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä ja vuoden 2017 suoritukseen perustuvat vuoden 2020 ensimmäisellä neljänneksellä.

Fiskars Oyj Abp:n hallitus päätti helmikuussa 2018 uudesta konsernin johtoryhmälle ja muille avainhenkilöille suunnatusta osakeperusteisesta pitkän aikavälin kannustinjärjestelmästä vuosille 2018–2022. Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmässä on kolme kolmivuotista ansaintajaksoa, jotka muodostuvat kalenterivuosista 2018–2020, 2019–2021 ja 2020–2022. Hallitus päättää kullekin ansaintajaksole erikseen kannustinjärjestelmään kuuluvat avainhenkilöt ja kullekin osallistujalle tulevat minimi-, tavoite- ja enimmäispalkkiot, sekä suorituskriteerit ja niihin liittyvät tavoitteet. Järjestelmän tavoitteet liittyvät yhtiön osakkeen kokonaistuottoon, konsernin EBITAan ja liikevaihtoon, sisältäen EBITAan liittyvän leikkurin liikevaihtoon.

Palkkio maksetaan yhtiön osakkeina sen jälkeen, kun palkkiosta on vähennetty osakepalkkiosta aiheutuvien verojen ja veroluonteisten maksujen kattamiseksi vaadittava käteisosuus. Osakeohjelman kautta avainhenkilöille annettavat osakkeet on tarkoitus hankkia Nasdaq Helsingin järjestämän julkisen kaupankäynnin välityksellä, joten ohjelmalla ei ennakoita olevan osakkeenomistajien omistusta laimentavaa vaikutusta.

OSAKEPALKKION MÄÄRÄ JA EHDOT SEKÄ OLETUKSET KÄYVÄN ARVON LASKENNASSA	2018–2020 JÄRJESTELMÄ	2017–2019 JÄRJESTELMÄ	2016–2018 JÄRJESTELMÄ
Myönnettyjen osakepalkkioiden enimmäismäärä, kpl	249 098	29 150	14 814
Myöntämispäivä	7.3.2018	20.6.2017	20.6.2017
Osakkeen kurssi myöntämishetkellä, euroa	20,14	23,03	23,03
Osakkeen kurssin toteumaoletus ansaintajakson jälkeen	22,91	27,93	24,95
Tilikauden aikana kuluksi kirjattu (milj. euroa)	0,3	0,1	0,2
Kumulatiivinen kulu kirjattuna omaan pääomaan tilikauden päättyessä (milj. euroa)	0,3	0,3	0,2
Ansaintajakso alkaa	1.1.2018	20.6.2017	20.6.2017
Ansaintajakso päättyy	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018
Järjestelmän piirissä henkilöitä	42	2	1

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä 2016–2018 ja 2017–2019, maksetaan rahana

Fiskars Groupilla on pitkän aikavälin kannustinohjelma, johon kuuluvat avainhenkilöt hallitus on valinnut vuosittain. Palkkiota ei makseta, jos tavoitteita ei saavuteta, tai osallistujan työ- tai toimosuhde päättyy ennen palkkion maksamista. Kannustinjärjestelmien taloudelliset tavoitteet liittyvät yhtiön konsolidoituun liikevaihtoon ja liikevoittoon.

Palkkio maksetaan ansaintajaksoa seuraavan vuosineljänneksen aikana. Vuoden 2018 suoritukseen perustuvat pitkän aikavälin kannustinpalkkiot maksetaan vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä ja vuoden 2019 vuoden 2020 ensimmäisellä neljänneksellä.

PITKÄN AIKAVÄLIN PALKKIOJÄRJESTELMÄN EHDOT JA OLETUKSET	2017–2019 JÄRJESTELMÄ	2016–2018 JÄRJESTELMÄ
Myöntämispäivä	9.3.2017	8.2.2016
Tilikauden aikana kuluksi kirjattu (milj. euroa)	0,2	0,5
Velka tilikauden päättyessä (milj. euroa)	0,4	1,6
Ansaintajakso alkaa	1.1.2017	1.1.2016
Ansaintajakso päättyy	31.12.2019	31.12.2018
Järjestelmän piirissä henkilöitä	42	34

26. Tytäryhtiöt ja muut osakeomistukset

Tilikauden 2018 aikana Fiskars Oyj Abp toteutti viisi sisäistä fuusiota. 1.1.2018 Fiskars Asia Pacific Limited (Hong Kong) fuusioitui Waterford Wedgwood Hong Kong Ltd:hen, joka samanaikaisesti muutti nimensä Fiskars Hong Kong Ltd:ksi. 1.1.2018 Fiskars Czech s.r.o fuusioitui Fiskars Polska Sp. z o.o.:hon. 12.2.2018 Fiskars de Mexico S.A. de C.V. likvidoitui. 15.3.2018 Waterford Wedgwood Taiwan Ltd:n osakkeet myytiin Waterford Wedgwood Trading Singapore Pte Limited:ltä Fiskars Denmark A/S:lle. 30.4.2018 Fiskars Brands Global Holdings LLC likvidoitui. 1.10.2018 Royal Copenhagen Taiwan fuusioitui Waterford Wedgwood Taiwan Ltd.:hen, joka samanaikaisesti muutti nimensä Fiskars Taiwan Limited:ksi. 22.11.2018 WWRD United Kingdom Ltd:n osakkeet myytiin WWRD LuxCo S.à.r.l.:lta Fiskars Europe Holding Oy:lle. 31.12.2018 WWRD LuxCo S.à.r.l. fuusioitui Fiskars Europe Holding Oy:öön. 31.12.2018 Rogaska America Inc fuusioitui WWRD US, LLC:hen.

Tytäryhtiöosakkeet

	KOTIPAIKKA		OSUUS OSAKKEISTA %	OSUUS ÄÄNI- VALLASTA %	TOIMINNAN PÄÄ- ASIAALLINEN LUONNE
Fiskars Americas Holding Oy Ab	Raasepori	FI	100,0	100,0	H
Fiskars Brands, Inc.	Madison, WI	US	100,0	100,0	P
Fiskars Canada, Inc.	Toronto	CA	100,0	100,0	S
Consumer Brands (Hong Kong) Co., Limited	Hongkong	HK	1,0	1,0	H
Fiskars Europe Holding Oy Ab	Raasepori	FI	100,0	100,0	H
Consumer Brands (Hong Kong) Co., Limited	Hong Kong	HK	99,0	99,0	H
Fiskars (Thailand) Co., Limited	Bangkok	TH	98,0	98,0	H
Fiskars Trading (Shanghai) Co., Ltd.	Shanghai	CN	100,0	100,0	H
Fiskars Finland Oy Ab	Helsinki	FI	100,0	100,0	P
Fiskars Brands Rus JSC	Pietari	RU	100,0	100,0	P
Fiskars Finland Oy Ab, Hungarian Branch Office	Budapest	HU	100,0	100,0	S
Fiskars (Thailand) Co., Limited	Bangkok	TH	1,0	1,0	H
Fispo Sp. z o.o.	Varsova	PL	100,0	100,0	D
Fiskars Sweden AB	Höganäs	SE	100,0	100,0	S
Nilsjohan AB	Höganäs	SE	100,0	100,0	D
Fiskars Estonia AS	Tallinna	EE	100,0	100,0	S
Fiskars Benelux B.V.	Oosterhout	NL	100,0	100,0	S
iittala BVBA	Antwerpen	BE	0,5	0,5	S
iittala BVBA	Antwerpen	BE	99,5	99,5	S
Fiskars Denmark A/S	Glostrup	DK	100,0	100,0	P
Royal Copenhagen GmbH	Köln	DE	100,0	100,0	S
Fiskars Japan Co., Ltd	Tokio	JP	100,0	100,0	S
Royal Copenhagen Korea Ltd	Soul	KR	100,0	100,0	S
Fiskars Taiwan Limited	Taipei	TW	100,0	100,0	S
Royal Copenhagen Thailand Ltd	Saraburi	TH	60,0	60,0	P
Fiskars Gardening Equipment (Ningbo), Co., Ltd.	Ningbo	CN	100,0	100,0	P
RC Heritage Center Ltd, Thailand	Saraburi	TH	99,0	99,0	P
Fiskars Hong Kong Ltd	Hong Kong	HK	100,0	100,0	S
Waterford Wedgwood Doulton Commercial (Shanghai) Ltd.	Shanghai	CN	100,0	100,0	S

	KOTIPAIKKA		OSUUS OSAKKEISTA %	OSUUS ÄÄNI- VALLASTA %	TOIMINNAN PÄÄ- ASIAALLINEN LUONNE
Fiskars Consumer Goods (Shanghai) Co., Ltd	Shanghai	CN	100,0	100,0	S
Fiskars Deutschland GmbH	Herford	DE	100,0	100,0	D
Fiskars France S.A.S.	Wissous	FR	100,0	100,0	P
Fiskars France Sucursal en España	Madrid	ES	100,0	100,0	S
Fiskars Germany GmbH	Herford	DE	100,0	100,0	S
iittala GmbH	Solingen	DE	100,0	100,0	S
Fiskars Italy S.r.l.	Premana	IT	100,0	100,0	P
Fiskars Norway AS	Oslo	NO	100,0	100,0	P
Fiskars Polska Sp. z o.o.	Slupsk	PL	100,0	100,0	P
Fiskars Polska Sp. z o.o. Hungarian Branch Office	Budapest	HU	100,0	100,0	D
Fiskars Polska Sp. z o.o. Czech Branch Office	Praha	CZ	100,0	100,0	D
Fiskars UK Limited	Bridgend	GB	100,0	100,0	S
Fiskars Australia Pty Limited	Melbourne	AU	100,0	100,0	S
UAB Fiskars Lithuania	Vilna	LT	100,0	100,0	S
Fiskars Latvia SIA	Riika	LV	100,0	100,0	S
WWRD Canada, Inc	New Brunswick	CA	100,0	100,0	S
WWRD UK/Ireland, Ltd.	Stoke-on- Trent	GB	100,0	100,0	D
WWRD Ireland IPCo LLC	Wilmington, DE	US	100,0	100,0	H
WWRD IPCo. LLC	Wilmington, DE	US	100,0	100,0	H
Wedgwood/Doulton USA Acqco 1 Inc.	Wilmington, DE	US	100,0	100,0	H
Wedgwood/Doulton USA Acqco 2 Inc.	Wilmington, DE	US	100,0	100,0	H
WWRD US, LLC	Wilmington, DE	US	100,0	100,0	S
WWRD United Kingdom, Ltd.	Stoke-on- Trent	GB	100,0	100,0	P
WWRD United Kingdom, Ltd., Beijing Branch Office	Peking	CN	100,0	100,0	H

	KOTIPAIKKA		OSUUS OSAKKEISTA %	OSUUS ÄÄNI- VALLASTA %	TOIMINNAN PÄÄ- ASIALLINEN LUONNE
WWRD IPCO UK LLC	Wilmington, DE	US	100,0	100,0	H
WWRD Ireland Limited	Waterford	IE	100,0	100,0	P
WWRD IPCO I LLC	Wilmington, DE	US	100,0	100,0	H
Steklarna Rogaška d.o.o.	Rogaška Slatina	SI	100,0	100,0	P
Steklarski HRAM d.o.o.	Rogaška Slatina	SI	100,0	100,0	S
Rogaška Kristal d.o.o.	Zagreb	HR	100,0	100,0	S
WWRD Netherlands MidCo B.V.	Amsterdam	NL	100,0	100,0	H
WWRD Australia Pty Ltd	Arndell Park, NSW	AU	100,0	100,0	S
WWRD Australia Pty Ltd, New Zealand Branch	Auckland	NZ	100,0	100,0	S
Josiah Wedgwood & Sons Pty Ltd	Arndell Park, NSW	AU	100,0	100,0	D
Waterford Wedgwood Australia Limite	Stoke-on- Trent	GB	100,0	100,0	D
Waterford Wedgwood Trading Singapore Pte Limited	Singapore	SG	100,0	100,0	H
Wedgwood Consulting Shanghai Ltd. PRC	Shanghai	CN	100,0	100,0	D
PT Doulton (Indonesia)	Tangerang	ID	96,2	96,2	P
Ab Åbo Båtvarf - Turun Veneveistämö Oy	Turku	FI	100,0	100,0	D
Avlis AB	Tukholma	SE	100,0	100,0	H
Fiskars (Thailand) Co., Limited	Bangkok	TH	1,0	1,0	H

H Hallinnointi ja palvelut

P Tuotanto ja myynti

S Myynti

D Lepäävä

27. Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Tilinpäätöspäivän jälkeen ei ole ollut olennaisia tapahtumia.

Taloudelliset tunnusluvut

VIISIVUOTISKATSAUS

		2018	2017	2016	2015	2014
Liikevaihto	milj. euroa	1 118,5	1 185,5	1 204,6	1 107,1	767,5
josta ulkomailla	milj. euroa	1 006,6	1 073,1	1 102,0	849,4	632,8
% liikevaihdosta	%	90,0	90,5	91,5	76,7	82,5
vienti Suomesta	milj. euroa	19,5	22,8	24,3	57,1	61,8
Liikevaihdon muutos, %	%	-5,6	-1,6	8,8	44,3	-3,9
Bruttokate	milj. euroa	485,1	512,2	502,9	420,2	310,4
% liikevaihdosta	%	43,4	43,2	41,7	38,0	40,4
EBITA	milj. euroa	112,5	113,2	96,7	62,1	
% liikevaihdosta	%	10,1	9,5	8,0	5,6	
Vertailukelpoinen EBITA	milj. euroa	121,7	119,0	107,1	75,7	
Osakkuusyhtiön tulososuus	milj. euroa					30,0
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	milj. euroa	2,0	0,7	-0,5	-0,2	-0,3
Rahoitusnetto	milj. euroa	9,4	119,3	10,5	79,3	714,3
% liikevaihdosta	%	0,8	10,1	0,9	7,2	93,1
Tulos ennen veroja	milj. euroa	103,0	217,8	92,8	125,5	786,7
% liikevaihdosta	%	9,2	18,4	7,7	11,3	102,5
Tuloverot jatkuvasta toiminnasta	milj. euroa	-21,1	-50,8	-27,4	-39,2	-13,4
Emoyhtiön osakkeenomistajien osuus tilikauden tuloksesta	milj. euroa	81,6	166,4	64,1	85,1	773,1
% liikevaihdosta	%	7,3	14,0	5,3	7,7	100,7
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta	milj. euroa	0,2	0,7	1,3	1,2	0,2

		2018	2017	2016	2015	2014
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	milj. euroa	307,9	315,3	337,1	291,3	209,8
Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset	milj. euroa	43,8	38,8	37,4	42,8	28,5
% liikevaihdosta	%	3,9	3,3	3,1	3,9	3,7
Liiketoiminnan rahavirta	milj. euroa	105,9	103,8	83,8	47,6	87,0
Investoinnit (ml. yritysostot)	milj. euroa	46,2	32,8	37,6	32,4	35,0
% liikevaihdosta	%	4,1	2,8	3,1	2,9	4,6
Tutkimus- ja kehittämismenot	milj. euroa	18,4	18,8	18,0	18,0	14,6
% liikevaihdosta	%	1,6	1,6	1,5	1,6	1,9
Aktivoidut kehittämismenot	milj. euroa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
Emoyhtiön osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta	milj. euroa	1 207,0	1 269,4	1 218,1	1 190,8	1 151,9
Määräysvallattomien omistajien osuus	milj. euroa	2,7	2,8	1,9	3,3	1,3
Oma pääoma yhteensä	milj. euroa	1 209,7	1 272,1	1 220,1	1 194,0	1 153,2
Korolliset nettovelat	milj. euroa	135,4	147,7	152,4	249,4	121,3
Käyttöpääoma	milj. euroa	197,0	195,9	217,8	190,5	93,3
Taseen loppusumma	milj. euroa	1 719,2	1 837,9	1 760,1	1 833,3	1 589,5
Sijoitetun pääoman tuotto	%	7,9	15,4	6,8	8,4	73,8
Oman pääoman tuotto	%	6,6	13,4	5,4	7,4	86,6
Omavaraisuusaste	%	70,4	69,3	69,3	65,1	72,6
Nettovelkaantumisaste	%	11,2	11,6	12,5	20,9	10,5
Henkilöstö keskimäärin (FTE)		7 304	7 709	8 000	6 303	4 243
Henkilöstö kauden lopussa		7 615	7 932	8 560	9 003	4 832
josta ulkomailla		6 581	6 806	7 336	7 715	3 300

* EBITA julkaistu ainoastaan vuodesta 2016 lähtien, vertailulukuja vuodelle 2014 ei saatavilla.

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

		2018	2017	2016	2015	2014
Osakepääoma	milj. euroa	77,5	77,5	77,5	77,5	77,5
Tulos/osake (laimennettu ja laimentamaton)*	euroa/osake	1,00	2,04	0,78	1,04	9,44
Osinko/osake	euroa/osake	0,54**	0,72	0,71+0,35	0,70	0,68
Osingonjako	milj. euroa	44,0	58,8	86,6	57,3	55,7
Oma pääoma/osake	euroa	14,80	15,53	14,91	14,54	14,06
Osakkeen osakeantioikaistu keskiarssi	euroa/osake	19,37	20,84	17,11	18,69	20,35
Osakkeen osakeantioikaistu alin kurssi	euroa/osake	14,48	17,67	15,00	17,30	17,33
Osakkeen osakeantioikaistu ylin kurssi	euroa/osake	25,00	24,00	18,74	21,07	22,30
Osakkeen osakeantioikaistu kurssi 31.12.	euroa/osake	15,04	23,96	17,60	18,74	17,99
Osakekannan markkina-arvo	milj. euroa	1 226,9	1 957,9	1 438,2	1 534,9	1 473,5
Osakkeiden määrä, 1 000 kpl		81 905,2	81 905,2	81 905,2	81 905,2	81 905,2
Omat osakkeet, 1 000 kpl		332,6	191,5	187,8		
Osakkeiden vaihto, 1 000 kpl		3 149,5	5 217,9	2 838,0	6 185,3	6 898,3
Hinta/voitto-suhde		15,1	11,7	22,5	18,0	1,9
Osinko/tulos, %	%	54,1**	35,4	135,5	67,4	7,2
Efektiivinen osinkotuotto, %**	%	3,6**	3,0	6,0	3,7	3,8
Osakkeenomistajien määrä 31.12.		20 013	19 536	18 643	18 426	17 828

* Vuosien 2014-2017 raportoidut luvut sisältävät käypään arvoon laajaan tulokseen kirjattavien sijoitusten arvonmuutoksen.

** Hallituksen ehdotus käteisosingoista.

Ehdotetun käteisosingon lisäksi hallitus ehdottaa ylimääräistä osinkoa Wärtsilä Oyj Abp:n osakkeiden muodossa. Osakeosingon arvo tulee vastaamaan jaettavien yhtiön Wärtsilä-osakkeiden markkina-arvoa jakohetkellä. Osakkeenomistajan murto-osia vastaavan käteishyvityksen määrä tulee perustumaan osakeosingon verotusarvoon, joka odotetaan laskettavan Wärtsilän osakkeesta maksettujen hintojen kaupankäyntimäärillä painotetun keskiarvon perusteella sinä päivänä, kun osakeosinko on nostettavissa. Asian havainnollistamiseksi (huomioiden, että osakkeiden markkina-arvo muuttuu jatkuvasti), laskettuna Wärtsilän osakkeesta maksettujen hintojen kaupankäyntimäärillä painotetulla keskiarvolla 5.2.2019 ja olettaen, että kaikki 32 645 343 Wärtsilä-osaketta jaetaan osinkona, osakeosingon kokonaisarvo olisi noin 473,4 milj. euroa (5,80 euroa osakkeelta).

TUNNUSLUKIJEN LASKENTAKAAVAT

EBITA =	Liiketulos + arvonalentumiset	
Sijoitetun pääoman tuotto- % (ROI) =	Tilikauden tulos + verot + korko- ja muut rahoituskulut	x 100
	Oma pääoma + korollinen vieras pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo)	
Oman pääoman tuotto- % (ROE) =	Tilikauden tulos	x 100
	Oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo)	
Omavaraisuusaste, % =	Oma pääoma yhteensä	x 100
	Taseen loppusumma	
Nettovelkaantumisaste, % =	Korollinen vieras pääoma - rahat ja pankkisaamiset	x 100
	Oma pääoma yhteensä	
Tulos/osake (EPS) =	Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos	
	Ulkona olevien osakkeiden keskimääräinen lkm 31.12.	
Oma pääoma/osake =	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	
	Ulkona olevien osakkeiden lkm 31.12.	
Osakeantioikaistu keskiarssi =	Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto tilikauden aikana	
	Tilikaudella vaihdettujen osakkeiden osakeantioikaistu lkm	
Osakekannan markkina-arvo =	Ulkona olevien osakkeiden osakeantioikaistu lkm 31.12. x osakkeen päätöskurssi 31.12.	
Hinta/voitto-suhde (P/E) =	Osakkeen päätöskurssi 31.12.	
	Tulos/osake	
Osinko/tulos, % =	Tilikaudelta jaettu osinko	x 100
	Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos	
Osinko/osake =	Tilikaudelta jaettu osinko	
	Sarjan ulkona olevien osakkeiden lukumäärä 31.12.	
Efektiivinen osinkotuotto, % =	Osinko/osake	x 100
	Osakeantioikaistu kaupantekokurssi 31.12.	

Osakkeet

Osakkeiden lukumäärä, äänimäärä ja osakepääoma

Fiskars Oyj Abp:n osakkeet noteerataan Nasdaq Helsingin Large Cap -listalla. Yhtiöllä on yksi osakesarja FSKRS, ja jokaisella osakkeella on yksi ääni ja yhtäläiset oikeudet.

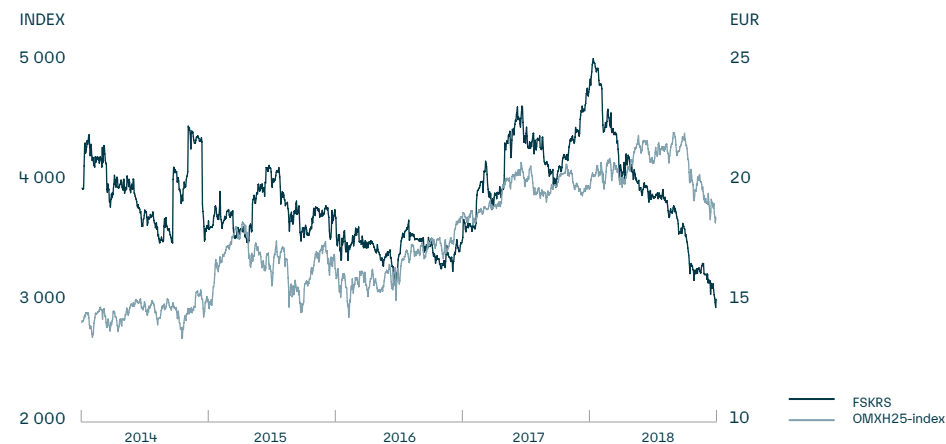
Osakkeiden kokonaismäärä tilikauden lopussa oli 81 905 242 (81 905 242). Osakepääoma oli edelleen 77 510 200 euroa.

OSAKKEEN TIEDOT

Markkina	Nasdaq Helsinki
ISIN	FI0009000400
Kaupankäyntitunnus	FSKRS
Lista	Large Cap
Toimiala	3000 Kulutustavarat
Ylätoimialaluokka	3700 Kotitaloustarvikkeet
Osakkeiden lukumäärä 31.12.2018	81 905 242

Fiskarsin osakkeen kurssikehitys

Euroa, 1.1.2014–31.12.2018.

Omat osakkeet

Vuoden lopussa Fiskars omisti 332,560 omaa osaketta. Tämä vastasi 0,4 % yhtiön osakkeista ja äänimäärästä. Yhtiö on hankkinut osakkeet NASDAQ OMX Helsingistä yhtiökokouksen valtuuttamana.

Hallituksen valtuutukset

Varsinainen yhtiökokous 2018 valtuutti hallituksen päättämään enintään 4 000 000 oman osakkeen hankkimisesta tai enintään 4 000 000 oman osakkeen luovuttamisesta.

OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄN MUUTOKSET 2014–2018

	Yhteensä
Osakkeita yhteensä 31.12.2014	81 905 242
Osakkeita yhteensä 31.12.2015	81 905 242
Osakkeita yhteensä 31.12.2016	81 905 242
Osakkeita yhteensä 31.12.2017	81 905 242
Osakkeita yhteensä 31.12.2018	81 905 242
Omat osakkeet 31.12.2018	332 560

Osakkeenomistajat

Fiskars Oyj Abp:llä oli 20 013 (19 536) osakkeenomistajaa tilikauden lopussa. Keskimäärin 3,3 % (3,2) osakepääomasta oli ulkomaisten tai hallintarekisteröityjen osakkeenomistajien omistuksessa.

Johdon osakkeenomistus

Hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja talousjohtajan sekä heidän, yhdessä perheenjäsenen kanssa, määräysvalta-yhteisöjensä sekä vaikutusvalta-yhteisöjen omistusosuus yhtiön osakkeista oli 31.12.2018 yhteensä 39 206 194 (37 994 418) osaketta, mikä vastaa 47,9 % (46,4) yhtiön osakkeista ja äänistä. Yhtiöllä ei ollut optio-ohjelmia.

OSAKKEENOMISTUS SEKTOREITTAIN 31.12.2018

	OMISTUKSIA	%	OSAKKEIDEN LUKU- JA ÄÄNIMÄÄRÄ	%
Yritykset	598	2,99	26 788 743	32,71
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	47	0,24	12 158 215	14,84
Julkisyhteisöt	7	0,04	3 591 134	4,38
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	233	1,16	9 167 278	11,19
Kotitaloudet	19 009	94,98	27 490 007	33,56
Suomen ulkopuolella	119	0,60	260 827	0,32
Hallintarekisteröidyt	10	0,05	2 449 038	2,99
Yhteensä	20 013	100,00	81 905 242	100,00

OSAKEMÄÄRIEN JAKAUTUMINEN 31.12.2018

OSAKKEIDEN MÄÄRÄ	OMISTUKSIA	%	OSAKKEIDEN LUKU- JA ÄÄNIMÄÄRÄ	%
1–100	8 861	44,28	443 906	0,54
101–500	7 171	35,83	1 860 519	2,27
501–1 000	1 847	9,23	1 410 841	1,72
1 001–10 000	1 875	9,37	5 129 728	6,26
10 001–100 000	194	0,97	5 316 178	6,49
100 001–1 000 000	54	0,27	19 249 832	23,50
1 000 001–	11	0,06	48 494 238	59,21
Yhteensä	20 013	100,00	81 905 242	100,00

YHTIÖN SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT OSAKEREKISTERIN MUKAAN 31.12.2018

		OSAKKEET	OSAKKEISTA JA ÄÄNISTÄ %
1	Virala Oy Ab	12 650 000	15,44
2	Holdix Oy Ab	10 165 537	12,41
3	Turret Oy Ab	9 330 961	11,39
4	I.A. von Julins Sterbhus	2 689 120	3,28
5	Bergsrådinnan Sophie von Julins Foundation	2 556 000	3,12
6	Oy Julius Tallberg Ab	2 554 350	3,12
7	Varma Mutual Pension Insurance Company	2 469 326	3,01
8	Ehrnrooth Jacob Robert Göran	1 626 929	1,99
9	Ehrnrooth Sophia	1 558 630	1,90
10	Ilmarinen Mutual Pension Insurance Company	1 101 608	1,35
11	Wrede Anna Helena Sophie	928 684	1,13
12	Ehrnrooth Albert	855 372	1,04
13	Ehrnrooth Alexander	772 171	0,94
14	Hartwall Peter	748 450	0,91
15	Lindsay von Julin & Co Ab	733 320	0,90
16	Therman Anna Maria Elisabeth	722 436	0,88
17	Åberg Albertina	711 063	0,87
18	Gripenberg Gerda Margareta Lindsay Db	628 974	0,77
19	Fromond Louise	601 135	0,73
20	Fromond Anna	600 518	0,73
	20 suurinta osakkeenomistajaa	54 004 584	65,94

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

EUROA	LIITE	2018	2017
Liikevaihto	2	80 154 333,32	78 774 465,97
Hankinnan ja valmistuksen kulut	4	-2 431 887,04	-4 083 883,87
Bruttokate		77 722 446,28	74 690 582,10
		97 %	95 %
Hallinnon kulut	4, 6	-55 589 911,94	-54 686 247,82
Liiketoiminnan muut tuotot	3	973 616,31	5 605 538,18
Liiketoiminnan muut kulut	4	0,00	-42 663,81
Liikevoitto (-tappio)		23 106 150,65	25 567 208,65
		29 %	32 %
Rahoitustuotot ja -kulut	7	-331 649,32	1 109 946,83
Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		22 774 501,33	26 677 155,48
Tilinpäätössiirrot	8		
Poistoeron muutos		0,00	509 301,44
Konserniavustus		-464 472,39	-298 243,00
Tuloverot	9	-2 019 143,40	-2 964 523,66
Tilikauden voitto (tappio)		20 290 885,54	23 923 690,26

EMOYHTIÖN TASE

EUROA	LIITE	31.12.2018	31.12.2017	
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat				
Aineettomat hyödykkeet	10	30 956 988,77	27 005 350,97	
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	11	35 905 522,66	36 034 654,47	
Rakennukset		10 731 394,98	11 166 379,38	
Koneet ja kalusto		1 998 314,16	1 721 913,57	
Keskeneräiset hankinnat		2 976 525,17	1 219 062,27	
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		51 611 756,97	50 142 009,69	
Sijoitukset				
Tytäryhtiöosakkeet	12	626 913 519,05	554 132 559,43	
Saamiset tytäryhtiöiltä		5 800 000,00	5 268 938,65	
Muut osakkeet ja osuudet		14 890 911,24	15 472 330,86	
Sijoitukset yhteensä		647 604 430,29	574 873 828,94	
Pysyvät vastaavat yhteensä		730 173 176,03	652 021 189,60	48 %
Vaihtuvat vastaavat				
Vaihto-omaisuus	13	438 575 319,06	438 575 319,06	
Pitkäaikaiset lainasaamiset		49 241,22	79 508,74	
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset		458 446,33	277 191,71	
Saamiset tytäryhtiöiltä	14	182 059 957,66	214 613 953,71	
Muut saamiset		27 450 564,11	47 870 475,40	
Siirtosaamiset	15	3 969 541,79	7 442 651,61	
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		213 938 509,89	270 204 272,43	
Rahat ja pankkisaamiset	16	11 486 035,22	8 417 338,02	
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		664 049 105,39	717 276 438,25	52 %
Vastaavaa yhteensä		1 394 222 281,42	1 369 297 627,85	100 %

	LIITE	31.12.2018	31.12.2017	
VASTATTAVAA				
Oma pääoma				
Oma pääoma	17			
Osakepääoma		77 510 200,00	77 510 200,00	
Arvonkorotusrahasto		3 744 129,92	3 747 203,44	
Käyvän arvon rahasto		-556 170,26	-879 829,69	
Omat osakkeet		-5 733 649,09	-3 241 742,32	
Muut rahastot		3 204 313,18	3 204 313,18	
Edellisten tilikausien voitto		880 101 164,77	915 257 123,97	
Tilikauden voitto (tappio)		20 290 885,54	23 923 690,26	
Oma pääoma yhteensä		978 560 874,06	1 019 520 958,84	74 %
Tilinpäätössiirtojen kertymä				
Tilinpäätössiirtojen kertymä	18	0,00	0,00	
Vieras pääoma				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	19	150 559 162,45	150 463 734,88	
Velat konserniyrityksille		2 398,36		
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		150 561 560,81	150 463 734,88	
Lyhytaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta		8 633 250,33	37 667 335,08	
Ostovelat		5 298 811,43	4 413 973,37	
Velat tytäryhtiöille	20	233 058 762,15	138 642 936,00	
Muut velat		11 744 293,80	11 077 181,24	
Siirtovelat	21	6 364 728,84	7 511 508,44	
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		265 099 846,55	199 312 934,13	
Vieras pääoma yhteensä		415 661 407,36	349 776 669,01	26 %
Vastattavaa yhteensä		1 394 222 281,42	1 369 297 627,85	100 %

EMOYHTIÖN RAHAVIRTALASKELMA

EUROA	31.12.2018	31.12.2017
LIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	22 310 028,78	26 677 155,48
Oikaisut		
Poistot ja arvonalentumiset	11 578 518,75	11 778 178,05
Tuotot sijoituksista	-897 250,10	-5 141 604,69
Korkotuotot ja osingot	-18 696 048,24	-16 863 741,04
Realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot	-131 634,94	-3 101 138,90
Korko- ja muut rahoituskulut	4 498 125,73	4 107 732,36
Tytäryhtiöosakkeiden ja -saamisten arvonalentumiset	-355 651,01	600 885,45
Konserniavustukset	464 472,39	298 243,00
Varausten muutos ja muut liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	493 473,43	569 991,97
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	19 264 034,79	18 925 701,68
Käyttöpääoman muutos		
Korottomien lyhytaikaisten saamisten muutos	-20 498 490,65	3 568 278,79
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	20 161 522,92
Korottomien lyhytaikaisten velkojen muutos	740 029,70	-15 801 400,05
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-494 426,16	26 854 103,34
Saadut osinkotuotot	15 016 935,78	14 146 393,30
Saadut rahoitustuotot	3 642 838,04	3 093 618,87
Maksetut rahoituskulut	-4 720 451,30	-4 196 564,16
Maksetut verot	-1 599 048,79	-4 212 647,12
Liiketoiminnan rahavirta (A)	11 845 847,57	35 680 664,06

EUROA	31.12.2018	31.12.2017
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Sijoitukset muihin tytäryhtiöihin	-72 781 000,00	0,00
Tytäryhtiöosakkeiden myyntituotot	0,00	-4 240,17
Investoinnit rahoitusvaroihin	-929 728,05	-1 880 237,06
Investoinnit käyttöomaisuushyödykkeisiin	-17 175 778,50	-7 188 557,06
Käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitulot	1 067 442,91	9 597 365,70
Muiden sijoitusten luovutustulot	1 512 645,88	0,00
Pitkäaikaisten lainasaamisten muutos	-506 061,35	-134 966,43
Investointien rahavirta (B)	-88 812 479,11	389 364,98
RAHOITUSTOIMINTOJEN RAHAVIRTA		
Omien osakkeiden ostot	-2 755 603,31	-63 565,82
Pitkäaikaisten lainojen muutos	-29 898 746,97	387 384,92
Lyhytaikaisten lainojen muutos	95 816 708,08	-25 654 970,21
Lyhytaikaisten saamisten muutos	76 250 863,40	80 832 053,71
Maksetut osingot	-59 079 649,46	-86 616 601,50
Saatu/maksettu konserniavustus	-298 243,00	3 401 757,00
Rahoitustoimintojen rahavirta (C)	80 035 328,74	-27 713 941,90
Likvidien varojen muutos (A+B+C)	3 068 697,20	8 360 327,31
Likvidit varat kauden alussa	8 417 338,02	57 010,71
Likvidit varat kauden lopussa	11 486 035,22	8 417 338,02

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

1. Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, FAS

Fiskars Oyj Abp:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain ja -asetuksen ja muiden tilinpäätöksen laatimista koskevien säädösten mukaisesti (Finnish Accounting Standards, FAS). Tilinpäätös esitetään euroissa.

Tilinpäätöstä laatiessaan yhtiön johto joutuu voimassa olevien määräysten ja hyvän kirjanpitolaitoksen mukaisesti tekemään arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöserien arvostukseen ja jaksotukseen. Toteutuvat luvut voivat poiketa tehdyistä arvioista.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat valuuttamääräiset saatavat ja velat on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin. Valuuttajohdannaiset on arvostettu käypään arvoon ja muutokset markkina-arvossa on huomioitu tuloslaskelmassa.

Liikevaihto

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista on vähennetty välilliset verot, myönnettyt alennukset ja myyntiin liittyvät kurssierot. Myyntituotot tuloutetaan, kun kaikki omistukseen liittyvät oleelliset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet ostajalle eli kun tuote on toimitusehtojen mukaisesti toimitettu ostajalle. Rojaltituotot Fiskars Oyj Abp:n omistamista tavaramerkeistä kirjataan liikevaihtoon, samoin kuin vaihto-omaisuuteen luettavista arvopapereista saadut myyntituotot, osingot ja muut vastaavat tuotot kuten palvelutuotot.

Vuokrausjärjestelyt

Leasingvuokrat kirjataan tuloslaskelmaan laskutuksen mukaan. Jäljellä olevat leasingvastuut esitetään tilinpäätöksessä taseen ulkopuolisina vastuina. Vuokratuotot, kun yhtiö toimii vuokranantajana, kirjataan liikevaihtoon.

Eläkejärjestelyt

Suomalaisen henkilöstön lakisääteinen eläkevastuu ja mahdollinen lisäeläketurva on järjestetty eläkevakuutusin vakuutusyhtiöiden kautta.

Tuloverot

Tuloslaskelmaan on tuloveroina kirjattu tilikauden tuloksesta suomalaisten verosäännösten perusteella lasketut verot sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisut. Emoyhtiössä ei kirjata laskennallisia veroja.

Johdannaiset ja suojauslaskenta

Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, on kirjattu käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Johdannaiset arvostetaan alun perin kirjanpitoon merkittäessä alkuperäiseen hankintamenuon ja sen jälkeen kunkin raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon. Johdannaisten käyvät arvot perustuvat vallitseviin markkina-arvoihin tai arvoihin, jotka on johdettu markkina-arvoista raportointikauden päättymispäivänä. Käypien arvojen muutokset kirjataan rahoituseriin.

Kassavirtasuojaukseen suunniteltujen, kelvollisten ja tehokkaiden johdannaisten osalta Fiskars on soveltanut suojauslaskentaa. Niiden käypien arvojen muutokset on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin. Tilinpäätöshetkellä tällaisia johdannaisia olivat lainoja suojaavat korkojohdannaiset.

Pysyvät vastaavat

Pysyvät vastaavat arvostetaan hankinta- ja valmistuskustannuksiin ja ne on esitetty taseessa hankintahinnan ja kertyneiden suunnitelman mukaisten poistojen erotuksena. Eräiden maa-alueiden tasearvoihin sisältyy arvonkorotuksia.

Arvonkorotukset perustuvat arvonkorotusajankohdan käypiin arvoihin. Tehtyjä arvonkorotuksia perutaan, mikäli maa-alueiden käypä arvo laskee. Myynnin yhteydessä realisoituneet arvonkorotukset siirretään kertyneeseen tulokseen.

Pysyvistä vastaavista tehdään poistosuunnitelman mukaiset tasapoistot, jotka perustuvat omaisuuden arvioituun taloudelliseen pitoaikaan. Poistojen perusteena olevat ohjeelliset pitoajat ovat:

- Aineettomat hyödykkeet 3–10 vuotta
- Rakennukset 20–40 vuotta
- Kuljetusvälineet 4 vuotta
- Koneet ja kalusto 3–10 vuotta
- Maa- ja vesialueet Ei poistoja

Sijoitukset tytäryhtiöihin esitetään taseessa hankintamenon suuruisena tai nettorealisointiarvoon, mikäli sijoituksen arvo on huomattavasti ja pysyvästi laskenut. Arvonlennusta voidaan palauttaa alkuperäiseen hankintamenuon asti silloin, kun sijoituksen arvo on palautunut.

Vaihtuvat vastaavat

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuon tai nettorealisointiarvoon, riippuen siitä, kumpi näistä on alhaisempi. Hankintamenu sisältää sekä välittömät että välilliset menot. Vaihto-omaisuus arvostetaan FIFO-periaatetta noudattaen. Nettorealisointiarvona pidetään käypää hintatasoa vähennettynä tavanomaisilla myynnistä aiheutuilla kuluilla. Vaihto-omaisuuteen kuuluvat arvopaperit arvostetaan hankintamenuon tai käypään arvoon riippuen siitä, kumpi näistä on alhaisempi.

Saamiset

Saamiset kirjataan kirjanpitoarvon mukaisesti tai sitä alempaan todennäköiseen arvoonsa.

Pakolliset varaukset

Varauksina on taseessa ja tuloksessa esitetty sellaisia vastaisia menoja ja menetyksiä, joihin on sitouduttu tai joita pidetään muuten todennäköisinä.

Tilinpäätössiirrot

Tilinpäätössiirrot muodostuvat poistoeroista ja mahdollisista saaduista tai annetuista konserniavustuksista.

2. LIIKEVAIHTO

EUROA	2018	2017
Osingot vaihto-omaisuusarvopapereista	15 016 857,78	14 146 315,30
Konsernipalveluveloitus	38 480 555,82	35 032 214,28
Rojaltituotot	20 971 941,04	23 941 542,64
Vuokratuotot	1 853 269,90	1 851 807,52
Muut	3 831 708,78	3 802 586,23
Yhteensä	80 154 333,32	78 774 465,97

3. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

EUROA	2018	2017
Käyttöomaisuuden myyntivoitto	897 250,10	3 960 475,50
Tytäryhtiöosakkeiden myyntivoitto		1 223 793,00
Muut tuotot	76 366,21	421 269,68
Yhteensä	973 616,31	5 605 538,18

4. LIIKETOIMINNAN KULUT

Toimintokohtaiset kulut kululajeittain

EUROA	2018	2017
Aineet ja tarvikkeet	-15 417,46	-37 630,63
Työsuhde-etuudet	-18 317 165,42	-17 002 118,09
Poistot ja arvonalentumiset	-11 578 518,75	-11 778 178,00
Tietoliikennekulut	-11 534 849,61	-10 999 897,24
Konsultointikulut	-7 535 777,59	-6 269 723,39
Ulkopuoliset palvelut	-2 131 955,16	-2 901 666,28
Muut	-6 908 114,99	-9 780 918,06
Yhteensä	-58 021 798,98	-58 770 131,69

Liiketoiminnan muut kulut

MILJ. EUROA	2018	2017
Käyttöomaisuuden myyntitappiot		-28 575,87
Käyttöomaisuuden romutus		-14 087,94
Yhteensä		-42 663,81

5. TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT

EUROA	2018	2017
Tilintarkastuspalkkiot	-140 000,00	-140 000,00
Veroneuvonta	-1 348 000,00	-659 250,66
Muut palkkiot	-100 706,37	-135 817,20
Yhteensä	-1 588 706,37	-935 067,86

6. HENKILÖSTÖKULUT JA HENKILÖMÄÄRÄ

EUROA	2018	2017
Palkat ja palkkiot	-15 437 254,79	-14 107 224,32
Eläkekulut	-2 499 247,17	-2 259 553,78
Henkilösivukulut	-380 663,46	-635 339,99
Yhteensä	-18 317 165,42	-17 002 118,09

HENKILÖSTÖ	2018	2017
Keskimäärin (FTE)	163	165
Kauden lopussa	166	157

7. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

EUROA	2018	2017
Osinkotuotot		
Konsernin ulkopuolisilta	78,00	78,00
Osinkotuotot yhteensä	78,00	78,00
Korko- ja muut tuotot pitkäaikaisista sijoituksista		
Saman konsernin yrityksiltä	4 228 659,55	3 691 482,69
Korko- ja muut tuotot pitkäaikaisista sijoituksista yhteensä	4 228 659,55	3 691 482,69
Konsernin ulkopuolisilta		
Konsernin ulkopuolisilta	387 447,48	2 909 159,00
Muut korko- ja rahoitustuotot yhteensä	387 447,48	2 909 159,00
Korko- ja rahoitustuotot yhteensä	4 616 107,03	6 600 641,69
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille		
Korkokulut	-1 205 549,55	-308 343,75
Luottotappiovarausten muutos	355 651,01	-600 885,45
Korko- ja muut rahoituskulut muille	-4 097 935,81	-4 581 543,66
Korkokulut ja muut rahoituskulut yhteensä	-4 947 834,35	-5 490 772,86
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-331 649,32	1 109 946,83
Rahoitustuottoihin ja -kuluihin sisältyy kurssieroja, netto	131 634,94	3 101 138,90

8. TILINPÄÄTÖSSIIRROT

EUROA	2018	2017
Poistoeron muutos		509 301,44
Maksettu konserniavustus	-464 472,39	-298 243,00
Yhteensä	-464 472,39	211 058,44

9. TULOVEROT

EUROA	2018	2017
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-2 024 272,74	-2 877 649,11
Tuloverot satunnaisista eristä		-42 211,69
Edellisen tilikauden verot	5 129,34	-44 662,86
Tilikauden verot tuloslaskelmassa	-2 019 143,40	-2 964 523,66

10. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

EUROA	2018	2017
Hankintamenot 1.1.	68 471 797,06	70 401 314,87
Lisäykset	14 003 810,49	5 316 447,94
Vähennykset	-1 438,01	-7 249 799,33
Siirrot		3 833,56
Hankintamenot 31.12.	82 474 169,54	68 471 797,06
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	41 466 446,07	32 833 126,45
Tilikauden poistot	10 050 734,70	10 417 923,94
Vähennykset		-1 784 604,32
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	51 517 180,77	41 466 446,07
Kirjanpitoarvo 31.12.	30 956 988,77	27 005 350,97

11. AINEELLISET HYÖDYKKEET

2018

EUROA	MAA- JA VESIALUEET	RAKENNUKSET	KONEET JA KALUSTO	KESKENERÄISET HANKINNAT	YHTEENSÄ
Hankintamenot 1.1.	26 360 712,03	32 530 087,61	6 153 083,65	1 219 062,27	66 262 945,56
Lisäykset		214 144,13	597 257,50	2 359 938,10	3 171 339,73
Vähennykset	-126 058,29	-140 962,50	-50 050,09		-317 070,88
Siirrot		455 636,43	146 838,77	-602 475,20	
Hankintamenot 31.12.	26 234 653,74	33 058 905,67	6 847 129,83	2 976 525,17	69 117 214,41
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		21 363 708,23	4 431 170,08		25 794 878,31
Tilikauden poistot		1 099 711,36	428 072,69		1 527 784,05
Vähennykset		-135 908,90	-10 427,10		-146 336,00
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		22 327 510,69	4 848 815,67		27 176 326,36
Arvonkorotukset 1.1.	9 673 942,44				9 673 942,44
Vähennykset	-3 073,52				-3 073,52
Arvonkorotukset 31.12.	9 670 868,92				9 670 868,92
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	35 905 522,66	10 731 394,98	1 998 314,16	2 976 525,17	51 611 756,97

2017

EUROA	MAA- JA VESIALUEET	RAKENNUKSET	KONEET JA KALUSTO	KESKENERÄISET HANKINNAT	YHTEENSÄ
Hankintamenot 1.1.	6 274 104,51	32 174 103,95	5 677 888,00	620 368,87	44 746 465,33
Lisäykset			775 978,26	1 096 130,84	1 872 109,10
Vähennykset	-74 915,40	-107 386,13	-331 016,70		-513 318,23
Siirrot	20 161 522,92	463 369,79	30 234,09	-497 437,44	20 157 689,36
Hankintamenot 31.12.	26 360 712,03	32 530 087,61	6 153 083,65	1 219 062,27	66 262 945,56
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		20 380 295,35	4 381 327,70		24 761 623,05
Tilikauden poistot		1 088 990,99	271 263,07		1 360 254,06
Vähennykset		-105 578,11	-221 420,69		-326 998,80
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		21 363 708,23	4 431 170,08		25 794 878,31
Arvonkorotukset 1.1.	9 701 446,40				9 701 446,40
Vähennykset	-27 503,96				-27 503,96
Arvonkorotukset 31.12.	9 673 942,44				9 673 942,44
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	36 034 654,47	11 166 379,38	1 721 913,57	1 219 062,27	50 142 009,69

12. SIOITUKSET

2018

EUROA	TYTÄRYHTIÖ- OSAKKEET	SAAMISET TYTÄRYHTIÖILTÄ	MUUT OSAKKEET JA OSUUDET	YHTEENSÄ
Hankintamenot 1.1.	646 532 559,43	5 268 938,65	16 277 052,32	668 078 550,40
Lisäykset	253 780 959,62	531 061,35	929 728,05	255 241 749,02
Vähennykset			-1 511 147,67	-1 511 147,67
Hankintamenot 31.12.	900 313 519,05	5 800 000,00	15 695 632,70	921 809 151,75
Arvon alentumiset 1.1.	-92 400 000,00		-804 721,46	-93 204 721,46
Vähennykset	-181 000 000,00			-181 000 000,00
Arvon alentumiset 31.12.	-273 400 000,00		-804 721,46	-274 204 721,46
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	626 913 519,05	5 800 000,00	14 890 911,24	647 604 430,29

2017

EUROA	TYTÄRYHTIÖ- OSAKKEET	SAAMISET TYTÄRYHTIÖILTÄ	MUUT OSAKKEET JA OSUUDET	YHTEENSÄ
Hankintamenot 1.1.	646 528 319,26	5 133 972,22	14 396 815,26	666 059 106,74
Lisäykset		134 966,43	1 880 237,06	2 015 203,49
Vähennykset	4 240,17			4 240,17
Hankintamenot 31.12.	646 532 559,43	5 268 938,65	16 277 052,32	668 078 550,40
Arvon alentumiset 1.1.	-92 400 000,00		-804 721,46	-93 204 721,46
Arvon alentumiset 31.12.	-92 400 000,00		-804 721,46	-93 204 721,46
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	554 132 559,43	5 268 938,65	15 472 330,86	574 873 828,94

TYTÄRYHTIÖOSAKKEET

EUROA	OSAKEMÄÄRÄ	KOTIPAIKKA		OSUUS OSAKKEISTA %	OSUUS ÄÄNI- VALLASTA %	KIRJANPITOARVO
Avlis AB	25 641 347	Tukholma	SE	100,0	100,0	375 994,66
Fiskars Americas Holding Oy Ab	1 000	Raasepori	FI	100,0	100,0	110 071 862,76
Fiskars Europe Holding Oy Ab	11 000	Raasepori	FI	100,0	100,0	516 460 729,69
Fiskars (Thailand) Co., Ltd.	100	Bangkok	TH	1,0	1,0	2 409,12
Ab Åbo Båtvarf - Turun Veneveistäjä Oy	150	Turku	FI	100,0	100,0	2 522,82
Yhteensä 31.12.2017						626 913 519,05

MUIDEN YRITYSTEN OSAKKEET JA OSUUDET

EUROA	BOOK VALUE
Muut pysyvien vastaavien osakkeet ja osuudet	14 890 911,24
Yhteensä 31.12.2017	14 890 911,24

13. VAIHTO-OMAISUUS

EUROA	2018	2017
Arvopaperit	438 575 319,06	438 575 319,06
Yhteensä 31.12.	438 575 319,06	438 575 319,06

Vaihto-omaisuudessa olevat arvopaperit koostuvat Wärtsilän osakkeista.

EUROA	2018	2017
Vaihto-omaisuuteen kuuluvien arvopapereiden markkina-arvo	453 607 040,98	572 381 680,60
Vaihto-omaisuuteen kuuluvien arvopapereiden kirjanpitoarvo	438 575 319,06	438 575 319,06
Erotus	15 031 721,92	133 806 361,54

14. SAAMISET SAMAAAN KONSERNIIN KUULUVILTA YRITYKSILTÄ

EUROA	2018	2017
Myyntisaamiset	26 888 432,12	5 232 906,45
Lainasaamiset	124 892 877,90	108 268 904,05
Muut saamiset	30 045 732,03	99 072 610,62
Siirtosaamiset	232 915,61	2 039 532,59
Yhteensä 31.12.	182 059 957,66	214 613 953,71

15. SIIRTOSAAMISET

EUROA	2018	2017
Korkosaamiset	1 330 971,13	1 430 983,54
Muut siirtosaamiset	2 638 570,66	6 011 668,07
Yhteensä 31.12.	3 969 541,79	7 442 651,61

16. RAHAT JA PANKKISAAMISET

EUROA	2018	2017
Pankkitalletukset	11 486 035,22	8 417 338,02
Yhteensä 31.12.	11 486 035,22	8 417 338,02

17. OMA PÄÄOMA

EUROA	2018	2017
Osakepääoma 1.1.	77 510 200,00	77 510 200,00
Osakepääoma 31.12.	77 510 200,00	77 510 200,00
Arvonkorotusrahasto 1.1.	3 747 203,44	3 774 707,40
Vähennykset	-3 073,52	-27 503,96
Arvonkorotusrahasto 31.12.	3 744 129,92	3 747 203,44
Käyvän arvon rahasto 1.1.	-879 829,69	-1 642 199,00
Vähennykset	323 659,43	762 369,31
Käyvän arvon rahasto 31.12.	-556 170,26	-879 829,69
Omat osakkeet 1.1.	-3 241 742,32	-3 178 176,50
Lisäykset	-2 491 906,77	-63 565,82
Omat osakkeet yhteensä 31.12.	-5 733 649,09	-3 241 742,32
Muut rahastot 1.1.	3 204 313,18	3 204 313,18
Muut rahastot 31.12.	3 204 313,18	3 204 313,18
Voittovarot 1.1.	939 180 814,23	1 001 873 725,47
Osingonjako	-59 079 649,46	-86 616 601,50
Tilikauden voitto	20 290 885,54	23 923 690,26
Voittovarot 31.12.	900 392 050,31	939 180 814,23
Jakokelpoinen oma pääoma 31.12.	894 658 401,22	935 059 242,22
Oma pääoma yhteensä 31.12.	978 560 874,06	1 019 520 958,84

18. TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ

EUROA	2018	2017
Kertynyt poistoero 1.1.		509 301,44
Tilikauden muutokset		-509 301,44
Kertynyt poistoero 31.12.		0,00

19. PITKÄAIKAISET VELAT

EUROA	2018	2017
Lainat rahoituslaitoksilta, jotka erääntyvät		
1-5 vuoden kuluessa	120 559 162,45	120 463 734,88
yli 5 vuoden kuluessa	30 000 000,00	30 000 000,00
Lainat rahoituslaitoksilta, yhteensä	150 559 162,45	150 463 734,88

EUROA	2018	2017
Lainat rahoituslaitoksilta, jotka erääntyvät		
1-5 vuoden kuluessa	2 398,36	
Lainat rahoituslaitoksilta, yhteensä	2 398,36	
Pitkäaikaiset velat, yhteensä	150 561 560,81	150 463 734,88

20. VELAT KONSERNIYRITYKSILLE

EUROA	2018	2017
Ostovelat	842 642,70	1 314 457,31
Muut velat	232 199 830,11	137 016 199,83
Siirtovelat	16 289,34	312 278,86
Yhteensä 31.12.	233 058 762,15	138 642 936,00

21. SIIRTOVELAT

EUROA	2018	2017
Korot	1 095 076,01	1 322 053,42
Palkat ja sosiaalikulut	3 919 862,17	3 299 683,16
Muut	1 349 790,66	2 889 771,86
Yhteensä 31.12.	6 364 728,84	7 511 508,44

22. LEASINGVASTUUT

EUROA	2018	2017
Seuraavan vuoden leasingmaksut	1 838 910,36	1 942 973,41
Myöhemmin suoritettavat leasingmaksut	3 589 509,77	5 421 007,21
Yhteensä 31.12.	5 428 420,13	7 363 980,62

23. VASTUUSITOUMUKSET

EUROA	2018	2017
Omien sitoumusten vakuudeksi	10 721 405,23	10 861 000,00
Leasing- ja vuokravastuut	5 428 420,13	7 363 980,62
Takaukset konserniyritysten sitoumusten vakuudeksi	18 430 798,00	19 918 070,00
Yhteensä 31.12.	34 580 623,36	38 143 050,62

24. JOHDANNAISSOPIMUKSET

NIMELLISARVO, EUROA	2018	2017
Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset	459 176 647,74	470 420 548,56
Koronvaihtosopimukset	50 000 000,00	80 000 000,00
Yhteensä 31.12.	509 176 647,74	550 420 548,56

KÄYPÄ ARVO, EUROA	2018	2017
Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset	-1 653 543,40	-2 539 498,89
Koronvaihtosopimukset	-556 000,00	-879 829,69
Yhteensä 31.12.	-2 209 543,40	-3 419 328,58

Hallituksen voitonjakoehdotus ja allekirjoitukset

Ehdotus taseen osoittaman voiton käyttämisestä, käteisosingon maksamisesta sekä hallituksen valtuuttamisesta päättämään lisäkäteisosingosta ja osakkeina maksettavan osingon jakamisesta

Fiskarsin tavoitteena on jakaa vakaata, ajan myötä kasvavaa osinkoa, joka maksetaan kaksi kertaa vuodessa. Emoyhtiön taseen perusteella emoyhtiön jakokelpoinen pääoma tilikauden 2018 päättyessä oli 894,7 miljoonaa euroa (2017: 935,1 miljoonaa euroa).

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2018 päättyneeltä tilikaudelta maksetaan osinkoa alla olevan mukaisesti.

a) Käteisosinko

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osakkeenomistajille maksetaan käteisosinkoa 0,27 euroa osakkeelta. Osingon irtoamispäivä on 14.3.2019. Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä 15.3.2019 merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinko maksetaan 22.3.2019.

Lisäksi hallitus ehdottaa, että varsinainen yhtiökokous valtuuttaa hallituksen päättämään harkintansa mukaan lisäkäteisosingon jakamisesta. Valtuutuksen nojalla jaettavan osingon enimmäismäärä on 0,27 euroa osakkeelta. Hallitus valtuutettaisiin päättämään kaikista muista lisäkäteisosinkoon liittyvistä ehdoista. Valtuutus olisi voimassa yhtiön seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

Hallitus odottaa päättävänsä 0,27 euron lisäkäteisosingosta 5.9.2019 pidettäväksi sovitussa kokouksessaan edellyttäen, että varsinainen yhtiökokous valtuuttaa hallituksen päättämään lisäkäteisosingosta. Olettaen, että päätös tehdään kyseisenä päivänä, lisäkäteisosingon irtoamispäivä olisi 6.9.2019, osingonmaksun täsmäytyspäivä olisi 9.9.2019 ja osingon maksupäivä olisi 16.9.2019.

b) Valtuutus jakaa ylimääräistä osinkoa Wärtsilä Oyj Abp:n osakkeiden muodossa

Yllä ehdotetun käteisosingon lisäksi hallitus ehdottaa, että varsinainen yhtiökokous valtuuttaa hallituksen päättämään harkintansa mukaan osakkeina maksettavan osingon jakamisesta alla olevan mukaisesti.

Hallitus olisi valtuutettu jakamaan enintään 32 645 343 yhtiön omistamaa Wärtsilä Oyj Abp:n ("Wärtsilä") osaketta, joka vastaa yhtiön omistamien Wärtsiläosakkeiden tämänhetkistä kokonaismäärää.

Osakkeenomistaja saisi 2 Wärtsilän osaketta kutakin 5 omistamaansa yhtiön osaketta kohden.

Osakkeiden jakosuhteesta johtuvien Wärtsiläosakkeiden murto-osia ei jaeta osakkeina, vaan vastaava määrä hyvitetään osakkeenomistajille käteisellä. Hallitus olisi valtuutettu päättämään kaikista muista ehdoista ja käytännön kysymyksistä murto-osien käteishyvitysten maksamiseen liittyen.

Osakeosingon arvo tulee vastaamaan jaettavien yhtiön Wärtsiläosakkeiden markkina-arvoa jakohetkellä. Osakkeenomistajan murto-osia vastaavan käteishyvityksen määrä tulee perustumaan osakeosingon verotusarvoon, joka odotetaan laskettavan Wärtsilän osakkeesta maksettujen hintojen kaupankäyntimäärillä painotetun keskiarvon perusteella sinä päivänä, kun osakeosinko on nostettavissa. Asian havainnollistamiseksi (huomioiden, että osakkeiden markkina-arvo muuttuu jatkuvasti), laskettuna Wärtsilän osakkeesta maksettujen hintojen kaupankäyntimäärillä painotetulla keskiarvolla 5.2.2019 ja olettaen, että kaikki 32 645 343 Wärtsiläosaketta jaetaan osinkona, osakeosingon kokonaisarvo olisi noin 473,4 miljoonaa euroa (5,80 euroa osakkeelta).

Yhtiö huolehtisi osakeosingosta aiheutuvan varainsiirtoveron maksamisesta osakkeenomistajien puolesta. Varainsiirtovero on 1,6 % osakeosingon arvosta.

Hallitus olisi valtuutettu päättämään kaikista muista osakeosingon jakamiseen liittyvistä seikoista, mukaan lukien mutta ei rajoittuen osakeosingon mahdollisen jakamisen vaatimien teknisten korjausten sekä muutosten tekemiseen.

Valtuutus olisi voimassa yhtiön seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

Hallitus odottaa tällä hetkellä päättävänsä osakeosingon jakamisesta 6.6.2019 pidettäväksi sovitussa kokouksessaan edellyttäen, että varsinainen yhtiökokous valtuuttaa hallituksen päättämään osakeosingosta. Ehdotettu valtuutusrakenne ja jakoajoitus perustuvat Euroclear Finlandilta saatuun ohjeistukseen, jonka mukaan aiemmin toteutettava osakeosingonjako ei olisi teknisesti turvallista toteuttaa.

Olettaen, että hallitus tekee päätöksen kyseisenä päivänä osakeosingon irtoamispäivä olisi 7.6.2019, osakeosingon maksun täsmäytyspäivä olisi 10.6.2019 ja osakeosingon maksupäivä olisi 11.6.2019. Käteisenä maksettavien murto-osien maksupäivä olisi 17.6.2019. Yhtiö tiedottaisi erikseen muutoksista tämänhetkiseen aikatauluun tai rakenteeseen.

Osinkoon oikeuttavien osakkeiden määrä oli tilinpäätöstiedotteen julkaisupäivänä 81 566 682. Mikäli käteisosinko ja Wärtsilän osakkeina maksettava ylimääräinen osinko jaettaisiin Fiskarsin yhtiökokouskutsussa olevan ehdotuksen mukaisesti, Yhtiön jakokelpoisen oman pääoman määrää laskisi noin 482,3 miljoonalla eurolla (perustuen Wärtsiläosakkeiden kirjanpitoarvoon Yhtiö taseessa). Yhtiön omistamien Wärtsiläosakkeiden tämänhetkinen markkina arvo on noin 473,4 miljoonaa euroa (laskettuna Wärtsilän osakkeesta maksettujen hintojen kaupankäyntimäärillä painotetulla keskiarvolla 5.2.2019). Wärtsiläosakkeiden markkina-arvo niiden jakopäivänä (tämänhetkisen odotuksen mukaan kesäkuussa) tulee olemaan ratkaiseva laskettaessa osingon lopullista arvoa ja lopullista vaikutusta jakokelpoiseen omaan pääomaan.

Ehdotetun osakeosingon johdosta tänä vuonna maksettavien osinkojen kokonaismäärä olisi poikkeuksellisen korkea. Sen jälkeen, kun ylimääräinen osakeosinko on mahdollisesti jaettu, Fiskars ei enää saisi osinkotuloa näistä osakkeista ja tämä vaikuttaisi Fiskarsin osinkojen tulevan kehityksen lähtötasoon.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu käteisosingon ja ylimääräisen osakeosingon jako vaaranna hallituksen käsityksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Helsingissä helmikuun 6. päivänä 2019

Albert Ehrnrooth

Paul Ehrnrooth

Louise Fromond

Gustaf Gripenberg

Ingrid Jonasson Blank

Jyri Luomakoski

Inka Mero

Fabian Månsson

Peter Sjölander

Ritva Sotamaa

Jaana Tuominen
Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä helmikuun 6. päivänä 2019
KPMG Oy Ab

Toni Aaltonen
KHT

Tilintarkastuskertomus

Fiskars Oyj Abp:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Fiskars Oyj Abp:n (y-tunnus 0214036-5) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2018. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenvedo merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 6.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa. EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 c -kohdan mukaiset merkittävät olennaisen virheellisyyden riskit sisältyvät alla kuvattuihin tilintarkastuksen kannalta keskeisiin seikkoihin.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessa huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT
KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA
Liikearvon arvostus – Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja liitetieto 11

- Edellisten vuosien merkittävien yrityshankintojen johdosta konsernitaseen liikearvo on 217 milj. euroa.
- Liikearvo on vuosittaisen arvonalentumis-testauksen kohteena. Testauksen perustana oleviin kassavirtaennusteisiin liittyy merkittävä määrä johdon arvioita koskien erityisesti liikevaihdon kasvua, kannattavuutta ja diskonttaus korkoa.
- Yhtiö laatii tilinpäätöstä varten liikearvon kassavirtaperusteiset arvonalentumistestauslaskelmat ja herkkyyssanalyysit.
- Olemme käyneet läpi kriittisesti ne johdon perusteet ja oletukset, joiden mukaan tulevien vuosien kassavirtaennusteet on laadittu.
- Läpikäynnissä ovat olleet mukana arvonnäilyksen erityisasiantuntijamme, jotka ovat arvioineet diskonttokoron asianmukaisuutta, laskelmien teknistä oikeellisuutta sekä käytettyjä oletuksia suhteessa markkina- ja toimialakohtaiseen tietoihin.
- Lisäksi olemme arvioineet liikearvon herkkyyssanalyysin riittävyttä sekä arvonalentumistestauslaskelmiin liittyvien liitetietojen asianmukaista esittämistä tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Tavaramerkkien arvostus – Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja liitetieto 11

- Yrityshankinnoista syntyneiden tavaramerkkien arvo on konsernitaseessa 214 milj. euroa.
- Yhtiön määrittelyn mukaan tavaramerkeistä saadut hyödyt eivät ole aikasidonnaisia, joten niistä ei tehdä poistoja, vaan ne testataan vähintään vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta.
- Yhtiö laatii tilinpäätöstä varten tavaramerkkien kassavirtaperusteiset arvonalentumistestauslaskelmat Relief from royalty -menetelmää käyttäen. Testauksen perustana oleviin kassavirtaennusteisiin liittyy johdon arvioita koskien erityisesti tavaramerkkikohtaista myyntiä sekä diskonttaus korkoa.
- Olemme käyneet läpi kriittisesti ne johdon perusteet ja oletukset, joiden mukaan tulevien vuosien kassavirtaennusteet on laadittu.
- Läpikäynnissä ovat olleet mukana arvonnäilyksen erityisasiantuntijamme, jotka ovat arvioineet käytettyjen oletusten ja diskonttokoron asianmukaisuutta sekä laskelmien teknistä oikeellisuutta.
- Lisäksi olemme arvioineet tavaramerkkien herkkyyssanalyysin riittävyttä ja arvonalentumistestauslaskelmiin liittyvien liitetietojen asianmukaista esittämistä tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Vaihto-omaisuuden arvostus – Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja liitetieto 16

- Konserni valmistaa ja myy kuluttajatuotteita, mikä edellyttää vastaamista kuluttajien muuttuviin vaatimuksiin.
- Vaihto-omaisuuden arvostus vaatii johdon arvioita tulevasta myynnistä ja asianmukaisen epäkuranttiusvarauksen määrittämisestä tuotteille, jotka saatetaan lopettaa tai myydä kustannuksia pienemmällä hinnalla muuttuneen kuluttajakysynnän seurauksena.
- Olemme arvioineet raaka-aineiden ja valmiiden tuotteiden osalta yhtiössä määritettyjä laskentasääntöjä vaihto-omaisuuden arvostukseen liittyen, johdonmukaisuutta laskentasääntöjen soveltamisessa sekä laskelmien teknistä toteutusta yksittäisten epäkuranttiusvarauksen laskemiseksi.
- Edellä mainittujen pohjalta olemme arvioineet, onko sekä valmiiden tuotteiden että raaka-aineiden epäkuranttiusvaraukset laadittu yhtiön periaatteiden mukaisesti ja perustuvatko ne historiallisiin myyntitoteumiin sekä johdon arvioon tulevasta myynnistä.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT
KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA
Myyntin tuloutus – Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja liitetieto 2

- Konsernin liikevaihto (2018: 1 119 milj. euroa) on tilinpäätöksen kannalta merkittävä erä koostuen suuresta tapahtumamäärästä sekä monimuotoisista hinnoittel- ja alennussopimuksista.
- Myyntituotot tavaroiden myynnistä tuloutetaan, kun kaikki omistukseen liittyvät oleelliset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet ostajalle eli kun tuote on toimitusehtojen mukaisesti toimitettu asiakkaalle.
- Myyntiin sisältyvä riski virheellisestä tuloutushetkestä sekä johdon arvionvaraisuutta myönnettyjen asiakas- ja kampanjakohtaisten alennusten sekä myyntiin liittyvien varausten asianmukaisuudesta kirjanpitoikäisyydestä.
- Olemme arvioineet yhtiön myyntin tuloutus- ja laskentaperiaatteita suhteessa IFRS-standardien määrittelemiä periaatteisiin.
- Olemme arvioineet myyntin kannalta relevantteja tietojärjestelmiä ja myyntin kontrolliympäristöä varmistuaksemme myyntitapahtumien ja hintamuutosten asianmukaisuudesta kirjaamisesta.
- Lisäksi olemme suorittaneet aineistotarkastustoimenpiteitä erilaisten myyntikanavien osalta myyntin täydellisyyden ja oikeellisuuden näkökulmasta sekä arvioineet johdon arvionvaraisuutta vaativia tapahtumia.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aiheutta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa.

Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päättämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

TILINTARKASTUSTOIMEKSIANTOA KOSKEVAT TIEDOT

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana yhtäjaksoisesti vähintään 50 vuotta. Toni Aaltonen, KHT, on toiminut päävastuullisena tilintarkastajana 14.3.2018 yhtiökokouksesta lähtien.

MUU INFORMAATIO

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömmme kyseisen päivän jälkeen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömmme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 6. helmikuuta 2019
KPMG OY AB

TONI AALTONEN
KHT